

RADVÁNYI ERVIN

A MEZTELEN MAJA

Regény

TARTALOM

ELSŐ RÉSZ
SPANYOLORSZÁG MÁS

MÁSODIK RÉSZ
A SEVILLAI BORDÉLY

HARMADIK RÉSZ
MADRE MIRANDA

NEGYEDIK RÉSZ
ITTHON A FŰ IS ZÖLDEBB

ELSŐ RÉSZ
SPANYOLORSZÁG MÁS

Első fejezet

A naptár 1996 márciusát mutatta. A Magyar Bokréta című közéleti és kulturális hetilap évfordulós számra készülődött: öt éve dobták piacra az első számot. Az alkalomra a háttérbe húzódó tulajdonos, Winkler J. Ödön is színre lépett, s a második-harmadik oldalon hittel és bizalommal teli válaszokat adott a főszerkesztő kérdéseire. Sok olvasó régi kívánsága teljesült a munkatársak bemutatásával, fotók és rövid önvallomások illusztrálták a redakció hétköznapi életét. Az előfizetők levelei is helyet kaptak a számban, a sok jókívánság széles társadalmi érdeklődésről tanúskodott. Nem fukarkodott elismerő szóval a rokonszenves színésznő, az év labdarúgója, egy nyugdíjas lakatosmester, a Szent Lujza Szeretetotthon lakóinak zöme, második világháborús veteránok öttagú hadoszlopa, egy súlyemelő olimpiikon, két vidéki plébános meg egy Ausztriában élő magyar báró. (A népszerű színésznő a megkeresésre annyit üzent, nem ismeri a lapot, de bármilyen dicséretet fogalmazhatnak a nevében; és megjelölte az összeget, amit a számlájára kér.)

Tasakba bújtatott CD lapult az ünnepi szám mélyén, a tulajdonos köszöntője néhány fülbe-mászó örökzöld után. Ugyanő már egészen más hangon szólalt meg a Bokréta szerkesztői értekezletén. Száraz, rosszkedvű, nazális hang volt ez, amit a raccsolás sem tett kedélyesebbé. Ez az öt év ha nem is kudarc, bizakodásra alig ad okot. Olyan, mint egy egyirányú vasút, viszi a pénzt, de nem hozza. A példányszám stagnál, a becélzott közönség szűk, a piármunka vérszegény, a nyomdaköltség az egekben jár, én pedig folyamatosan játszom a fejőstehen szerepét.

A beszélő elhallgatott. Hatásszünet? – mérlegelt a főszerkesztő. De amaz kis csönd után folytatta. – Nem érdekel, minek nevezzük, riadónak, csatakürtnek, vészharangnak, de a tisztelt redakció vegye úgy, hogy ezennel megfújom, azazhogy megkongatom. Ahogy a régi szép időkben mondták, az én részvénykötegem nem Csáki szalmája, és ha a Bokréta nevű pénznyelő automata záros határidőn belül nem áll elő egy felpezsdítő akcióval, egy minőségi écával, ami közhelyek helyett friss vért pumpál egy kimúlás felé tartó vállalkozásba...

Alsóajkát előrenyújtva úgy csücsörített, hogy a jelenlévők mindegyike egy percre munkanélküli segélyen érezte magát. Fejüket leszegve a kopott parketta csíkjait szemlélték. Egymás mellett ült három újságíró; Hajdú Erika azon tűnődött, mihez kezd állás nélkül a két gyerekkel, Dancs Gáborban felmerült, hogy mégis meg kéne próbálkoznia a rulettel, Zágon Imre pedig sűrűn pislogott és pécsi szülei mondására gondolt: a mi fiunk zseni és balfácán egyszerre.

– És persze a baj nem jár egyedül – hallották szorongásuk szűrőjén át. – A konkurens lap, ez a bitang „Csók a Családnak” ahelyett, hogy hozzánk hasonlóan végelgyengüléssel küzdene, fogja magát, erőt és muníciót gyűjt, becélozza a publikumot és talál. Csak bámulok, arrafelé akadnak produktív elmék? Itt van a legfrissebb példa, a Kebelbarátok Klubja. Mindenki tagja lehet, aki rajong a szép női keblekért és egy évre előfizet a lapra. És persze szavazni is lehet, ez benne a pláne, küldj sms-t, melyik szerinted a legszebb mellű csaj. Nem kell más, csak két tucat bögyös fotó, és máris föltámad a férfi-olvasóban a szakértelem – a Gazda hangja élénkebb lett –, melyik a zsánerem, a nyolcas vagy a tizennégyes számú, a kis kerek vagy a nagy gömbölyű, szinte magam előtt látom az emelkedő érdeklődést meg példányszámot...

És a siker láttán a gazemberek vérszemet kapnak, elvégre akad még kurrens testfelület, és az újságstandok máris virítanak a szavazásra ingerlő popsiktól. Külön jutalom jár annak, aki ráhibázik, melyik ábra a tévébemondó üdvöskée, a győztesek közt egy ezüstmetál Opel Corsát sorsolnak ki...

Winkler J. Ödön körülhordozta tekintetét a társaságon. A főszerkesztő arcán a megütközés árnyát fedezte fel. – Jó, jó, tudom – legyintett –, méltatlan eszközök egy elkötelezetten igényes laphoz, le is leplezhetjük az erkölcsi fertőt egy szerkesztőségi cikkben amúgy piederstálról, mételey, mákony, gyermekeink lelkülete – a Gazda remegőset sóhajtott –, no de *unter uns gesagt* ez az alávaló smonca kurvajó kitalálás!

A Bokréta hetilap munkatársai úgy távoztak az értekezletről, hogy sejtelmük sem volt, mi várható ezek után; egy-két órás, egy-két napos pletykák keltek szárnyra, aztán azok is kihunytak. Eltelt három hét, akkor Zágón Imre késő esti üzenetet kapott: másnap 10,30-kor Varjas főszerkesztő várja.

Zágón a Bokréta megalakulása óta dolgozott a lapnál. Újságíró-iskolát végzett, riporterként kezdte, de főnökei csakhamar rájöttek, hogy szenvedélyes tollforgató, bármit elvállal, csak írhasson és szellemi termékét kinyomtatva lássa, így aztán sok mindennel megbízták cserkészlány-avatástól, busójárás légkörét idéző beszámólótól kezdve ádvienti elmélkedésig.

Tizenhét éves korában írt egy regényt, fél éven át megszállottan dolgozott rajta; az opusz egy velejéig erkölcstelen kalandorról szólt, aki hódító külsejével, fölényes modorával gazdag nők tucatjait hálózza be, eldugott panziókban szerelmes asszonyokkal randevúzik, milliőkat csal ki tőlük, és egy idős földbirtokosnő ráíratja balatonszepezdi kúriáját. Noha a regényhősre végül lesújt az igazságszolgáltatás pallosa, a figurát mindvégig elkíséri a szerző rokonszenve, a szívtiprónak kijáró elismerése.

Zágón ezt a zsenéjét feledésre ítélte, de a regényírásról nem tett le. Azóta többször is nekirugaszkodott, kísérletezett, rövid prózában próbálta ki magát; igazi élményre várt, ami ölébe hullajtja a témát, s – ha képes formába önteni – szépíróként porondra léphet.

A főszerkesztő papírok, kéziratok közt kutató az íróasztalán, gépies mozdulattal intett, üljön le. Velem kezd, gondolta Zágón. Engem rúg ki először, mert szeret. Ne kelljen végignéznem, míg a többi pakol. Ember.

Leült az íróasztal előtti székre, látta magát, megvolt ez a képessége, pillanatképet készített magáról, nem mindig hízelgőt, többnyire tárgyilagosat. Most például a bal lábát a másikra vetve épp azon tűnődik, ebben a spéci szituációban mi legyen a magatartása, ideillő szerepe. Bátran megteheti, elvégre már nincs függő viszonyban ettől a kopasz akárkitől, viselkedni ez előtt, minek? Lehet például könnyed, fölényes, gunyoros, első az önérzet, azt ne érje csorba, emelt fő, igen, emelt fővel jönni és távozni, ez a férfi láthatatlan érdemrendje, a bukás percében kisugárzó morális fölény.

A góré még mindig matatott. Már a fiókokat húzogatta, halkán szitkozódott.

Vagy legyen kedélyes? Derűs mosoly, ne erőltess, jó fiú, ne keresgélj a szavakat, mindent tudok, ne nézz rám ilyen beleérzőn, én voltaképp akceptálom, hogy látszik rajtad az igyekezet, sztaniolba csomagolni a kutyaszart...

Nem. Van még harmadik is. Fagyos, hűvösen kimért. Angol lord, egy Chamberlain. Nézze, uram, fogja rövidre, time is money, továbbá knowledge is power, ehhez tartom magam, és elvárom, hogy ön is ugyanígy cselekedjék...

Ez is lehet, választhatok a három közül, van rá időm, a morva életbe, ez még mindig matat.

Hosszú percek teltek el némaságban. Na végre. A főszerkesztő kihalászott asztala mélyéről egy mappát.

– Eldugta, pedig megmondtam, hogy hagyja elől. Kirúgom ezt a titkárnőt.

Kirúgom? Akkor mégis ezzel a matrónával kezd? Másodiknak már nem olyan elegáns, gondolta.

A főnök kimerülten hátradőlt a székén. – Francba, elmondhattam volna a lényegét fejből is, nem olyan bonyolult, de hát a részletek...

Az ördög a részletekben bújik meg. Zágon elsápadt. Láttá magát, amint a vér lehúzódik az arcából, mészfehér bőrt hagy maga után.

Sem gunyoros, sem kedélyes, sem angol lord.

Egy összeszorult gyomrú, berezelt újságíró.

– Apukám, elég soká húzódtok, pedig minden jobb, mint a totojázás, hetekig rágták a gittet, a Gazda meg két tanácsadója, jó ég tudja, honnét szerezte őket, minden esetre sajtóberkekben teljesen ismeretlenek... Az egész paláver végig titkosítva volt, engem is csak módjával engedtek közel, már a frász kerülgetett, azért nekem se mindegy, és éppen négy napja, igen, hétfőn minden jelentkezés nélkül odamentem, egy belvárosi szobrászműtermet bérel a Gazda irodának, ötödik emelet, ódon háztetők, Bohémélet-hangulat, no én benyomultam az őr mellett, Winkler úrnak fölszaladt a szemöldöke, bocsánat, mondtam, de szeretnék egy információval szolgálni, én is ember vagyok és egyben idegrendszer, eddig vállaltam a lapért a felelősséget, de ettől a minutától slussz, ha úgy gondolják, hogy elzárják a csapat, közölgék, és én leadok egy nekrológot, mert ezzel tartozunk a gyér számú olvasónak, itt nyugszik a Magyar Bokréta, élt öt évet és két hónapot, béke poraira, gyászolják hű előfizetői és hitelezői.

A főszerkesztő nagyot fűjt, megtörölgette homlokát, hallgatott. Zágon Imre szája kissé kinyílt és úgy maradt, látta magát lelki szemeivel: most olyan, mint nyolc éves korában a cirkuszban, mikor két fehér egér bújt elő a bűvész cylinderéből.

A főnök felütötte a tengerkéék dossziét, hümmögve nézegette, egy-egy részletbe belemerült, elismerően (csodálkozva?) bólintott, közben bal kezével lenyúlt az asztal legalsó fiókjához, kiemelt egy tenyerébe simuló lapos üveget, lecsavarta a kupakját és meghúzta. Fény ragyogta be az arcát.

— Rád esett a választás – mondta. – Repülni fogsz.

Zágon elsötétült. Hát nem mindenki? Amaz mintha olvasott volna a gondolataiban. – Te egyedül. Ezt a keret szabja meg. Az elvi döntést ők hozták, de hogy ki legyen az illető, azt tőlem teszik függővé. És én kellő mérlegelés után határoztam. Öt éve dolgozol nekem, ismerlek kívülről, belülről, a tollad, az eszed járását, a karaktered, írói ambícióid, s persze nem utolsó sorban a nyelvvizsgád, te vagy az én emberem. Már írásba is adtam nekik, alapos jellemzést kértek, tudomásul vették, jóváhagyták, Zágon Imre, fellebbezés nincs.

A mappát szemlélte.

– Még ezt a hónapot leszolgálod, hozod a betervezett anyagokat, aztán április elsejével agyó. Magánéletet, szeretőt, felmenőt, lemenőt eligazítod, és azon a napon jelentkezel. Tőlem fogod megkapni...

Zágon Imre felugrott.

– Nyögd ki már!...

– A szolgálati útlevelet meg a repülőjegyet.

Ugyanezen időben, tehát mialatt a fenti párbeszéd zajlott, Zágon Antalné pécsi háziasszony paprikás burgonyát főzött kolbásszal a gáztűzhelyen, és közben így szólt mellette tébláboló nyugdíjas férjéhez: – Tóni, nekem van egy érzésem. A mi fiunkkal történik valami. – Aztán micsoda? – kérdezte Zágon Antal. – Hetek óta nem hallunk felőle. Küldtem neki cipős dobozban túrós pitét, a kedvencét, arra se válaszolt. – Akkor tényleg baj lehet – vélekedett

idősb Zágón. – No ugye. És te mire gondolsz? – Hát – vont vállat az apa –, vagy zűr van a lapjánál, vagy megnősül. Férfiembernél csak ilyesmi forgathatja ki az idegrendszerét.

A főszerkesztő a hosszú csöndben körülményesen rágyújtott. – Utazhatsz, amerre a szimatod visz – mondta a maga elé fújt füstbe.

– Külföldi út? – Az újságíró kábán bámult a főnökére. – Szóval hogy... (Ilyen lehet kivégző osztag előtt kegyelmet kapni. Lásd Dosztojevszkij.) Egyszóval, menjek külföldre? – A bólintást látva magához tért. – Riport? Kutassak föl valami szuper sztorit? Mennyi időt kapok rá?

– Nem kell számolnod a napokat. – A mappát böngészte. – Szállás megvan, ellátás, költőpénz...

A riporterben kisebbrendűségi érzés támadt. – De hát ezzel próbáljuk fenntartani a süllyedő...?

– Azért még nem süllyedünk igazán. Ne feledd, lehet, hogy a lap a tulaj mellényzsebében megbújó piculáktól függ, de ökegyelmességének is szüksége van a mi feddhetetlen, nemes arcélunkra. Nem álltunk ki mellette, amikor a konkurencia megpróbálta kikezdeni erkölcsi hitelét, emberi tisztességét? A cikk valami spanyol kapcsolatot emlegetett, árucserét, barter-üzletet: a gazdánk üzleti információkat adott volna andalúz narancsért...

Zágón pislogva gondolkodott.

– Na és hova megyek? Hol fogom keresni a szenzációt?

– Spanyolországban.

– Hogy?

– Ott nem leszel idegen, ott építhetünk a hispán kapcsolatra, ne kérdezd, mi az, én se tudom, de *létezik*. Csavaroghatsz, kapsz rá időt, az ösztönödre bízom, hogy megtaláld az igazit. A spanyoloknál minden szögletből, patióból, a történelemből, minden festményből, templomból árad, ami nálunk hiánycikk. Valami lelkesítő érték kell, valami nemes és önzetlen eszme, hogy nevén nevezzem, egy mai hős. – Ünnepelesen hátradőlt a székén. – Korunk hőse.

– Korunk hőse... – ismételte Zágón. – Ismerősen hangzik. Regénycím.

– Orosz klasszikus író műve. Úgy hívják, Turgenyev.

– Most, hogy mondod... Lermontov.

– Nem mindegy? A magyar embernek egyetlen ruszki klasszikus jut eszébe, Jasin, a csodakapus. Tíz évig védte a válogatottjuk hálóját.

– Szóval, importhős kell?

– Hazai nincs, a politikus felfújt bohóc, Spanyolország nagy, romantikus ország nagy, romantikus történelemmel. Tele van hőssel.

– Annyi van?

– Én nem számoltam őket. A Gazda jó kapcsolatot ápol egy madridi székhelyű mamut-céggel...

„A hispán kapcsolat?” – tűnődött Zágón.

– ... és te a Casa vendége leszel.

Szédülni kezdett. Az járt az eszében, tisztítóban van a nyári cucca, és le kell menni Pécsre, hogy a szüleitől elbúcsúzzon. A telefon nem elég.

– Figyelsz? – hallotta Varjas szózatát. – Nyitottnak kell lenned, bárhol bármikor belebotolhatsz egy hősbe, nyilván nem egyformák, lesz ilyen is, olyan is, de eljön a nap, amikor rátalálsz az igazira, amelyikbe az újságíró beleremeg, és felujjong, hogy annyi loholás, veríték, pofára esés után végre megvan a zsákmány. Lecsap rá és megírja élete legnagyobb anyagát.

Győztesen nézett beosztottjára.

— Ezt nyújtja neked a Magyar Bokréta társadalmi, közéleti hetilap. Megcsinálod vele a jövőd. De ne higgy engem valami jótét léleknek: a lapért ugrasz mélyvízbe, nyomod a pedált és viszed vásárra a bőröd. (Ezt a legendás képzavart később sokat emlegették a Bokréta krónikásai.) A konkurencia, az a bitang „Csók a Családnak” nem alszik, újabb meg újabb csinnadrattával szédítik a közönséget. Őket kell überelned.

Felállt az asztal mellől, lassan közelített.

– Ide hallgass. Kezességet vállaltam érted. Személyesen velem fogod tartani a kapcsolatot. Nehogy azt hidd, hogy te voltál az egyedüli jelölt. Több közül esett rád a választás rátermett, belevaló skriblerek közül, és Varjas Béla főszerkesztőn múlt, hogy te vagy a nyerő. – Megállt Zágonnal szemben. – De ha kiderül, hogy tévedtem, ha átversz és nem találod föl magad, ha berosálsz a feladattól és link alibi-anyagokat küldözgetsz... Ezt jegyezd meg jól, vidd magaddal, és jusson eszedbe, amikor a madridi éjszakában kóborolsz: szóval ha balféknak bizonyulsz, azzal nem magadat csinálod ki, hanem engem. És ezt nem bocsátom meg. Régi motoros vagyok, és elszánt: ezt a Bokrétát, ha hazajössz, a kalapom mellé akarom tűzni.

Második fejezet

A madridi repülőtéren tízpercnyi várakozás után túljutott az ellenőrzésen, bőröndjét lekaptá a szállítószalagról s a kijárat előtt taxiba ült. Előszedte zsebéből a szerkesztőségben kapott kártyát a címmel: Pensión Amigo Madrid, Calle Profesor Waksman 11, és a sofőr markába nyomta.

– Okay, szenyor, bólintott az őszbajszú taxis és rámosolygott. Útközben németül csevegett, amiből Zágon nem sokat értett, annyit kérdezett spanyolul, ki az a profesor Waksman, a sofőr hamiskásan nevetett, sose volt az professzor, ezt csak úgy mondják, valójában egészen másról híres ez a Waksman, és elismerően csóválta fejét a volán mellett. – Hogyhogy? – bámult az újságíró. – Először van itt? – Sí. – Akkor majd hozzászokik. Oda kell figyelni, meg kell nézni, mi bújik meg mögötte. Espana es diferente: Spanyolország más...

A város közepe táján a nagy forgalmú sugárútról letérve, csöndes mellékutcában, dúslombú fák közt haladtak tovább. A Jóbarát panzió a 11. számot viselő modern lakóépület ötödik emeletét foglalta el. Zágon egyszerűen berendezett, kellemes szállást kapott, a tenyérnyi emeletről egy iskolára lehetett látni, az udvaron atlétatrikós fiúk tornásztak. Kipakolt és elhelyezte a fiókos asztalon úti számítógépét, amely valamennyi megjelent – s néhány elutasított – cikkét őrizte, sőt készülő regényének fejezeteit is.

Kilépett a balkonra és beleszagolt a levegőbe. Itt áll ennek a négymilliós metropolisnak, ennek az óriási országnak a közepén, melyet három oldalról tengervíz nyaldos, fönn északon meg irdatlan hegyláncok választják el a franciáktól. Egyetemi évei jutottak eszébe. Micsoda szerencse, hogy a spanyolt választotta az angol nyelv mellé. Már akkor el kellett volna ide jutnia, de nem futotta a diákzsebből.

Győztem. *Vencida.*

Büszkeség feszítette, nagy kaland, erőpróba, egyedül Madrid ellen. A Gazda meg a stábja fel akarja dobni a lapot, és tőkeinjekció helyett valami mást akar oltani belé. A Nagy Változás után Winkler J. Ödön fölteszi a kérdést: mivé legyünk? Ennek a pénzembernek, aki bomberdzsekiből meg ejtőernyőből lett milliárdos, azt súgja az üzleti érzéke, hogy napjainkban az új eszme, az új példakép a kurrens cikk. A történelmi kérdőíven ezek a rubrikák még üresek. És e rovatokat a Bokréta kimenesztett munkatársa, Zágon Imre fogja kitölteni.

Emelkedett pillanat volt, elnézett a távolba, a Bernabeu Stadion felől gólöröm zaját hozta a szél.

Az ihletett csöndet megtörte valami. Azért kurva rossz lesz tők egyedül, szólalt meg benne egy hang. Nincs kihez szólni, jössz haza és nincs kivel megbeszélni, hogy mi az ábra, egyedül döntesz, mindenért magad viszed el a balhét. Mit mondott Varjas? Ha blöffölsz, és csak csiricsáré, felszínes smonca érkezik tőled...

A szorongás belelopakodott, mint őszi eső a bőr alá. De aztán fölnézett a hispán égre és elárasztotta az öröm. Itt vagyok. Ha énám bízták, ha én vagyok a győztes, megcsinálom. Ide nekem az oroszlánt is.

Királyság. Király meg királyné. Koronás fő. Kevés van belőle Európában. Ezeréves hagyományok, szokások, mindaz, ami csak a mesékben bukkan fel (nekiadta a szabólegénynek a lányát meg a fele királyságát), és a történelemkönyvek lapjain (keménykezű uralkodó volt, megtörte az oligarchákat), itt – élő valóság.

Palacio Real.

A királyi palota: a jelen uralkodó is ebben dolgozik! Az épület délelőttönként a bábész látogatóké, de délután őfelsége birodalma; fél kettőkor egyenruhás takarítók bukkannak föl porszívógéppel, és az utolsó vendégek nyomában tisztára varázsolják a szőnyegetek.

Palacio Real. Hihetetlen barokk építmény számtalan termékével, kisebb-nagyobb helyiségekkel, oszlopok terme, alabárdosok terme, porcelán szoba, a király előszobája, a nuncius szobája, a királynő könyvtára, öltözője, fürdője, teaterem, zeneterem, a király dolgozója, hálója, TRÓN-TERME, szobrok, freskók, stukkók, gobelinek...

Az uralkodás manifesztációja, a múlt, nagy elődök, kis elődök, de mindegyik óriás a törpék milliói fölött. Zágon feltápáskodott fektéből, előszedte bőröndjéből az otthonról hozott barackpálinkás üveget, meghúzta, aztán még egyszer, hogy rendezni tudja a frissen szerzett élményeket az agyában. A Plaza Mayor névre hallgató zárt udvar, ez a négyszintes épületekkel körülvett térség, ahol az utolsó macskakőig minden telis-tele van történelemmel... Ritka szerencséje volt, mert az egyik boltíves bejáróban ünnepi menet tűnt fel – ma valami sok száz éves jubileum van! –, lovasok bevonulása, díszes hintó, mögötte sisakos, fehér köpenyes testőrök pejparipán, a jobbjukban rúdon háromszögletű zászló, a hintónak piros kereke van, és a hajtónak ugyanolyan égőpiros főveg virít a kobakján, a kocsni ülésén meg egy díszruhás férfi meg egy hölgy – úristen, csak nem a király meg a királyné?! Szakasztott olyan ez a bevonulás, akár kétszáz, háromszáz, négyszáz éve... Így őrzik a tradíciót, barokkos csomagolásban a múltat. A tér szükséztű, de tudna miről mesélni. Itt avatták szentté Izidort, a város védőszentjét, meg Loyolai Ignácot, zengett a glória meg halleluja, de itt bámulta véres szórakozását a nép, a bikaviadalokat, no meg az inkvizíció büntető akcióit, az eretnekégetéseket.

Ez volna a történelem főlemelő nagysága? Egy óriási udvar, ahol sűrítve látható egy hajdani világbirodalom megannyi dicső pillanata meg szennyese?...

Penziójából jelentkezett azon a számon, amelyet indulása előtt Varjas főszerkesztő a kezébe nyomott, ez a cég lát vendégül, „ESTRELLA DE ORO Informatikai és Kommunikációs RT” – hirdette az elegáns névjegykártya. Keresd a generálmenedzsert, jó lesz, ha megtanulod a nevét. Zágon bemutatkozott a telefonban és lelkiismeretesen elsorolta a direktor teljes nevét, Raul Manuel José Alvarez, de igyekezete hiábavaló volt, az illetőt nem találta ott. Egy mezzo hang annyit mondott, a titkárság vissza fogja hívni, addig is érezze jól magát, és búcsúzóul bemutatkozott, Rozíta vagy Frascuíta, nem értette jól.

Kimenőt engedélyezett magának; barangolt a Retiro-ligetben, ahol párok csónakáznak a tavon, és a lombok alatt tucatnyi jós meg jósnő várja fehér asztalkák mellett a jövőjükre kíváncsi látogatókat. Betért egy olcsónak mondható vendéglőbe, micsoda saláták, ensalada mixta, jókora tányéron púpozott zöldség tojással, csigákkal, apró halakkal, de rendelhetsz birkahúst, bárányt, borjút is hirtelen sütvé, *frito*, vagy roston, *a la plancha* és leöblítheted nyáron is üdítő, könnyű vörösborral.

Sűrű történelem, magasztos vagy sötét alakok, grandok, infánsok, hercegnők, márkik, püspökök, – gazdag vadászterület a művészetnek, Schiller nemes lelkű ábrándozói meg Verdi kíméletlen zsarnokai... Don Carlos, akinél százszor nagyobb figura az apja: Fülöp, a Második. Kökemény spanyol középkor, ezeröttszázas évek.

S ha egyszer Fülöp, akkor irány az Escorial! Vonaton alig több, mint egy óra.

Escorial... Komor, fenséges, irdatlan és nyomasztó. Hangya vagy, földre lapítanak a MÉRETEK, a kápolna akkora, mint egy székesegyház, a kaszárnyaszerű épületnek 2600 ablaka van, és mindegyik egyforma! Fülöp, a tervezőművészek réme mindenbe beleszólt, önmagának

akart örök emléket állítani, távoli lelőhelyekről hozatta a márványt, megfizethetetlen festőket, szobrászokat vásárolt meg, a hit bajnoka volt, és kíméletlen önkényúr.

Hogyan fogja meg a témát, miféle formát válasszon? Tanulmány? Élménybeszámoló? Tudós esszé? Mindegyiktől borsódzott a háta. Akkor legyen inkább groteszk. Vesz egy mély lélegzetet – és interjút csinál Második Fülöppel. Valahogy bejut hozzá, kihallgatást kér, részletkérdés, jóakarói elintézték az audienciát. Havonta egyszer fogad, neki szerencséje van. Vár másfél órát egy reneszánsz teremben, a falon két Raffaello, mellette várakozik két apát meg három ögróf, rágyújtani tilos (még szép, a dohánylevélnek még híré se hallották), szorong, de erőt gyűjt, anyag kell mindenáron, egy páncélinges hivatalnok szólítja. Ketten megmozdítják, elveszik apjától kapott bugylibicskáját, kioktatják a viselkedésre, és kitarják előtte a szárnyas ajtót.

Belép és alig lát a félhomályban, pislogva tájékozódik, az a sötét folt a három lépcsőn túl a trón, és a másik a király.

Közelebb lépked a keskeny szőnyegen (irányjelző, szerencsés gondolat), szeme megszokja a környezetet, cirka öt lépésnyire az emelvénytől megáll és térdre borul.

Érzi, hogy fenemód megütötte a jobb térdét, lehet ezt kíméletesebben is, odakinn gyakorolni kellett volna; szemlesütve hall valami dűnnyögésfélét, ami őt nyilván megszabadítja a görnyedéstől (a császár szólt hozzá!), fölemelkedik, és nem tudja, mihez kezdjen a két kezével, erről nem tájékoztatták.

Csend honol, állunk egymással szemben, azazhoggy ő ül, összefonom ágyékom magasságában jobbom és balom ujjait, és megszólalok.

– Felség, egy távoli ország krónikása vagyok, az idő sürget, tizenkét peracet kaptam, rögvést a tárgyra térek. Kegyes engedelmével nézelődöm itt a palotában, szereztem benyomásokat, járok-kelek a folyosókon, bevallom, megütötték a fülem pletykák, sóhajok, elrebegett vallo-mások, például az Ön Escorialja nem túl népszerű az udvar körében, „vége az aranjúezi szép napoknak...”, panaszojliák ősz közeledvén, a bájos ligetek, derűs csarnokok helyett a komor falak, a nyomasztó szigor, elsurranó álarcos alakok, törvetés, besűgás, intrika...

Számításom szerint az uralkodó itt megmoccan, ez be is válik, nehézkesen az ülepe egyik partjáról a másikra billen a trónszéken, pecsétgyűrűs, tömpe ujjú jobbájával int egy állig fel-fegyverzett hadfinak, ami akár rosszallás jele is lehet, ám én küldetésem jegyében merészen folytatom. – Nyílt titok, felséged a legszorosabb összeköttetésben áll az inkvizícióval, fifty-fifty alapon tartják rettegésben a népet (szemem sarkából figyelem az alabárdost), a papok a máglyával, kegyed a hadsereggel...

– A nép? – hörren föl a császár. – A népem békésen szánt, vet, arat, sehol egy hangos szó, öröm hallgatni a csöndet...

– A sírok némasága! – vágok közbe (mintha Posa márkí is ezt mondaná abban az operában). – A szabad szó rabláncon, a tisztés kérlelő neve lázadó eretnek. Ártatlanokat vetnek tömlöcbe, és az alattvalók szeme láttára zajlanak a törvénytelenések.

– Szeme láttára? Ostoba pennarágó – csap a trón karfájára. – Az alattvalók már rég megtanulták, mit vegyenek észre és mit ne. Énrám bízzák, mi kerüljön a látókörukbe. Ez a hűségük jele.

Szaladnak a percek, térjünk rá a magánéletre: amit az éjszaka leple takar. Megköszörültem kiszáradt torkomat. – Mond valamit felségednek ez a név: Eboli hercegnő?

A trónterem három sarkában újabb testörök vasa zörrent. Itt nyilván szoros emberfogásra rendezkedtek be.

– Nos? – kérdeztem, és gondolatban búcsút vettem szeretteimtől.

Ajka lebiggyedt, de a szeme furcsamód szikrát szórt. Felséges királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, jutott eszembe a formula, de letettem róla, mert nem vagyunk tegezõ viszonyban.

– Nyavalyás pondró, meddig élsz még vissza a türelmemmel? – hallatszott a trónszék felõl.

Esedezve bocsánatot kértem, hivatkozván rá, a kiporciózott tizenkét percbõl hátra van még három, és a briliánsokkal díszített homokórára pillantottam.

– Királyom, ön az egyház legfõbb híve és támasza, a morál toronymagasan fénylõ példája, *ehhez képest* elszerette tulajdon fia menyasszonyát, feleségül vette, de parallel szeretõt is tart, a már említett hölgyet, aki Szent Teodóz érdemrendet kapott a szolgálataiért. – Térdem reszketni kezdett, iszonyú félelem szállt meg saját bátorságomtól.

– Felség, kegyed a legnagyobb katolikus, emellett tömeggyilkos és erkölcsi fertõben él: miként tudja ezt a hármat összeegyeztetni?

Páncélos alakok közeledtek a terem minden sarkából csikorogva. Külön utasítás nélkül tették, egy ilyen kérdésre nyilván öntevékenyen sorompóba lépnek. Nincs menekvés, rostonsült leszek, mint ama Lõrinc, akit szentté avattak.

– Kérem szépen, por favor, idegen ország állampolgára vagyok érvényes vízummal, rebegtem egy arcomhoz közelítõ sisakrostélynak, engem véd a nemzetközi...

Iszonyú hosszú hispán szitkozódást hallottam (pedig a mieink se rövidek otthon), a trón-teremben elõírt rückwertz járást mellõzve, hátat fordítottam Második Fülöpnek és a lehetõ leggyorsabb tempóban távoztam. Üldözõimet erõsen akadályozta vértzetük, mely testvérek közt is jó tíz kilót nyomott; így egérutat nyerve, higgadt léptekkel (bensõmben remegve) elhaladtam az õrség elõtt, és kiléptem az Escorial kapuján.

Zágon elolvasta, amit írt, és tanácstalanul bámult maga elé. Szóval lebeszélem az otthoniakat a királyságról. Fõszerkesztõ úr, a Fülöp nem a mi emberünk. Hát kell ez nekem? Elragad a hév, vissz a fantázia, pimasz kérdésekkel provokálom a fél világ urát... Érték vagy nem érték, nem akarok üzenni haza se pro, se kontra. Kicsi vagyok én ehhez. Lehet, hogy egy összeomlott barakk, egy diktatúra light után pont király kell. Döntse el a hóhér. – Belényilallt a gyanú. – Hóhér? Csapda az egész, csõbe húzták. Egy vadidegen országban kutasson és ajánljon eszményt vagy micsodát? Ezen csak bukni lehet. Palira vették, Gulliver az óriások országában, a Bokréta így akarja kicsinálni.

Önbizalomszintje a mélyponton, elnyúlik a hencseren és komor víziókba merül. Fél óra múltán összeszedi magát, feltápászkodik, áll a tus alatt, haját szemébe mossa a vízsugár, a zuhany az egyetlen jótevõje ebben a hõségben, hogy itt áprilisban harminc fok meleg van, arról is hallgattak a lapnál, provokáció... És akkor megszólal asztalán a telefon. Elsõ gondolata, nem veszi föl, nyilván Varjas keresi, neki per most semmi kedve a szerkesztõséggel... Végül kikászálódik és törülközõt tekerve magára, belehallózik a kagylóba.

Buenos tardes, hallja a nõi hangot, vidáman cseng, Frasquíta Bermúdez vagyok, majd angolul folytatja, velem beszélt, amikor a direktort kereste. Hogy telnek napjai, nincs szüksége segítségre?

Segítség? Hát persze, egy bennszülött, ez a mentõõv, noná hogy kell, legyen az illetõ akárki, ha spanyol. Udvariasan megköszöni a jelentkezést és érdeklõdik, mikor és hol találkozhatnának, esetleg már a közeli napokban... Nem a közeli napokban, hanem most, hallja a pergõhangú választ, ha lejön, megtalál a panzió parkolójában, egy almazöld Seatban.

Zágon villámgyorsan úgy dönt, vannak még csodák, Deus ex machina, fekete felhők oszladozóban, egy nő van a képben, a cég alkalmazottja, szóltak neki, nézzen már rá erre a magyarra, aki hányódik a magány tengerén, lehet, hogy éltesebb, a telefonhang félrevezető, akkor is megérdemel egy hálafohászt a legközelebbi bazilikában.

Lerobog az ötemeletnyi lépcsőn, nincs türelme a liftre várni, haja vizesen csillog, futólépésben halad át a hallon, a parkolóhoz vezető kijáratban megtorpan, keresi az almazöld autót. Seatot hármát is fölfedez, világos árnyalatú mindegyik. Milyen szín az almazöld, tűnődik, egyáltalán, Spanyolországban milyen színű az alma? Elindul a várakozó kocsik közt, ha műfogsora van, akkor is imádom, az első meg a második Seatban nem ül senki, megáll a harmadik mellett.

Napszemüveges szenyora – szenyoríta? – száll ki a kocsiból, congratulations, mondja, mosolyog és kezet nyújt.

Az átlagos női termetnél kicsit magasabb, sötétbarna haja rövidre vágva, színes trikó, fehér pantalló, arca, karja kreol, mennyi lehet, huszonhét, huszonnyolc? Leveszi a szemüveget, talán hogy alaposabban szemrevételezze a vendéget. Zágon bámul, micsoda szempár, zöld a színe, de nem mint a Seaté, sötétebb, hamvasabb, van a nézésében valami hamis, ettől örülnek meg a szenyorok, és a mosolya... Fogpasztareklám, a széles száj telistele foggal, és a Teremtő grüberlit nyomott az arcára. Ez a fölfedezés felkavarja, alig egy éve eljegyzett menyasszonyát hagyta ott egy lyukasarcú szőke kedvéért.

Ülnek a kocsiban, mennek valahová, városnéző séta, Frasquíta magyaráz, mutogat, akár egy igazi guide, talán ez a hivatala az Estrella de Oro – Aranycsillag! – cégnél? Mint a mesében, gondolja Zágon, rásandít és szippant az illatából, mósusz? aloe?, valami egzotikus. – Ne engem nézzen, hanem a Paseo de la Castellánát, int kifelé a hölgy, rutinosan nyomul előre a hatpályás sugárúton, bemutatja a madridi szökőkutakat és közben mellékesen megjegyzi: látta az Escorialban a magyar királynét? A templomfreskón az Ötödik Károly familiájában. A maguk Lajos királyának a felesége volt, amelyik valami csatában belefulladt a patakba. Érdekes, tűnődik az újságíró, honnét tudja, hogy az Escorialban voltam? Kísérője fékez, és kikanyarodnak egy óriási parkolóba. Zágon felpillant, hol vagyok, Amerikában? Két felhőkarcoló a szeme előtt: Plaza de Espana. Frasquíta szerint ezen a téren ő, szenyor Zágon régi ismerősökre talál...

Elárulta a szeme, pontosabban a tekintete – gondolta este a laptop előtt, a napi élményanyagot rendszerezve –, igen, kétségtelenül hamiskásan, sőt huncutul nézett rám, mintegy előkészítve egy apró meglepetést –, hogy jön ahhoz, hogy huncut legyen, hát ismerjük mi egymást? Tessék, itt van Madrid közepe, mutatott körül, Plaza Espana, és éppen délután 15,30-kor hoz össze egy ismerőssel (sőt többel), akikkel ráadásul régi, esetleg ifjúkori kapcsolat fűz össze.

Ott álltam a szobor tövében. Három méterre *tőlük*. És tanácstalanul bámultam jobbra-balra, vártam az illetőket, kollégák, haverok Pestről, mit tudom én, akikről Frasquíta tudomást szerzett... Pillantok az órára meg a lányra, késnek az ürgék, ő a vállát vonogatja, és egyszerűen csak feláll a padról, ahol addig hűsölt, belém karol, megfordít, és a két mellékalakra mutat!

A főalak – Monumento a Cervantes – magas oszlop tetejéről nézett le ránk. Alatta meg a két hőse szinte érintő közelben. Ösztövért hátason lovagoló páncélos ember, kopasz feje fődetlen, baljában irdatlan lándzsa mered magasba, jobbát előretartja, mintha épp valami ellenséget szólítana harcra, mellette meg – jóval alacsonyabb szinten – köpcös atyafi poroszkál számaron, zekés, satyakos, szélesarcú parasztfurma, oldalán szütyő, kulacs. Don Quijote és Sancho Panza.

– Muchas gracias, nyugtáztam a „találkát”, könnyedén a homlokomra mutattam („pillanatnyi elmezavar”), előkaptam a fényképezőgépet és kifotóztam a témát a lovag kengyelbe bújtatott lábától a fegyverhordozó kedélyes ábrázatán át Rocinante lecsüggedő fejéig, közeli portréval tisztelegve minden idők leghíresebb paripájának.

A bolond kalandokba sodródó, nemes érzelmű lovag, meg földhöz tapadó, józan szolgája. Lobogó fantáziája képtelen kalandokba sodorja, harcra kél ártó hatalmakkal, gonosz óriásoknak képzelet a szélmalomokat, s mindenkitől megköveteli, hogy szíve hölgyét, a tenyeres-talpas Dulcineát hódolat illesse... Oldalán kocogó társa meg maga a józan valóság; mikor a kóbor lovag meghal, Sanchóra hagyja a hősiesség meg képzelet nélküli hétköznapi sorát.

Zágon bámulta a szobrot, s azon vette észre magát, hogy létező történelmi figurákat lát bennük, holott kitalált alakok; írójuk tömlöcbe ülve kezdte papírra vetni a históriát.

Frasquita áll mellette, megérinti a karját. – Do you like them? – kérdi angolul.

– No, I love. Nemcsak kedvelem: szeretem őket.

A Prado. Egy teljes hétre való program. Évszázadokon, korszakokon átívelő, hihetetlen mennyiség és minőség. Szemnek, agynak, szívnek fel- és befogadhatatlan. Merev szentek százai közönyösen szemlélik a türelmetlen nézelődőt, Zágon fokozza a tempót, főtermeken, melléktermeken, folyosókon halad át, futó pillantást vet uralkodókra, mártír hitvallókra, korpuszokra, röpködő angyalokra, korszakok, határmezsgyék követik egymást, bon jour, int három bourbon főhercegnek, s alig időzik a nagy Ince pápa portréjánál – mi hiányzik e szédítő kínálatból? Lerogy egy padra jó ég tudja, hányas számú teremben, hogy fáradt lábait pihentesse, és szemérmesen (szemérmetlenül) bevallja magának, a hiányérzete egyértelmű, nőt akar látni, révült arc helyett igazit, női szempárba kíván mélyedni, csemegézni egy asszonyon vagy bimbózó hajadonon, mindegy. Erőt gyűjt, feláll, nekiindul, évszázadokon siet keresztül, már ott jár több teremőr csitító figyelmeztetése után a 18. és 19. század fordulóján, Francisco Goya termeiben. Fölleszel, itt egyszerre minden más, mintha új uralkodó tűnne fel a művészet birodalmában. Szatirikus képek, komor látomások és a jellem mélyére hatoló, leleplező portrék sorjáznak, nem kímélve a királyi udvar nagyjait, császári családtagokat sem... Egy vidám népünnepély képe mellett vérszívó boszorkányok, álarcos démonok, csaták, kivégzések... Zágon Imre elmerül ebben a világban, és akkor megtorpan, és csak áll oda-szögezve egy kép előtt.

Bársonypárnákon anyaszült meztelen nő hever, két telt karját a feje fölé emeli, tenyere a tarkója mögött, sötét haj keretezi az arcot; várakozón pompázik ez a dús női test, néz őrá, szinte delejez, keble szűzi és kihívó egyszerre: dona desnuda, a bűvölő meztelenség.

És feltűnik közelében egy másik is, mintha ikertestvére volna, valóban egyedi, egyszeri a festészet világában: ugyanaz a modell, szakasztott olyan testhelyzetben –, ám nyilván a szigorú prűderia parancsának engedve – áttetsző kelmében pihen a párnán.

Hogy miért e kétféle változat, s hogy melyik az izgalmasabb: az ölet, a keblét nyíltan feltáró pőreség, vagy a sejtelmes, sokat ígérő álszemérem, ezt a szemlélő ösztöne dönti el, amikor elmerül a két képben, szemezni kezd a majával.

Ki ez a modell? A festő kedvese? Egy unatkozó grófnő? Főurak kegyeltje, dúsgazdag kurtizán? Maja talán a neve? Maja, ilyen bizalmasan, közvetlenül, de akkor miért nem írja Goya nagy kezdőbetűvel? Kajánul a világ elé tárja, nézzétek, találgassatok, de a titka maradjon az övé, a kelmén heverésző, már kétszáz éve hallgató, csábító nőé...

Záporoznak rá az élmények, benyomások. A beilleszkedés napjait éli egy vadonatúj közegben. Néhány nap alatt mennyire messzire került mindaz, ami otthon maradt, 1996 tavaszán. Itt fontosabb, hogy a sarkon, az iskolával szemben van egy kiosk, ahol tucatnyi diák közt primán és olcsón megreggelizhet – mint a pesti újságok szalagcímei. Végy búcsút felmenőtől, lemenőtől, szeretőtől, tanácsolta Varjas, a főszerkesztő; könnyű dolga volt, mert nőkapcsolattal ez idő tájt nem rendelkezik, magyarán facéran indult erre a hispán kalandra.

Kaland? Hírlapírói feladat. Meg kell csinálni, szimattal, ösztönnel ráhajtani, emberekkel ismerkedni, megtalálni a neki kellőt, anyagra szert tenni, megírni. De érezte, hogy ez *nem ugyanaz*, jóval nagyobb a tét. Itt kockázat van, idegenség, kiszámíthatatlanság, siker – vagy bukás. Ez nem a megtapasztalt, kiismert jó magyar anyaföld, ez ingovány. Espana es diferente. És látta magát, amint a kicsinyhitűség áruló jeleként homlokát ráncolja és sűrűn pislogni kezd.

Frasquíta nevet, itt van ebben a hangulatos pubban, ahol halk jazz szól, gyertyafény a világítás, és a sangriához sózott tintahalkarikákat adnak, itt ül Zágonnal szemközt, mert újra felbukkant váratlanul, épp amikor szükség van rá. Nem vagyok guide, csak alkalomadtán, és most eljött az alkalom, van igazi foglalkozásom is. A kérdésre, hogy mi az, kitérő választ ad, majd elmondom, de nem most, és hozzáteszi: sőt ha van kedve, meg is mutatom, és lyukas arccal mosolyog. Hogy addig is adjak egy kis fogódzót, folytatja, valami hasonlóság akad kettőnk közt, én is a fantáziámból élek.

Zágon látja, hogy be kell érnie ennyivel, Francisco Goya viszont nem tabu, képei a leleplező nyíltságukkal felkavarták a galériában, a pintorra tereli a szót, mert van rá száz pezetája, hogy Frasquíta Bermúdez igazi szakmája művészettörténész. A hölgy megint teli szájjal mulat, vagy azért, mert eltalálta, vagy mert alaposan melléfogott, de Zágont a maja izgatja, és a festő, az aragóniai parasztszeni révén szeretne közel jutni hozzá.

– Maja desnuda? – Frasquíta kis csönd után szólalt meg. – A maja nem keresztnév, me entiende usted? A maja egy fogalom, a maja az valami más. És elválaszthatatlan a majótól, himnemű megfelelőjétől. Így van ez nálunk, spanyoloknál évszázadok óta. Nem látta a Pradóban Maria Luisát, a királynőt *mint maját* fekete csipkeruhában? A majóság, a maísmo úgy hozzátartozott az akkori élethez, mint az eretneket tüzes fogóval csipkedő inkvizíció. („Megvan. Nem cseveg: előad.”) A majóság a madridi egyszerű népből verbuválódott, iparosokból, szatócsokból, szabómesterekből, fegyverkovácsokból, mészárosokból. („Tanárnő. Történelem szakos.”) És persze csempészekből: a zugkereskedelem a megélhetés szentté avatott forrása volt, úgy üzték, mint őseiktől örökölt jussukat.

– És a maják? – szúrta közbe.

– A maják? – Frasquíta majdnemhogy büszkén nézett rá. – Ők a majók méltó partnerei voltak. Égett kezük alatt a munka, kocsmát vezettek, olajat ütöttek, hajtották a lovat, vásároztak, s mindenben benne voltak, csalásban, zsarolásban, szédítő szóban, s főnemeseket túlszárnyaló önérzetben. Igen: büszkeségben utolérhetetlenek voltak...

Zágon furcsa izgalmat érzett, maga is szomjasan hörpölte a sangriát.

– És volt-e valami jel, valami szembetűnő, amiről a majót föl lehetett ismerni?

– Régen, mondjuk a pintor korában feltétlenül. Másképp öltözött, mint a többi. Széles karimájú kalapot hordott meg hosszú köpenyt, hogy jól elrejtse, amit leplezni akar.

– No és... a maja?

– Ó, a maja gyönyörű szép tudott lenni. Hímzett mellényt, tarka selyemsált, csipkemanillát viselt, ha mulatni ment. És még valamit. Anélkül az igazi maja soha el nem indult volna a táncba.

– Ékszer? Kösöntyűt?

– Harisnyakötőjében a bőrtokba bújtatott tört. Megvoltak a maga törvényei. A majók közössége a bűn mesgyéjén járt. Imádta bámulni a bikaviadalt meg a kivégzéseket, kifütyülte az ügyetlen torerót meg alamuszi bikát, és megtapsolta kedvenc hóhérait.

– És a maja... a maja még milyen volt?

Az asztali gyertya végigégett és sercegeve kialudt. Frasquíta a félhomályból felelt.

– Az igazi maja ma is olyan. Megközelíthetetlen az utcán, angyal a misén és ördög az ágyban.

Zene szólalt meg valahol az utca túloldalán, gitárkórus, édes dallam, csupa ritmus. Micsoda este, Zágon szédült, fejébe szállt ez a gyümölcscsel teli varázsital, literes üvegkancsó a belé helyezett fakanállal, s hispán ég alatt egy zöldszemű szenyoritával. Közelebb hajolt. – És ma?

– Ma?

– Léteznek manapság is majók, maják?

A lány vállat vont. – Vagy öröklöd, vagy sem. Talán a dédszülők voltak túhegyes törrel járkáló csempészek, benne rejtőzhet az emberben, a génjeiben, és egyszercsak felbukkan.

– És akkor? Szóval ilyenkor mit tesz az illető? Ha ráeszmél, hogy...

– Embere válogatja. Van, aki gyűlöli magában, próbálja legyűrni, más meg élete mozgatójának tartja. Viszi a vére, kockáztat, belemegy olyasmibe, amit más mondjuk életveszélyes ostobaságnak tart.

A zenészek elhallgattak a szomszédban, csönd lett.

Frasquíta áthajolt az asztalon és a férfi karjára tette a kezét. – Jegyezd meg jól, amigo. – Először tegezte az újságíró. – A maja azon a Goya-festményen nem egy ígésző örömlány, ahogy sokan hiszik. Sokkal több: kiválasztott lény, aki egy szép napon kitör a megszokott kereteiből, mert ez a sorsa, ez van megírva.

– De hát miféle céllal teszi ezt? Karrierért, pénzért, egy férfiért?

A lány sokáig hallgatott.

– Mindezt – mondta végül. – Vagy, ha úgy adódik, valami még fontosabbért.

Sajtócsomag érkezett a hotelbeli címére, feladó a Magyar Bokréta szerkesztősége. Az elmúlt napok, hetek újságpéldányai hullottak ki belőle, Bokréta-számok és mások, többnyire napilapok. Nem értette, mivégre ez a figyelmesség, háttéranyag, hogy azért rálátásod legyen arra, amit itt hagytál, firkálta golyóstollal egy kutanyelvűre a főnöke. Belelapozott egy-két hírlapba, ha nagyon szigorúan veszem, Magyarországon ma mindenki adócsaló, nyilatkozta Bokros Lajos pénzügyminiszter; az amerikaiak ideiglenes tartózkodása Taszáron sem nekünk, sem nekik nem lesz fenéig tejfel, jósolja egy szemleíró, több szakorvos szerint a teherbe esett kiskorú diáklányoknak sejtelmük sincs a védekezés módjairól; szabadon garázdálkodnak az autótolvajok, makacsul tartja magát a 25%-os infláció, no és egy bulvárlap szalagcíme: hazáruulók, reszkessetek, kisöprűzünk minden idegent, merthogy „már a kurvákat is idegenből hozzák!”

Szóval *ehelyett* kéne valami mást fölfedeznem – gondolta, és az íróasztal legalsó fiókjába süllyesztette a lapokat.

– Azt hiszi, a spanyolok találták ki ezt a cirkuszt? – Frasquíta Bermúdez lepillantott a madridi aréna aransárga homokjára. – Elképesztő ötlet kiéhezett bikákkal viaskodni, de nem miénk a dicsőség, sok kutató szerint importáltuk az ókori rómaiaktól meg a klasszikus művészet nagyjaitól, a görögöktől.

Zágonnak ez új volt. – Hogyan? Aiszkhülosz meg Szophoklész is ott kuporgott az aréna lépcsőjén?

– Megtehették, ha két dráma közt kedvük támadt hozzá.

– De hát mi ebben az öldöklésben a vonzó?

– Ízlés dolga. A vér. És persze a meglepetés, a váratlanság; mert nincs két egyforma corrida. A torerótól függ az egész. Mi most azért vagyunk itt... – hangjában ünnepélyesség csengett –, hogy Francisco Cortezt lássuk. Ő a minőség, olyan, mint tenoristában Domingo. Tíz- és tízezreket vonz a lelátóra, erre született, minden megvan benne, ami kell, a stílusa, a megjelenése, technikája, a halálmegvetése... – Dőlt belőle a szó. – Országos sztár, súlyos pénzeket fizetnek cordovai, malagai, cadizi fellépéséért... Sevilleban született, ahol a legnagyobb elődei is, nevüket minden iskolásgyerek kapásból fújja. Cortez eddig ötszázharminc bika fölött diadalmaskodott. Ez ugyanannyi kockázat: ahogy mondják, a spanyol bikák sarva előre áll, nem fölfelé. *Csupán* ötszázharminc, mert még fiatal. Ahogy az Anyajegyest ismerem, lesz ez még kétszer, háromszor annyi is.

– Anyajegyest?

– Így hívják a homlokán lévő májfolt miatt.

Színes szórólap hevert az előttük lévő ülésen, Zágon kézbe vette. Huszonöt év körüli férfi nézett rá, arcát kiütő fekete szakáll keretezte, s a sötét szempárból nem a kedvenc fölényes magabiztossága sugárzott, hanem valami szigorú komolyság, ami nem illett a porond hőséhez. És a bal szemöldöke fölött diónyi, csillagszerű folt barnállott.

A ring közelébe szólt a jegyük, sol y sombra helyet kaptak, félig napon, félig árnyékban. A kerek porondot – aranszínű homokja állítólag Sevilleből származik – folyosó vette körül. A két palánk közötti keskeny út a ring legfontosabb helye – magyarázta Frasquíta –, innét adják be a matadornak a kardokat meg a mulétát, a botra feszített vörös posztót, a fotósok is itt dolgoznak, no meg a rendőrök, ha a megvadult csőcselék beugrál a homokra. Ott a túloldalon a vöröskeresztes sátor a sebészek tanyája, akik tudják, mit kell kezdeni a sarv ütött sebbel...

Zágon ismerte a programot, három ölésnek lesz tanúja, három matador vív meg ellenfelével, két nem különösebben nevezetes bajvívó, és a nemzetközi hírnevet is szerzett kedvenc: Francisco Cortez. A közönség zajongott, magazint lobogtatva vitatkoztak a torerók esélyeiről, sokfelől hallatszott Cortez neve, a döntő többség az Anyajegyest kedvéért váltott jegyet.

Az újságíró nemcsak a vér miatt berzenkedett a viadaltól, hanem a sportszerűtlensége miatt is: hiszen eleve az emberé a babér, öt-hat fölfegyverzett torero módszeresen dolgozik, hogy végül egyetlen jól irányzott döfés elpusztítsa a bikát. Véleményét el is mondta kísérlőjének. – Persze hogy egyenlőtlen küzdelem – vont vállat a szenyorító –, de az jókora tévedés, hogy az ember biztosra mehet. Mondjuk kilencven százalékban igaz, ámde mindig ott van, a legnagyobbaknál, a zseniknél is *a tíz procent*: pillanatnyi kihagyás, egy elvetélt mozdulat, s a bika sarvára kapja és felröpi – ne lássa meg, mekkora ereje van –, aztán megtapossa vagy a vörösfenyő palánkhöz csapja. Magát nem viszem el arra a fotókiállításra, amely a győztes állatok viadalait mutatja be... *Los toros dan, y los toros quitan*: a bika ad mindent, vagyont, hírnevet, de a bika veheti el az életet.

Nyilván üzlet az egész – gondolta a riporter –, népszórakozás, vásári látványosság öléssel, giccses jelmezekkel, begyakorolt mozdulatokkal, megvásárolt sajtóval. Frasquíta szerint a sztárok tenger pénzt keresnek, maguk is vállalkozók, de sok viador megszédül a millióktól és elherdálja, vagy szélhámosok prédája lesz.

Felharsant a zene, bevonult három sorban a szereplőgárda, elől díszes köpenyben a matador, mögötte a segítői, a banderillerók, meg a lóháton szereplő picadorok. A taps, éljenzés java Francisco Corteznek szólt, Zágon néhány másodpercig közletről láthatta, ahogyan a barrera mentén ellépkedett, sötét archbőr, dús sörény csattal összefogva, nyulánk, karcsú termet, arca komoly, mosoly nélkül fogadja az üdvözléseket, és a bal szemöldöke fölött ott feketéllett az a bizonyos folt. Frasquíta egy percre elnémult, mozdulatlanul figyelte a paseót, nem lobogtatott kendőt, mint a lelátón ülő nők, sokáig nézett a torerók után, ahogy eltűntek a bejáróban, és végül annyit mondott: – Hát ez ő, Francisco Cortez.

Forró déli szél fűjt és felkapta a homokot, a porszemek az alsó sorok nézőit is elérték. Egy szolga a díszpáholyban ülő elnök jelére kitérte az istálló ajtaját, és villámgyorsan elszelelt. Alacsony termetű bika tört ki a ringbe, világosbarna, súlyos példány, tanácstalanul megtorpant, de mielőtt bármire szánta volna magát, ott termett egy banderillero és köpenyt lobogtatva elszaladt előtte. Az állat utána iramodott s ezt az üldözési jelenetet használta fel a távolabb álló matador, hogy kiismerje áldozatát, vajon a jobb vagy a bal szarva a fő fegyvere, hogyan reagál színre, mozgásra, s főként hogy a köpenyt tekinti ellenfelének, vagy az emberrel akar leszámolni.

Két újabb szereplő is berohant és a bikát tűhegyes szigonyokkal tovább ingerelték. Párosával elhajított botjaik egy azonos ponton, „csokorba kötve” meredeztek az állat hátából. Frasquíta úgy nézte a jelenetet, akár egy sokszor látott mozifilmet, társa viszont máris igazat adott neki: saját szívdobogásán érezte, hogy dráma játszódik le a ringben. A bika újabb ellenfele, a két picador már vérre menő támadásba kezdett védőmatracca ellátott lován, vasvégű póznát igyekeztek beledöfni a marjába, de a bika ügyesen kihátrált a csapdából, és megtámadta az ijedten látszó lovat. Gyékénypáncélját nem tudta átdöfni, de kibillentette egyensúlyából. A megrettent mén felágaskodott, és lovasa ahelyett, hogy belevágta volna a pikát a bika hátába, a váratlan mozdulattól lezuhant a két állat közé.

Ilyenkor jön el a matador pillanata: kimenteni társát az életveszélyből. A bíborszín mulétát szélesen lebegtetve a bika elé futott, hogy elvezesse; ám az állat nem engedelmeskedett, hanem fűjtatva a matador felé indult. A pomádés hajú, zömök ember, fölismerve a veszélyt, mihamarább végezni akart a színjátékkal, egy csellel az oldalába került, és a kardot a csigolyái közé döfte.

A szereplés közepes sikert aratott, gyér taps fogadta, a kimúlt állatot öszvérek elvontatták, s a szolgahad rendbe tette a homokot.

A következő, becsvággyal teli torero minden áron bizonyítani akart, de olyan lusta, szinte közömbös ellenfelet kapott, hogy a segítői petárdát erősítettek a rá hajigált szigonyokra, de a durranások se böszítették fel az állatot. Toro de paja, papírbika, legyintett Frasquíta megvetően, és órájára nézett; akárcsak a lelátó közönsége, Francisco Cortezt várta. A viadalt végül is kifütyülték, sok türelmetlen néző felállva szitkozódott.

Még a zene is ünnepélyesebbre váltott, amikor a kedvenc megjelent a kijáróban. – A ring kápolnájából jön, ritkán mulasztja el corrida előtt – jegyezte meg mellettük egy bennfentes. Alig tett Cortez néhány mozdulatot, hogy ismerkedjen a toróval, az erősödő szél belekapott a homokba, és felhőkben fűjta szét a ringben. – Agua! Agua! – kiáltoztak sokfelől, a játék megállt s a szolgák vastag tömlőkből megöntözték a küzdőteret. Ami ezután következett, abból a tudatlan idegen is megérezhette a különbséget művész meg mesterember, lovag és mészáros

között. Feketefoltos ellenfele méltónak látszott a matadorhoz: ésszel küzdő, ravasz, de nem alattomos fajta. Tucatnyi fotós dolgozott a folyosóban, a rendőrök, sőt a fehér köpenyes sebészorvosok is a produkciót nézték. Sajátos kapcsolat alakult ki viador és ellenfele között, *akaratátvitel*; ahogy teltek a percek, egyre nyilvánvalóbb lett, hogy az indulattól feszülő állat engedelmeskedik az ember parancsának. Zágon előzőleg több lapot átböngészett, szakírók egyöntetű véleménye szerint ma Francisco Cortez a *verónika* legelső művésze. A bibliabeli Veronikáról nevezték el ezt a fordulatot, a szent két kézzel mutatja fel Jézus arcát őriző kendőjét. Cortez a vörös szövet két sarkát fogva, támadásra hívta ki az állatot, s *bűvölni kezdte*: a mulétát mozgatva elvezette maga előtt, a jobb szarv hegye arasznnyira lehetett a mellkasától.

Ötször egymás után sétáltatta ide, oda a bikát: a ritka csemegét füttyögés, bravózás kísérte; a homokba cövekelve mind közelebb engedte magához az állatot, fordulóról fordulóra növelve a veszélyt. – Ó, Franchó... – suttogta a lány. – Franchó? Ja persze, Francisco Cortez... Csak így? Talán valóban ismeri? Vagy a kedvencét mindenki így hívja? Társnőjére pillantott, az arca megváltozott, a nagy szempár összeszűkülte, ahogy az izgalom úrrá lett rajta. Megragadta a férfi kezét, szorosan megmarkolta, ilyenkor kell, hogy valakibe kapaszkodjam, suttogta. Az újságíró a hirtelen testi közelségtől forróság öntötte el, „én kellek, én védelmezem”, de rögtön lehűtötte a valaki szó. Azt jelenti, bárki, mindegy, kinek a kezét szorongatja, miközben ezért a jelmezes bikabűvölőért reszket...

A hatodik, a hatodik! – kiáltozta a tömeg, tudták, az utolsó forduló következik, s utána már csak a győztes döfés jöhet, az igazság pillanata: a matador kezében a viadal, a bika a vörös posztó rabja – de tévedtek. Az állat elbődült, mint aki magához tér az igézetből, és oldalt lépve, az ember felé döfött. Cortez elugrott, ösztöne, reflexe helyén volt, de bal karján fölfeslett az ingujj, s vörös folt sötétlett rajta. – Venganza! Vengarse! – üvöltött bosszúért a lelátó, ám az állat, megérezve, hogy ellenfele sebezhető, gyilkos dühvel emberére rontott. A vér-szomjas indulat lett a veszte, mert a palánkgig hátráló torero – közvetlenül a páholyok előtt – csodás mozdulatot tett: a leszegett bikafej fölött áthajolva, a nyakszirt tövén, a két lapockacsont között mélyesztette a testbe a kardot, hajszálnyira azon a ponton, ahol a vas elmetshi az aortát.

Hosszúnak tűnő csend után úgy harsant fel az ováció, mintha maga a közönség diadalmaskodott volna. A viador hajlongott a lábainál kimúlt hatalmas állat mellett, a díszpáholy fehérbe öltözött donnája csókokat dobált, az elnök felállva tisztelt, a győztes körüljárt segítőivel a ringben, elébe hulló virágcsokrok, szivaros dobozok, palackok fölött lépdelt, miközben a karján már jókora foltta terebélyesedett a sebéből fakadó vér...

Feszültség, ámulat, megdöbbenés, undor kavargott az újságíróban a fiesta végén, amikor kifelé sodródtak a tömegben. A tomboló, füttyögő lelátó, a dühödtek és felállva tapsolók, akik szórakozni akarnak a pénzükért...

Kiszáradt torokkal meneteltek a buszmegálló felé, corrida után mindig szomjas az ember, tudatta Frasquíta, szerencsájuk volt, egy gyorsbüfé tágas teraszán még akadt hely a napernyők alatt. Zágon mohón felhajtotta a sört és máris újabbat rendelt, még maga előtt látta a feketefoltos állat testéből kiszökő vért, a napfényben megcsillanó pengét, az anyajegyes nemzeti hős boszorkányos mozdulatát... Mint egy vágóhíd, gondolta, és hirtelen eszébe jutott: csakugyan ismeretség köti Frasquítát ehhez az emberhez? Izgatott volt, fölhevítette ez a híreshírhetd attrakció, szemtől szembe látni egy életéért küzdő állat vereségét, összezsugló lábait, végvonaglását a homokon – és a győztest, aki szintúgy a bőrét vitte a vásárra...

Vakmerő ötlete támadt. Fürkészve nézett Frasquíta arcába. – Mi lenne, ha... mi lenne, ha mint újságíró megkeresném... Szóval ha interjút kérnék tőle?

– Kitől?

– Ettől a Franciscótól.

Amaz a fejét ingatta. – Nem tartom jó gondolatnak.

– De mért? Hát nem a legjobbak egyike? Körülrajongott kedvenc, videokazettán árulják a fellépéseit, mutatós emberpéldány, fotókat is csinálnék, beleillik a koncepciómba, az ideál, akire mindenki felnéz...

Frasquíta elmosolyodott. – A bikaviador jelmeze ugyanazt a célt szolgálja, mint a színészé: eljátssza benne a szerepét, győz, hajlong, csókokat dobál, aztán leveti a gyöngyökkel kivarrt mellényt, széles övet, feszes nadrágot, és éli az igazi életét.

– No és?

– Ezt az életet legtöbbje elrejt. Magánügy.

– Amit nem akar, úgy se mondja el... – Zágónban dolgozott az újságíró-szenvedély. – Ha küldenék egy ilyen anyagot, szétkapkodnák otthon a lapot...

A lány a fejét ingatta. – Maga idegen ebben az országban. Vannak íratlan szabályok, amiket be kell tartani. Nem léphet be egy olyan házba, amelyiknek a partijára nem kapott meghívót. Mert ami odabenn történik, nem tartozik másra. Nézze, Emerigo, én megértem magát, és segítségére is vagyok, amennyire tehetem. Maga itt olyasmibe nyúlna... A first class viadorok – ők nincsenek sokan – különleges világban élnek. Testőrök vigyázzák őket, lakóhelyük titkos, üzleti útra repülnek távoli városokba vagy a határon túlra, Marseille-be, Hamburgba, Amszterdamba... A felgyűlt tőkét sokfajta üzletbe fektetik, egész hálózat dolgozik nekik, bankok, kereskedők, reklámcégek... Képviselők meg egyházi méltóságok fotóztatják magukat velük, hogy a népszerűségükben sütkérezzenek... A nők...

– A nők? – Lecsapott a témára. – Mi van a nőkkel? Konzum-dívák a felső tízezernek? Csak nem ezek futtatják őket?

– Ne legyen nevetséges. Azokban a körökben minden előfordulhat, csak kisszerű üzletelés nem. Titkos alapítványokat pénzelnek, mit tudom én... Ahogy az érdekeik meg a szeszélyeik diktálják. Lázadó csoportokat, üzleti hírszerzőket, felbujtókat, csempészeket tömnek dollárral, netán körözött bűnözőket – wanted!

– De hát miért?

– Hogy a dupláját nyerjék rajta. A szenvedély elkíséri őket: kockáztatnak, mint az aréna homokján.

Zágon igaznak, meggyőzőnek vélte a magyarázatot, mégis az volt az érzése, hogy kísérője *valamiért* le akarja beszélni. A magával hozott szórólapon talált egy címet, amelyen dedikált fotót lehet kérni; expresszlevelet küldött a címre, ebben bemutatkozott és személyes találkozót kért szenyor Francisco Corteztől. Kilenc nap múlva kapott választ egy Orientación nevű cég levélpapírján, az udvarias hangú szöveg arról tudatta, szenyor Francisco Cortez tengerentúli útja miatt, sajnálatára nem fogadhatja.

A bikaviadal élménye megmaradt benne. Mit kezdjen vele, hogyan dolgozza fel? Esténként a közeli, elcsöndesedő utcákon kóborolt, megállt egy-egy kirakat előtt, de nem látta a divatos blézereket, pantallókat, dolgozott az agya, tucatnyi écat vetett el, újabbak után kutatott, corrida, látványosság, feltüzelt nézősereg idefenn, és párviadal odalenn: indulat, nyers erő meg *átverés*, egyetlen megtévesztő gesztus, mely törbe csalja, leteríti az ellenfelet...

Csavargott a Plaza de Lima, a Calle Guadalquivir környékén, üldögélt egy padon, és egy pillanatban felvillant benne az ÖTLET. Tudta, hogy ez a megoldás, mely egyszeriben lesöpri az összes többi. Izgatott volt, szinte futva igyekezett hazafelé, és még akkor este, az éjszaka első felében vázlatot készített – mihez is? Egy groteszk novellához, egy abszurd, mégis igazságot sugalló élmény leírásához. Másnap jókor reggel leült a laptop elé és írni kezdett. Harmadnap folytatta, s elkészülve stilizálta, végső formába öntötte (a címre mindjárt az elején rátalált), és az anyagot E-mailen továbbította a Bokréta budapesti szerkesztőségébe.

EMBERVIADALT LÁTTAM

Egy bika élménybeszámolója

Nem vagyok már mai bika, megértem néhány esztendő, de úgy alakult, hogy turista utamon most láttam először emberviadalt. Igen érdekes úti élmény volt, hadd számolok be róla azoknak, akiknek még nem adódott alkalmuk végignézni ezt az egzotikus attrakciót.

Képzeljünk magunk elé egy jókora, kör alakú arénát, közepén frissen fölgereblyezett homokkal, s a lelátókon tízezernyi nyüzsgő és tarkálló, izgatottan várakozó bikával... A drágábbik, árnyékos oldalon a gazdagok, a fényűző vagy hanyagul elegáns előkelőségek, vezérbikák fényes szőrű hozzátartozóikkal, frissen lenyalt borjaikkal... És a másik, a napégette oldalon, a vakító szembefényben a kopott szőrűek, beesett horpaszúak, lekonyult szarvúak, véres szemű, kialvatlan igavonók, nyugdíjból éldegélő, hajdanvolt tenyészhímek... Mi, turisták, szerény pénztárcánkat tekintve, természetesen az utóbbi oldalon foglaltunk helyet.

Mellettem egy ifjú pár ült – talán épp nászúton lehettek –, erőteljes, barna foltos bika bédekkerrel kezében, s mellette sötét szemüveget viselő, formás külsejű nőténye. A hím az útikönyvből hasznos tudnivalókat olvasott fel neki, így magam is megtudtam egyet-mást erről az ezeréves szórakozásról.

„Mióta emberviadalt létezik az arénák izgalommal figyelő közönsége előtt – olvasta nézőtársam –, azóta vitatkoznak rajta. Tíz- és tízmillióra tehető rajongóinak száma, de akadnak olyanok is, akik ezt a szórakozást nemtelennek, bikához méltatlannak tartják. Ezzel együtt ma már hozzá tartozik az élethez, hétről hétre megújuló esemény, bevételi forrás, egzotikum... Hősenek, a város népszerű viadorának képmása – a táguló orrlyukú, nemes bikafej – ott látható minden kirakati csecsebecsén, hamutálcán, kendőn, piperedobozkán, sőt szenteltvíztartón is... A kegyes tárgy egyik oldalán Szent Vince a galambokkal, másikon pedig a bika, szarván a győzelmi szalagokkal... Hogy a messzi múltban eleink mért éppen őt, az embert választották ehhez az attrakcióhoz?-- folytatta az olvasást a fiatal bika. – Egykorú följegyzések szerint számos arénában próbálkoztak más-más ellenféllel, így barna medvével, oroszlánnal, sőt trópusi futómadarakkal is, de a kísérletek egytől egyig kudarcot vallottak. A téli álmához szokott medvét ősztől tavaszig nem lehetett használni, mert játék közben egyszerűen elaludt, a strucc, amikor homokot látott, azonnal beledugta a fejét, az oroszlán meg érdektelenné tette a párviadalt, mert mindjárt az első percben megette a torreadort és kiment. Évszázadoknak kellett eltelniük, amíg végül kikristályosodott a legszórakoztatóbb ellenfél, az örök mulatság, az ember...

Dallamos, indulószerű zene pattogó ritmusára csakhamar megkezdődött a bevezető felvonulás. A menet élén a torók legnagyobb sztárja haladt. A felvonuló bikák – valamennyien színpompás öltözetben – felsorakoztak a díszpáholy előtt és a legfőbb notabilitástól, a tábornoki egyenruhát viselő Vezérbikától engedélyt kértek a viadal megkezdésére. Az engedélyt az előkelőség társaságában lévő fehér szőrű donna kendő-lengetéssel adta meg.

És ezután elkezdődhetett az első terció. De mielőtt ezt elbeszelném, tudnunk kell, hogy a dárdával, pikával fölfegyverzett bika ellenében a mezítelen ember teljesen fegyvertelen. Ámde az ősi kódex előírása szerint öldöklő szerszámon kívül joga van minden egyéb harci eszközhöz folyamodni!

Éppen ez adja az emberviadal különleges izgalmát, semmi mással nem pótolható mulatságát. Az ember ötletessége. Hogy a semmiből miféle vívóeszközöket teremt magának!

Végre feltűnt az első küzdő. Keménykötésű, szép szál férfi jelent meg az arénában. (Magyarázatul: a férfi=hímnemű ember). Megtorpant, hunyorogva pillogott (huszonnégy órán át sötétségben tartották!), de mikor a szeme megszokta a vakító fényt, röppenő léptekkel végigszökölt a homokon. A tetszés halk moraja futott végig a lelátón. Ám az ellenfelét se akármilyen fából faragták!... Pompás felépítésű, fenséges mozgású bika lépett vörös posztómentével és hegyes dárdával a porondra. Felcsattanó taps fogadta.

„Ez jó szórakozás lesz – szólalt meg mellettem egy csöndesen szemlélődő úr, aki ötletesen egy nagy újságledőit aggatott szarvára a tűző nap ellen. – Láttam már homokon ezt az embert. Cselezni fog...”

Értetlenül hallgattam. Cselezni? Mit jelent ez? Ilyen szó még tájnyelvi elemként se szerepel a mi etimológiai szótárunkban, szinonimánk sincsen rá. (Szerencsére a műsorfüzetben később háromnyelvű magyarázatot találtam, ami tőle telhetően igyekezett körülírni ezt a fogalmat.) Hiszen mi bikák csak egyetlen küzdési módot ismerünk: orrcimpánkat megfeszítve, fontolgatás nélkül, nyílegyenesen rárontani az ellenségre. Ezt műveljük már évezredek óta.

Ezalatt odalenn váltakozó szerencsével folyt a viadal. A bika, testi fölényét kihasználva, sarokba szorította ellenfelét, s már csak könnyed fölénnel játszadozott vele, amikor a palánkhöz tapadó és megadásra kényszerített ember hirtelen kerekre tárgult szemmel felbámult a magasba, „Jézusmáriaszentjózsef...” – suttogta, és tátva maradt szájjal, döbbenten a díszelnök páholyára mutatott... A bika megtorpant, hátrapillantott, ezalatt az ember egyetlen ugrással fenn termett a hátán, és lovaglóülésben sarkantyúzni kezdte, ami egy torreádorbika számára a teljes bukás és az elképzelhető legnagyobb szégyen...

Az embernek vastaps volt a jutalma, és a hangulat máris felforrósodott. Pedig hol volt ez még a többihez képest...

Emlékképek villannak elém. Izgalommal, meghökkenéssel teli pillanatok... Ó, a hármasszámú bajvívó! Szereplése valóságos szenzációt keltett. Alighogy megjelent a porondon, rögtön otthagytá ellenfelét, odaszaladt a rendezőséghez, és ahelyett, hogy küzdött, rohant, sebeket osztott és kapott volna, halkra fogott, de mégis fenyegető hangon közölte a bírakkal (a rejtett mikrofonok azonnal átvették és fölerősítve továbbították a lelátókra ezt a csemegét!), hogy neki az NBSZ-nél (Nemzeti Bajvívó Szövetség) igen komoly összeköttetései vannak, és amennyiben ez az agresszív és rossz arcú bika – itt hüvelykjével az ellenfél irányába bökött – nem átall dárdájával gorombáskodni és netán tettelegességre vetemedni, ennek mind ő, mind pedig a rendezőség súlyos következményeit fogja viselni. És ő előre elhárít minden felelősséget...

A tízezernyi bika leesett állal hallgatta a dübörgő suttogást a hangszórókban, és a díszpáholyban ülő, ősz sörényű filozófusok, akadémikus bikák arra gondoltak, megérett az idő új fundamentumra helyezni az egész, ötezer éves létszemléletet...

Aztán látszatra egy egészen hétköznapi kis emberke tűnik elém. Biliárdgolyó fej, csapott váll, horpadt mellkas. „Hatos számú versenyző. Szakmai jelzése: tollforgató”, tájékoztatót a műsorfüzet. Egy-két percig a formáság kedvéért kerülgették egymást a nagyhírű

toróval, de a pompás izomzatú, erőteljes bika szemlátomást annyira fölényben volt, hogy a lelátón többen erőnyerőt kiáltottak és az emberke leléptetését követelték. Ám ekkor különös dolog történt. Az ember szájából, mint egy hosszú, hegyes nyelv, kiugrott valami.

– Szólóvöllő! – zúgott fel izgatottan a tömeg.

Valóban: a horpadtmellű hirtelen egy rettentő hosszú ámbátor-jöllehet-approximátív-mindazonáltal-t köpött a támadó bika felé, aki ezen a hosszú, csuszamós szónyelven elcsúszott és fél térdre rogyott. A lelátókon mindenki felugrott, feszült pillanat... A tollforgató hátralépett. Várt, a bika fölemelkedett, leporolta pantallóját, és arrább rúgta az összekunkorodott szószörnyeteget. Erőt gyűjtött, nekirugaszkodott, és előrszegezett dárdával rohant ellenfelére. Már csak két méter, egy...

Ekkor a dermedt-mozdulatlanul álló ember szája újra kinyílt. És szavakat bocsátott ki magából. Szélsebesen pattantak ki a forró homokra a szavak. Infrastruktúra-paradigma-váltás-restitúció. Beüzemelés-forrásfeszültség-probléma-kezelés. Globalizáció-motiváció-dereguláció.

A szavak egyszeriben kígyóvá álltak össze, tüskéik támadtak, hegyes, apró tüskéik, és a kígyóból sűrű tüskésdrót lett, megfeszült, kiegyenesedett – és a dárdával szilajul rohanó bika másfél arasszal az ember előtt a feszes drótsövényben felbukfencezett.

Az aréna egy végtelen másodpercig némán bámult, aztán kitört. Magam is fölugrottam. A nemes, nagyszerű toro szánmalmasan vergődött a drótgubancban, próbálta a mellső lábaival, fogaival lecibálni magáról, egy-egy hosszú infrastruktúra csüngött a szájából, szívosan az ajkához tapadva – a horpadt mellű tollforgató pedig zihálva, felhevülten, de ott állt győztesen a tehetetlen bika fölött...

Aztán a datolyás ember... Az is egészen rendkívüli volt... Képzeljék el, ez a versenyző alighogy megjelent a homokon, kutatni, szimatolni kezdett, mint egy kutya, és íme, egy palánkot díszítő virágcsokorban meg is találta, amit keresett: egy elrejtett mikrofont! Kezébe kapta, és szózatot intézett a sokezes közönséghez! Ünnepeles hangon közölte a publikummal, hogy kellő honorárium ellenében hajlandó egy jelentkező javára lemondani a viadal jogáról! Hogy közbejött családi okok miatt (utazás, betegség, ilyesmi) kénytelen felajánlani másnak a küzdés gyönyörét, tehetsége megcsillogtatását és a győzelem dicsőségét...

Az aréna elnémult. Hát nekünk, bikáknak, a bűdös életben jutna ilyesmi az eszünkbe?... És képzeljék, akadt egy marha – ó, mit beszélek, egy emberszabású majom –, amelyik három kiló datolya és egy szakajtó kókuszdió ellenében megváltotta emberüktől a küzdés jogát! Ezt az akciót – hogy a majom még fizetett is a küzdésért – a nézők közül sokan már nem is tudták követni, ezért a hangszórókon egy szakvezetőnek külön magyarázatot kellett adnia. (Ezalatt emberünk már az árnyékos oldalon a gorilla zsöllyéjében ült, és a datolyát szopogatva figyelte viaskodását a homokon!)

Ó, és a zárószám... Két bika egy ember ellen... Két, remek kondícióban lévő, felajzott harci kedvű toro, neves, összeszokott testvérpár... Ellenfelüknek, egy szikár, csupa ín, csupa izom embernek első látásra egyetlen eszköze volt a harchoz: a fürgesége. Rendkívüli gyorsasággal futotta be cikázva-menekülve a porondot egyik palánktól a másikig és, legalább is egyelőre, sikerült a testvérpárra kényszerítenie a maga harcmodorát. A két bika zihálni kezdett, pompás mantillájuk nedvesen tapadt fényes szőrükre. Egyikük meg is állt az árnyékban, és himzett selyemkendőjével a homlokát törölgette.

Ekkor emberünk néhány hosszú szökkenéssel odaugrott a közelébe, és tartózkodó bizalmassággal integetett, hogy fontos közlendője van.

– Uram – szólalt meg kis biccentéssel. (Ezt is hallottuk a bambusznádon lógó mikrofonon át!) – Uram, ne haragudjon, hogy a kettejük dolgába beleártom magam, hiszen ez az önök magánügye, de a kegyed partnere, nagyra becsült testvérbátyja az imént, hm, megjegyzést tett önre. Igen, ahogy a szarva előtt elfutottam, tisztán hallottam. És úgy érzem, a bajvivói becsület kötelez arra, hogy önt erről informáljam. Szóval, erős szitokszavak kíséretében szemrehányást tett önnek, miszerint ezt a hacacárét már rég be kellett volna fejezni, de ön, uram, excuse me, egy tehetségtelen – ezer bocsánat! – egy kipukkant, vén trotlli, és hogy ő az életben nem lép önnel együtt homokra!... Azzal ismét fejet hajtott és kecses mozdulattal továbbbszökött a porondon.

Mi, bikák, a lelátókon zavartan latolgattuk, mi célja lehet evvel az „akcióval”. És íme, alig telt bele néhány perc, szinte szórul szóra megisméltődött a jelenet! Emberünk fölfigyelt rá, hogy másik ellenfelének a szarváról trappolás közben lehullott a győzelmeit jelző szalagdísz. Odapattant, felkapta a porban heverő szalagcsokort, letisztogatta és nyájas mosollyal a tulajdonosa felé nyújtotta: – Parancsoljon, uram, azt hiszem, az öné. – Halkabbra fogva a hangját, közelebb lépett. – Szenyor, kérem, ha már így össetalálkoztunk, beszédem lenne kegyeddel. – A másik bikára sandított. – Nem is tudom, hogy írjam körül, de tiszteletre méltó vívótársa az előbb indignálódott megjegyzést tett, hogy partner nélkül nem lehet dolgozni... Ez csapatmunka, és ő egyedül hiába gürizik... Nos, szenyor, engem ez a minden tárgyilagosságot nélkülöző szemlélet igazságérzetemben annyira felháborított, hogy ezt a tényt kötelességemnek érzem most szíves tudomására hozni... Egyébként, ha már beszélünk, szeretném megjegyezni, hogy kettőjük közül az ön egész egyénisége, bajvivó stílusa eleve rokonszenvesebb nekem, s hogy úgy mondom, kettőjük közül önnek szurkolok. Csak ennyit akartam mondani, de bocsánat, most mennem kell, nagybecsű testvéröccse ugyanis hátulról fel akar öklelni, ami különben mélységesen jellemző rá. Au revoir, tiszteletem, szenyor!...

És mi, izgatott nézők csakhamar azt vettük észre, hogy a két pompás toro kevésbé összpontosít közös ellenfelére, inkább egymást kerülgetik s méregetik sanda szemmel, fújnak, dobognak, és válogatott gorombaságokat vágnak egymás fejéhez...

Az ember pedig – a közönség pompás mulatságára – játékosan szökellt köztük, cigánykerekét hányt és csókot dobált a publikumnak...

Már azt hittük, ezzel vége is a páratlan látványosságnak, és sokan a kijárat felé indultak, amikor történt valami. A két bika a szégyenletes vereség küszöbén, a legutolsó pillanatban – kibékült egymással. Egészen messzire húzódva olyan halkan suttogtak, hogy az érzékeny mikrofonok se tudták közvetíteni – nyilván haditervet kovácsoltak –, aztán patáikkal dobogva, újult erővel vetették magukat a küzdelembe. Szorosan egymás mellett indultak a közönséget vicces fintorokkal szórakoztató ember felé, hirtelen szétváltak, sűrű port verve, kétfelől indultak rohamra, és sikerült ellenfelük elől elzárniuk a menekülés útját. Már nem bohóckodott az ember! Egérutat keresve rohángált fel és alá! Most ő zihált, az ő szája habzott, az ő testét verte ki a veríték. Háta mögött a magas palánk, előtte a gyűlölettel, győztesen közeledő két hatalmas bika...

A kifelé igyekvők visszafordultak. Most vége a kis pojácának. Néhány perc, és felconcolják. Sokan még sajnálták is, olyan jókat lehetett nevetni rajta...

A két toro, tühegyes szarvát előrszegezve, néhány karnyújtásnyira megállt. Nem megölni akarták, hanem ami ennél sokkal szégyenletesebb: teljes megadásra, porban csúszásra kényszeríteni. Hadd könyörögjön előbb hitvány életéért. Szarvukkal magasan a levegőbe hajítva, csak ezután felconcolni.

Ezrek és ezrek fényképezték ezt a drámai jelenetet. (Ó, milyen nagyszerű lesz otthon kinagyítva gyönyörködni bennük!) A legtöbb lencse – megannyi teleobjektív – az ember veritékező arcára, vérben forgó szemére szegeződött. A bikák – tapasztalt színi szereplők, a multság kitanult értői – két lépést előre léptek. Szarvuk hegye már az ember mellét bökölte, horzsolásokat ejtett rajta. Tudták, mivel tartoznak a publikumnak.

És akkor az ember felordított, mint aki ráeszmélt valamire, megfordult, belekapaszkodott a palánkba, és kézzel-lábbal felrugaszkodott a tetőre. A palánk peremén végigfutott, és kifulladásra megállt a versenybírák páholya előtt.

Egy bejelentés – dadogta –, és heves mozdulatokkal ellenfeleire mutogatott. – Jelentem, hogy fölismertem... felháborító... Diszkvalifikálni, nem érvényes az egész... Fölismertem, igen, mind a kettőt... A különös ismertetőjel, a szarvukon a fekete pöttyök... Ezek ketten, ez a két bika – közönséges csaló! Erkölcstelen szélhámos, aki beszennyezi a Játék tisztaságát... Hamis papírokkal átejtették a zsűrit, a versenybizottságot. Ez a két bika – ál-bika, kérem tisztelettel. Nagyon jól emlékszem rájuk még sihederkoromból. Megsértették a legelemibb követelményt, az Alapszabályt, hogy a viadalon csak és kizárólag bikák vehetnek részt... Fölismertem őket: közönséges igavonók, ivartalanított szarvasmarhák, bármiféle férfiasság nélkül! Ökrök, tisztelt bizottság, agyafúrtan leplezett ökrök, lefokozott hímek, akik szülővárosomban a szemetes kordét vontatták a rúd mellett!

Az elámult közönség itt-ott kuncogni kezdett.

– No de ne higgyenek nekem: tessék, kérdezzék meg a lelátókon ülő nagyérdemű teheneket, vajon milyen emlékeik akadnak ezekről az úgy nevezett „bikákról”? A nőstények ezreit hívom tanúságnak. Kérem, emelje föl a mellső lábát az a tehén, amelyiknek ellenfeleim bármelyike az utóbbi tíz évben a személtelhordáson kívül bárminő örömet szerzett!...

Nevetés hullámszó végig az arénán.

– Csalók! – folytatta az ember. – Legszentebb Játékunk elvetemült meggyalázói. Ezért pedig valamennyien, akik itt vagyunk, elégtételt követelünk. Elégtételt és példás büntetést. Önök, amiért két pénzéhes gazember nem átallotta galádul félrevezetni a verseny tisztaságáért lelkesedő publikumot – és én, amiért a dicső küzdelmek homokján kiherélt partnerekkel mértem össze tudásomat!

Néma csöndben ült az emberviadal közönsége. A bírák az emelvény mögött összesúgtak.

És akkor az aréna kijárójában megjelent két fekete egyenruhás bika. Mögöttük még kettő. Aztán még és még, összesen nyolc. Egyszerre lépkedtek, hegyes dárda volt náluk. A homokra érve, fegyvert szögezve közrefogták a két fivért. Egyikük, a fiatalabb, karcolós hangon megszólalt. – Kérem szépen, ez valami tévedés... Mi, kérem szépen, tíz éve még nem is éltünk... Itt van, kérem szépen, az igazolványom... – Mantillája zsebébe nyúlt. – És itt van a családi fénykép is, tizenkét utódom van rajta...

A legelőll álló feketeruhás nem felelt, elvette az igazolványt meg a fotót, a homokba dobta, patájával megtaposta, és némán intett a fejével. És a két versenyző (szarván a győzelmi szalagokkal) engedelmesen megindult a kijárat sötét ürege felé.

Az ember pedig odafönn, a bírák emelvénye előtt, letekintett a küzdőporondra. Végignézte ellenfelei gyászos kivonulását, és a korlátba kapaszkodva, a hirtelen felülvilló tömegnek csókokat dobálva, elindult a zuhanyozó felé. Már az öltöző kilincsén volt a keze, amikor rogyadozó lábain visszafordult.

– Majd a zsűri szíveskedjék írásbeli bizonylatot adni arról, hogy sérüléseimet a tisztességért vívott hősi harc porondján szereztem... Mille gracias. – És eltűnt a szemünk elől.

Barátaim, ha arra visz jó sorsotok, ne sajnáljátok a belépti díjat, mert ritka látványosságban lesz részetek. Turisták, ne mulasszátok el megtekinteni az emberviadalt!

A novella visszhangja nem sokáig váratott magára. Varjas Béla basszusa olyan tisztán, köznapian és borízűen szólt a kagylóban, mintha a szomszédos hotelszobából jelentkezne.

– Figyelj, apukám. Az újságírást gólrá játsszák. Vetélytársunk, a „Csók a Családnak” új sorozatot indít, dolgoznak a bitangok, visszajött a főnökük, meghitt ünnepség keretében köszöntötték...

– Külföldön volt? – szólt közbe Zágon.

– Nem, sitten, egy év hat hónap hanyag kezelésért, hanyagul kezelte huszonnégy kliens pénzét, nem figyelt oda, valahogy a saját zsebébe variálta. Embernek így még nem használt a hűvös, a zárkában elszabadult a fantáziája, szárnyakat kapott (meg kiemelt kosztot), harminc kockás füzetet teleírt, témákat eszelt ki, rovatokat, és most az ő javaslatára sorozat indul Színésznők Farvizén címmel.

– Farvív?...

– Az hát, színésznők, tragikák, naivák, szubrettek farvize, szóval szaftos históriák, intim etyepetyék jelenből, múltból, és mindnek egy-egy művésznő a hőse: ezt kell nekünk lepipálni, apukám. – A főszerkesztő nagyot fűjt. – A szemetek nyomják a reklámot, a Színésznők Farvizén első darabját feltették az internetre, hogy okuljon, olvassa a világ. – Az éterben sustorgott valami. – Halló! Hát csak azért, *mucsácsó*, hogy tisztán láss. Két tucat csókra éhes szubrett szerelmi kalandját, rózsaszín bugyogóját kell überolnod a sorozattal. Úgy kell dolgoznod, hogy a mi közönségünket érzéketlenül hagyják ezek az ínycsiklandó smoncák, mert a te spanyol földön termett élménybeszámolóid megbabonázzák őket. Ennyit a remekművedről, az Emberviadalról, nem haragszol, ha eltekintek a közlésétől, víziók helyett tapadjunk az anyaföldhöz, akár magyar, akár spanyol, várom a művészettől távolabb eső dolgozatokat, szalmakalapos, nyakkendős bikáktól nem nő az előfizetőim száma, csak az eladhatatlan példányoké...

Zágon belátta, hogy a főnökének igaza van, ám összes meggyőző érve ellenére tudta, hogy öneki ezt a novellát *meg kellett írnia*. Lehet, hogy most elzárják előle a nyilvánosságot, de ez az írás egyszer még napvilágot lát és szerepet játszik az életében.

Frasquíta előtt titkolni akarta a fiaszkót, igaz, ismerte magát, arcán ott tükröződik a hangulata, s még napok múltán sem képes letörölni. A Sonkamúzeum mélyén ültek az Atocha-pályaudvar közelében, többféle állattól származó kisebb-nagyobb sonkák százai függtek köröskörül, és állva, ülve, mindenki sonkát evett.

– Nem ízlik, Emerigo? – kérdezte a lány és az illatos falatokhoz száraz fehér bort rendelt.

– Nem a jamónban van a hiba. Bennem. – Megadón sóhajtott és beszámolt felsüléséről a hazaküldött anyaggal.

– Miről szólt?

Elmondta.

– Emberviadal? – Frasquíta értetlenül pillogott. – Szóval hogy... toro helyett hombre?...

– Sí.

A fejét rázta. Mint aki nem képes felfogni. – Maga eljött velem, életében először végignézett egy corridát, hazament, és az jutott eszébe... Ezer újságíró leírta volna, amit látott... kézzelfogható élmény frissen tálalva... Szenyor Emerigo Zagon viszont feje tetejére állítja... csinál valami egészen újat... Akár egy varázsló. – Hitetlenkedve nézte. – De hát hogy volt? Ment az utcán vagy állt a zuhany alatt és...

– Nem tudom. Mintha felgyújtottak volna egy villanyt az agyamban. És megvolt az alaphelyzet. Már csak ki kellett találni a bika helyébe lépő embert. A fegyvertárát. Hogy mi mindennel képes...

A lány szinte felcsattant. – Meséljen. Mesélje el az egészet.

– Most? Csak így? Kapásból?

– No persze – eszmélt föl. – Akkor, menjünk.

– Hova?

– Magához. – A táskájáért nyúlt. – Meg akarom ismerni közelebbről. – Mosoly nélkül tette hozzá: – Az Emberviadalt.

A későesti madridi sugárúton úgy vezette az almazöld Seatot, hogy jócskán túllépte a megengedett sebességet, és utasát a keresztneve helyett kétszer is szenyornak szólította. A hotelszobában letelepedett az íróasztal mellé az egyetlen fotelba, rágyújtott, keresztbe vetette a lábát és azt mondta: – Kezdheti.

Az újságíró a laptop előtt könyörögve nézett rá, hogy képzelet ezt, aztán belefogott: hevenyészve, dadogva, a megfelelő szót keresgélve fordítani kezdte spanyolra a novellát.

– Nem bírom – mondta verítékezve fél óra múltán. Frasquíta felugrott, bámulatos ösztönrel megtalálta a szekrény zugában a kecskeméti barack utóját, ez parancs, közölte, és utolsó csöppig megittatta a szöveg szerzőjével.

Éjfél után háromnegyed kettőkor a fordító felállt a számítógép mellől, és hanyatt dőlt a hencseren.

– Muchas gracias, szenyor Zagon – hallotta zúgó fejfel Frasquíta hangját. Kinyitotta szemét. – Miért szenyoroz?

– Ez ritka pillanat. Maga író. Un escritor. – Tisztelet csendült a hangjában. – Bocsásson meg az erőszakért. És most pihenjen. Jóéjszakát. – És halkán becsukta maga mögött az ajtót.

IMPORTANTE. Új dimenzió. Alkotó képzelet, merész fantázia, eredeti látásmód, gazdag emberismeret. Talentoso!

Az Estrella de Oro Informatikai és Kommunikációs RT székháza – üvegből és acélból épült, magasba vesző torony – sci-fi-filmek csillogó díszletét idézte. A portán egyenruhás személyzet fogadta, ellenőrző kapun kellett áthaladnia, affélén, mint a repülőtereken, gyorslift röpítette fel a tizenegyedik emeletre, a tágas váróban helytel kínálták, az üvegfalon át bámult lefelé, úgy tetszett, az egész metropolis, a Plaza Mayor, a Cibeles tér, a Puerta del Sol, a Retiro-park tenyérsyi zöld foltja a lába előtt hever. A titkárnő jelzésére belépett a nesztelenül nyíló ajtón szenyor Raul Manuel José Alvarez dolgozószobájába. A párnás arcú, ötvenes úr friss léptekkel jött elébe, könnyed mozgása s feketére festett haja mintha a fiatalságot igyekezett volna konzerválni. Pergő spanyolsággal adta a vendég tudtára, hogy szenyor Winklert a Casa megbecsült üzletfélként, sőt barátként tartja számon, szenyor Winkler szerteágazó bizniszmen, a kultúra is szívügye, a Vokreta dicséretes vállalkozás (Vokreta, mi az? Aha, a Bokréta!). Ő,

Raul Alvarez még nem járt Magyarországon, de feltétlenül sorát ejti, érdekli az eszmék, az értékek dinamikus váltása, the historical changing, folytatta váratlanul a britek nyelvén, megnyomott asztalán egy gombot s közben ovális üvegasztalkához invitálta Zágont. Másik titkárnő lépett be kávéval, itallal, a direktor fél szóval jelezte, ne zavarják a tárgyalás alatt, az újságíróra emelte poharát és arra kérte, beszéljen magáról. Zágont kicsit meglepte a kérés, beszéljen *általában*? Szenyor Raul mosolyogva biztatta, miért választotta a spanyol nyelvet, van-e családja, akadnak-e az újságíráson túl egyéb ambíciói... (Mire gondol?) Zágont felvillanyozta, hogy a személye ennyire érdekli a *gerentét*, kivált mert a kötelező udvariasságon túl őszintének érezte. Ismerte magát, ha illet tapasztal, megnyílik, mint egy gyerek; készségesen válaszolgatott, s csak az újabb érdeklődés akasztotta meg egy-egy percre: mi a kikapcsolódási technikája, sportol-e, a székházban van konditerem, szeret kockáztatni? Mármint hogy-hogy?, kérdezte a vendég, hát mondjuk a rulettasztalnál, nevetett Raul Alvarez, s nyilván hogy elkápráztassa, megjegyezte, az alagsorban lőtér található, aki kedveli, célba lőhet élessel, egyébként volt katona, Emerigo?

Kockázat? Zágon merész fordulattal félben hagyott regényét említette, a hírlapírás kell a megélhetéshez és állandó készenlétre sarkall, a széppróza viszont olyan, akár egy titkolt szerelmi kapcsolat: még rejti, de tudja, hogy számára a fantázia szülte történet a jövő...

Zavartan megállt, érezte, hogy elpirul, ám vendéglátója komoly arccal hallgatta s bólogatott, mintha kedvére volna ez a vallomás. Az Estrella de Oro könyvkiadással is foglalkozik, jegyezte meg, persze kétszer is megfontolja, mibe investál, a valóságfeltáró dokumentum a fő profilja, sorozatban dobja piacra ezeket a műveket, Bűnök a sötétben a széria címe, egy-egy sikeres kötet bombaként robban és elérheti a százezres példányszámot. Hogy miféle témák? Hercegi család a prostitúció haszonélvezője, számítógépkalózok a papneveldeben, vagy mondjuk a megrendelt kegyes halál szanatóriuma... És a kiadó tervbe vett egy kötetet, folytatta élénken, mely egy bizonyos nemzetközi bűnszövetkezet földértéséről szólna... A könyv munkacíme: Gyanú vagy bizonyosság?, mert itt még minden homályba vész, nem mindennapi feladat a tényeket feltárni és az egészet megírni, de ha egyszer megvalósul, fejezte be, tíz nyelvre lefordítják, és az év könyve lesz!...

Ez a végszó, gondolta Zágon és nem tévedett; mikor búcsút véve kilépett a gerente dolgozójából, a két titkárnő felállva köszönt el tőle.

Egész délután emelkedett hangulatban volt, ígéretet kapott, hogy időbeli megszorítás nélkül – ez egy további hónapot jelenthet – végezheti munkáját, és ha bárminő problémába ütközik, szenyoríta Bermúdez rendelkezésére áll.

Számítógépén rögzítve a nap eseményét, derűsen regisztrálta, hogy nagy kezdőbetűt használt: a Látogatás. Aztán, ahogy sorra vette a részleteket, fönnakadt valamin: nem volt ez egy kis túlzás? Elvégre ki ő, egy Kelet-Európából szalajtott újságíró, nem is különösebben neves, egy középszintű hetilap munkatársa; a fogadtatás nyilván nem is neki szólt, hanem a becses üzletfélként emlegetett Winkler Ödönnek, ám akkor mi okból érdeklődött Alvarez úr a vendége személye iránt? Miért, miért, mert udvarias, válaszolt rá. Protokoll meg protokoll közt ég és föld különbség lehet, itt nekem kijárt az ital meg kávé, Spanyolország más, Espana es diferente, ezzel a mondással itt naponta kell számolni. No jó, de mért pattant föl búcsúzóul a két csinos secretario? Mert tetszettem nekik, vágta el önmagával folytatott vitáját, és kurta E-mailben tájékoztatta a Bokréta főszerkesztőjét tisztelgő vizitjéről.

Harmadik fejezet

A hotelportás borítékot nyújt át a kulccsal a recepcióban, a neve van ráírva, Zágon ott mindjárt föltépi, egy színházjegy hullik ki belőle, semmi más. Leül egy fotelbe, megvizsgálja a világoskék szelvényt, Teatro Pequeno, mellette cím, ezt meg kell keresni a térképen, 2. sor 3. szék, ezen meg ezen a napon 20 órai kezdettel a Cherchez la femme előadására. Kérjük időben elfoglalni a helyet, késve érkezők nem léphetnek be a nézőtérre.

Ennyi szerepel a színházjegyen, no meg az ára, elég borsos, ezt valaki állja, nyilván Frasquíta, illetve a cég húzódik meg a háttérben. Teatro Pequeno, Kis Színház. De hát mért nem szólt erről, tegnapelőtt beszéltek telefonon, a lány nem volt jókedvű, illetve rossz se, ideges volt, sok minden összejött, hazudnék, ha azt mondanám, hogy nincs bennem feszültség, árulta el, de ez majd elmúlik, pontosan tudom, mikor, melyik napon, de addig nincs kegyelem, szorongok egy kicsit. Mintha kerülné őt, kis híján egy hete sehol. Persze lehet más dolga is, mint egy külföldi pesztrálása, dolgozik, a Casa alkalmazottja, ahogy Raul Manuel satöbbi jelezte, ergo van igazi, fontos elfoglaltsága. Feszült. Azt mondta, ideges. S ez egyszercsak, egy adott időpontban megszűnik?... Honnét tudja? Csak nem beteg? Ha a szorongás – reményei szerint – valami módon eloszlik, mint a köd, akkor ez vagy a szokásos női dolog, vagy csak egy műtét lehet. Hordozza magában a panaszokat, nem sokat törődik velük, viruló fiatal nő, – sodorta a képzelete –, de most figyelmeztető jelet kapott, nyilalló fájdalom, heveny rosszullét és...

Zsebre vágta a színházjegyet s gyalog iramodott fel a lépcsőn. A szobájában felváltva hívta a két megadott számot, egyik nyilván a lakásáé, „szenyorita nix zuhaus”, szólt egy rezes női hang, nyilván a takarítónőé, a másik készülék rögzített szövegen annyit kért, hagyjon üzenetet. Recall, please, recall, hadarta angolul, I’m worrying about you! A nevét elfelejtette bemondani, de hát úgylis kitalálja.

Semmi válasz nem érkezett, a következő nap ugyanilyen kudarccal járt, a harmadikon már nem bírta tovább cérnával – mért hajszolom magam, mért nem hagy ez a nő nyugodni? Mi köze neki hozzám, azt csinál, amit akar, nem tartozik semmiféle beszámolóval. Elbuszozott az Estrella de Oro üvegpalatájához, az egyenruhás cerberusoknak felmutatta az útlevelét, újságíró-igazolványát, és információt kért szenyorita Frasquíta Bermúdezről, még ma személyesen beszélnie kell vele az ő érdekében, kiemelt fontosságú szakmai ügy...

Azok feltelefonáltak valahová, nincsen benn, engedéllyel távol másirányú elfoglaltság miatt, hangzott a válasz két helyről is, s mikor ő tovább követelőzött, udvariasan, de határozottan kitessékelték.

Zaklatottan róttá az utcákat, eszébe jutott a színházjegy, mennyivel kézenfekvőbb lenne, ha Frasquítával menne erre az akármilyen előadásra. Ez nem véletlen, eltűnt, kiszállt a kapcsolatból, mert megérezte, hogy bukom rá. Már jelezte a generálmenedzsmentnek, helyzet van, finoman visszavonul, a többi már nem az ő dolga. A két cég érintkezésbe lép, tájékoztatás, jegyzékváltás, persona non grata. Hogy lehetek ekkora felelőtlen marha. Életre szóló ziccer, kiküldenek nem is akárhova, buenos dias, por favor, viva Espana, hotel, napidíj, kinyalják a fenekem, és akkor Don Zagon diarista hungario begerjed és ráhajt a legelső nőre – hivatalos személyre! –, akivel ismeretségbe kerül. Nem képes fegyelmezni magát, utazik a buszon és önfeledten fantáziál, lehuny szemmel sétáltatja maga előtt a nőt, helyszínt, hátteret, jelmezt keres a jelenethez, kettejük meghitt duettjéhez, akár egy filmrendező. El a nyüzsgő metropolisból, irány a természet, legyen mondjuk séta az erdő rejtekén, hús lombok, liánok, ketten a sűrűben – nem jó, ott sok a szűnyog meg bögöly. Akkor legyen inkább... ha egyszer természet, akkor legyen inkább a tenger. Noná, hogy az: ó, *mar*, plázs, sistersző hullámok, forró homok, Costa

Brava, Frasquíta kikél a habokból, kreol bőrén csillog a víz, szirén csöppnyi bikiniben, meg-
rázza fürtjeit, nevet, melle hevesen süllyed és emelkedik, többezer métert úszott kinn a bóján
túl, mert nőies, kisportolt és vadítóan szexepiles egyszerre... Szemében egy sósízű csók
ígérete... Valaki megérinti a vállát, elaludt, szenyor? A sofőr, estacion terminal, végállomás...
Köszönetet motyog és lekászolódik, három megállóval tovább jött, utazhat vissza, szitkozód-
dik, szidja a hülye fejét...

Eltökélte, nem emészti magát tovább, szakít e nemlétező kalanddal, másnap fölkeresi Toledót,
és beveszi magát e nevezetes Alcázarba, a vár a spanyol polgárháború drámai helyszíne volt.
1936-ban a köztársaságiak hosszan ostromolták a Moscardós ezredes csapata által védett
fellegvárat, bombáikkal félig lerombolták, de nem tudták bevenni.

Zágon magába szívta e mesébe illő város levegőjét, a Tajo folyócska szalagja óvón veszi
körül, maga az élő történelem, egykor a keresztény, zsidó meg mór szellem középpontja. A
rég falak közt az Alcázarhoz igyekezett, mintha érezte volna, hogy ott rejtőzhet számára
valami érték. A vár uralkodón emelkedik a település fölé, szigorú falaival, tornyaival a közép-
kort idézi. Bejárta az épületet és hosszasan nézelődött annak a bizonyos Moscardós ezre-
desnek a parancsnoki szobájában. Ez az egyetlen helyiség ma is érintetlenül magán viseli a
polgárháború nyomait. Közepén megviselt, felhólyagosodott felületű asztal, a sarokban
telefonkészülék, a beázott mennyezetről cafatokban lóg a tapéta, a törmelék borította csillár
egy árva villanykörtét őriz, és a szemben lévő falat két festmény uralja: egyik a várvédő
ezredes képmása, sötét szemüvegben, baljával kardja markolatát fogja, a másik kép meg
fehéringes, fekete hajú fiatalemberé. És a két ábrázolat között valami sajátos szöveg egy
táblán, s mellette a fordítása. Zágon Imre újságírószíve megdobbant, amikor olvasni kezdte.
Egy párbeszéd, pontosabban telefonbeszélgetés szövege volt, s kiderült belőle, hogy az ifjú
ember az ezredes fia, aki a vörösök fogságából ad életjelt. A köztársaságiak felajánlották,
hogy meghagyják a fogoly életét s futni hagyják, ha a colonel átadja a toledói Alcázart. A fiú
azt kéri apjától, erre az ajánlatra mondjon nemet...

Történelmi hős a huszadik századból. Az embernek néha ölébe hull, ami a leghőbb vágya.

Másnap szinte egész nap a cikken dolgozott, közben pihenésül csavargott a környéken. Este
letusolt és öltönybe bújt, színházi külsőt öltött. Háromnegyed nyolc után nem sokkal állt meg
a taxi a Teatro Pequeno előtt, Zágon kíváncsian szemlélődött, a színház forgó ajtaja akár egy
hotel vagy pénztár bejárója is lehetne. A modern épület falán üvegtárlókban műsor-
plakátok díszeltek. Kisétált a Teatro előtt zöldellő parkba és letelepedett egy hűvöset ígérő
padra. Pequeno, gondolta, afféle kamara színpad lehet, visszapillantott az épületre, amely előtt
már gyülekezett a közönség; jólöltözött társaság, mérte fel, és inkább fiatalok.

A vér leszállt az agyából.

A bejárat fölött tábla hirdette az aznapi bemutató címét: CHERCHEZ LA FEMME. És
mellette Frasquíta Bermúdez színesre pingált portréja. Ő az félreismerhetetlenül. Komoly
arccal néz le az utcára.

Felpattant és besietett a színházba. A jegyen semmilyen *áruló* adat nem szerepel! Bemutató
előadás, ez nem mond semmit. Frasquíta játszik a darabban? Beállt a sorba, türelmetlenül
várta, hogy bejusson a nézőterre, mintha ott többet megtudhatna. A bejáratától a színpad felé
széksorok húzódtak, de elöl a függöny előtt tucatnyi kerek asztal állott három-három székekkel,
nyilván irodalmi kávéház céljára. Egy programot kínáló szenyoríta a helyére vezette, Zágon
leült a második sor harmas számú székére és belemélyedt a füzetbe. Az ő guide-ja, madridi
istápjá – színésznő? Úristen, egymaga lesz? „Nők bukkannak fel a történelemből, jók meg

gonoszok, szelídek és vérszomjasak, nemük híres meg hírhedt képviselői, s ezekből a portrékból iparkodik az örök nő arcát megmutatni az előadó.”

Nem darab. Monológ. Egyszemélyes színház. Lehetséges ez? Halk zsongás, a nézőtér teljesen megtelt. Zágon hátrapillantva karzatot is fölfedezett, tinédzserek nézegettek lefelé. Szíve kihagyott, aztán jókorát dobbant, extraszisztole, aritmia, gondolta.

Felment a függöny, és a kicsiny színpadon ott állt Frasuíta Bermúdez pezsgőszínű blúzban, feszes farmernadrágban karcsún, arcát lazán keretezte a sötétbarna haj. Mögötte kerevet, rajta gitár, ennyi volt az előadás kelléke.

Beszélni kezdett, és Zágon e percekben annyit érzékelt, milyen szép ez a hang. Mit is mondott nemrég? Ha annyira érdekli a foglalkozásom, egyszer majd *megmutatom*. Képtelen volt legyűrni a döbbenetet: ez ugyanaz a személy, aki érte jött a Seatján, bikaviadalra viszi, feltűnik, majd nyoma vész – megbolondította az eltűnésével, hát persze, a premierre készült!

Igéző zene tölti be a Teatro Pequeno nézőterét, forró délvidék, buja csábítás akkordjai. A hétfátyoltánc, suttogja Zágon mellett valaki, halk moraj, Cherchez la femme, kit ragad meg elsőnek a történelemből?... Keresd a nőt, megvan, bibliai alakot, nem is akármilyet, drámai hősnőt, Salomét idézi meg, de hogyan?... Nem, nem ő Salome, hanem a rabszolganője, ebből a drámából, ebből a véres történetből mindent látott, mindent hallott, egy szemtanú! Még most is szívdobogást kap, ha rágondol – meséli –, micsoda szörnyűség kerekedett abból a mulatságból. Heródes születésnapját ünnepelték a palotában, a fejedelem meg a sok vendég sűrűn emelgette a kupát, csak Salome nem vett részt a dáridóban, mindenki tudta, hogy férfi miatt emészti magát, a pincében raboskodó embert szereti, a Keresztelőnek emlegetett Jánost; egy ór, aki kihallgatta kettejüket, elmondta, hogy a lány szerelmet vallott s nyíltan fölkinálkozott, de a rab az ő erkölce nevében megvetően ellökte magától...

Ó, jaj, mi lett ebből, elmondani is rémség! Ott álltam egy boroskancsóval a negyedik márványoszlop mellett, láttam, hallottam mindent. A fejedelem rimánkodni kezdett, hogy a mostohalánya táncoljon neki! Ez lenne a legszebb születésnapi ajándék... Kérhet, amit akar, drágakövet, paripát, arannyal díszített hintót, itt az esküre emelt keze. Úgy bámulta a lányt, mintha ebben a minutában a kedvét akarná tölteni rajta, pedig ott ült a felesége, a Salome anyja! Én még ilyet, ezek a hatalmasok is megérik a pénzüket, az asszony faképnél hagyta a hites férjét, hogy a sógora ágyába bújjon...

És lássatok csudát, Salome végül is táncra perdül. És hogy érti a módját... Hajladozik, szinte röpköd, egyik pendelyt a másik után hullajtja le magáról, minthacsak az örületig akarná fokozni Heródes gerjedelmét. Alig mertem odanézni a fejedelemre, kinyílt a szája, a szemit meg úgy forgatta, mint egy kiéhezett vad. Láttuk, hogy Salome igen fölhevült, nedvesen csillog a teste, s egyszercsak kimerülten összerogyott épp a trón előtt. Néma csönd lett, csak nem állt meg a szíve? Ó nem, már talpon van, és Heródes megint esküszik, reszket a hangja: mit kérsz tőlem, gyönyörűséges kincsem?... Ilyet megérni, még most is lúdbőrös vagyok: a lány néz rá átható, szúrós szemmel, aztán annyit mond:

– A Keresztelő János fejét.

Kis híján leejtettem kezemből a kancsót. Mi lakik ebben a lányban? Miféle indulat, bosszúvágy forralja a vérit?... A fejedelem vörös arca megfakult, lassan szürke lett. Rázta a fejét, azt nem, azt az egyet nem. Mert félt! Mert a bozontos próféta a pincében az isten embere, bajt hoz rá, pestist, hetedízigen elátkozza, ha kárt tesz benne. Igen ám, de azt is tudja, hogy ez a két némbor bosszút esküdött a fogoly ellen!... Nagy tusakodás látszik rajta, aztán a kupáért nyúl, fenéig kiüríti, és int a porkolábnak, szólítsd a hóhért.

Dermedt csönd lett, s mintha az egész vendégsereg szoborrá fagyott volna... És amikor Salome tálcán behozta a férfi fejét, azét, akit szeretett és meggyilkolt – leejtettem az ezüst kancsót és ott, az oszlop tövében összeestem.

Így történt, felebarátaim, elsőtől a legutolsó szóig. Amíg élek, nem feledem, s bármikor tanúskodhatok róla a magunk, meg a kései korok okulására...

Pendül a gitár, vége az első történetnek, az előadó énekel: hogy elbuktam, ne vessetek meg érte, asszonyok, ki erényére büszke, a gyalázat pecsétjét rám ne süsse, mert Ámor lesben áll, vigyázzatok...

Az újságíró érzi, hogy Frasuíta Bermúdez megfogta a közönséget. Cherchez la femme. Vajon ki a következő?

Egy megszállott parasztlány, szűz és lotharingiai. Johannának hívják és feltűnik a vert francia sereg katonái közt. Jelenést látott, égi csodát, az Isten megbízottja vagyok, közli oly magától értetődően, akárha azt mondaná, a kisbíró szalajtott ide, az a dolgom, hogy elismételjem az ég üzenetét, egyesíteni kell a széthullott francia erőket és kikergetni az angol hódítókat, ámen.

Haditervvel áll elő, sugárzik arcától a küldetés, Orléans-t felszabadítjuk, és míg el nem felejttem, megkoronázzuk Reimsben azt a teszefosza trónörököst.

Diadalt arat a tisztaarcú szűzlány, de a Magasságbéli megbízottja túl magas beosztás, nem tűrik a földi hatalmasok, gáncsot vetnek, a Szent Ítélszék ráüti homlokára a boszorkányság bélyegzőjét s máglyára küldik. A király hallgat és vadászni megy, az egyház meg vár ötszáz esztendő, míg végre szentté avatja. Az ilyesmit sose jó elsietni, ámen.

Cin, cin, peng a gitár, szól az ének, s a magyar hírlapíró töpreng: mi volt ez eddig? Két portré. Két történeti személy, egy sodró szenvedélyű, ölni is képes zsidó szépség, meg egy csodákra teremtett parasztlány. Mindkettőt a néző elé varázsolta Bermúdez egyszerű eszközökkel, hitelesen – de mivégre? Mi bújik meg itt, mi lesz belőle?

Amikor az előadás végén összecsapódott a függöny, már mindenre fény derült. Arra, hogy miért idézte meg harmadiknak a francia király metreszét, Pompadour márkinőt, aki szédületes karriert futott be, a szoknyabolond Lajost megregulázva egyetlen szeretőjévé lépett elő, politikai szereplő lett, minisztereket küldött nyugdíjba, pórázon vezette a parlamentet, és az ellene szegülő bíborost a martalócai csúnyán helyben hagyták a fontainebleau-i erdőben...

No és a parádé következő nőszemélye, az első világháború hírhedt alakja, akit Mata Hari néven ismer a világ? Micsoda seregszemle... Arra kényszerít, hogy keressem, kutassam a magyarázatot, mi közük egymáshoz, mi köti össze – ha egyáltalán összeköthetők – ezeket a nőket? És az előadó – kajánul? – feszíti a húrt, hiteles beszámolót ad gitárral, gitár nélkül a holland táncosnőről, akiben hallatlan kalandvágy dolgozott, hogy kihívja, megkísértse a sorsot... A kockázat volt az istene, az a mámorító feszültség, hogy bejön-e, amire nagy tétet helyezett, talán az életét. Szinte kapóra jött neki a háború, röpké megfontolás után elfogadta német hírszerzők ajánlatát: átdobják francia földre, ott férközzön magas rangú tisztek bizalmába, hódítsa, szédítse őket, legyen észveszejtő szerető, tudjon meg hadititkokat és juttassa el a berlini Hauptquartierhez.

A szerep elbűvölte, életveszélyes mutatványba fogott. Kétfelé dolgozott, már a párizsi commandement-nak is szállított információt, német csapatösszevonások tervét tette az asztalukra. Ezek elhalmozták elismeréssel, a haza nem feledkezik meg hőseiről, de a Secret Bureau már kutatta személyét, s miközben barátai pezsgős vacsorákra hívták, az ítélszék bizonyítékok birtokába jutva, ácsolta számára a bitót. Nem tanúsított megbánást, ha újra kezdené, ugyanúgy csinálná, ezek voltak utolsó szavai.

És megint peng a gitár, s a néző tűnődhet az újabb asszonyon, miért éppen ő az est szereplője, s hogyan kapcsolódik ehhez a különös arcképcsarnokhoz?

És az előadó spanyol dalba fog, *seguidilla bolera*t énekel; és kibontakozik az est záró arcképe, a vérbeli hispán nő. Akiről évszázadok óta köztudott, hogy áhítatos az égiek tiszteletében, és vérpezsdítő a nyoszolyán. Csábító, de veszélyes is, mert magába foglalja mindazon kivételes nőszemélyek vonásait, akik itt ma este felvonultak. Sokat ígér, sokat ad, de vigyázzatok vele, férfiak!...

Szól a gitár, egyre erősebben, az előadó ismétli a refrént, aztán újra, s éneklés közben lassú léptekkel távozik a színről.

Összecsapódik a függöny, egy hosszú másodpercig csendes a nézőtér, aztán felcsattan a taps. Zágonban érzések kavarnak, küzdenek egymással, miközben összeüti nyirkos tenyerét. Frasquíta Bermúdez kicsit várta magára, de már itt van a függöny előtt, meghajol és mosolyog kipirult arccal, s mikor valaki egy szál virágot dob fel a színpadra, lehajol érte és megcsókolja.

Eltűnik, de a közönség tovább tapsol; végre felbukkan megint, de nem egymaga: szemüveges férfi áll mellette, kissé öszülő, körszakállas, szürke öltönyben. A taps erősödik, fogják egymás kezét, hajlonganak, a férfi kezét csókol az előadónak, emez jobbról-balról csókot nyom a szakállas arcra.

A rendező, gondolja Zágon. A rendezője, művészi segítője, lelkesítője, ötletadója.

És a szeretője.

Testi-lelki harmónia. Vonzó külsejű, hűvösen okos, szakmabeli katalán. Vagy aragón.

Végre kibújt a szög a zsákból. Minden válasz elöl kisiklik, akár munkáról, akár partnerről esik szó.

Harmadszor és utoljára csapódik össze a függöny, kialszanak a fények. A színház előtt csak lassan oszladozik a publikum, Zágon leül egy padra búvóhelyén, a tenyérnyi parkban. Kétségek gyötrik, nem tudja, mit tegyen. Frasquíta almazöld kocsiját fölfedezte egy lámpa alatt, nyilván oda fog menni *azzal az emberrel*, premier volt, ünnepelnek, bankett, osztoznak a siker örömeiben, művészeknél így szokás, mit akar ő ebben a szituációban, legfőljebb megköszöni a belépőt, rendes tőle, hogy eszébe jutott, nyilván több tucat protokolljegyet szétosztogatott... Zágon érzi, hogy *bénul*, ismeri ő magát, hogyne ismerné a tanácsstalanság, szorongás tüneteit, nem egy szakkönyvet olvasott róla, Karakterfejlesztés, A gátlásos egyén lélektana, Férfi a csúcson, de nem mondhatná, hogy harmincöt éves korára befejezte volna a fejlődést...

Megdobban a szíve, könnyű kabátkában Frasquíta tűnik fel a bejáró fölött díszelgő portréja alatt – mennyivel szebb életben! Ez egy közömbös ismerős tárgyilagos észrevétele, no most felállunk a padról és arra sétálunk, oda a Teatro elé, hogy eleget tegyünk a gratuláció kötelező gesztusának. Elindul, a bokrok közül az úttestre ér, közben fogalmazza a könnyed szavakat, udvarias, elismerő bók, de megtorpan, mert három idegen veszi körül az előadót, valamit az orra elé tartanak, hogy írja alá, ahá, a műsorfüzet, Cherchez la femme, hát csak keressék a nőt, ha kedvük tartja, ő, Emerigo Zagon nem vesz részt a rajongásban, lesz rá mód, hogy eleget tegyen a...

Frasquíta végzett az autogramokkal, körülnézeget, úgy látszik, számon tartja, ki tartozik még tisztelgéssel, legalább félszáz jegyet küldhetett szét, no nézd, mintha épp erre pillantana, fölfedezze őt? Int, ez alkalmasint hívó mozdulat, de szólhat másnak is, Zágon magára mutat, én?

A művésznő bólogat és közben teli szájjal nevet, nincs még egy ilyen fogsor! Zágon odasiet, megszorítja a keskeny kezét, remek volt, mondja torkát köszörülve, és főként váratlan, legalább is nekem... Karcolós a hangja, mert elfogódott, a színpad szereplőit gyerekkora óta rendkívüli lénynek érzi, ráadásul a meglepetés most megkétszerezi ezt a gátlást... Muchas gracias, mosolyog ő, majd ugye beszélünk, érdekel a véleménye, teszi hozzá, de most farkaséhes vagyok, tartson velünk, van a közelben egy prima trattoria...

Velünk? Többesszám? A válasz nem várat magára: a vonzó külsejű, körszakállas szenyor, aki elégedett mosollyal nyugtázta a tapsokat, s magától értetődően tartotta oda szűrös ábrázatát hálás csókra, sőt csókokra – ez a férfiú most a színész-kijárón át itt terem, belekarol Frasquítaba és kérdően néz őrá, Emerigo Zagonra, hát ez meg ki fia borja? Nos, őrá ne nézzenek, a porond, a kulissza amúgy sincs ingyére, a talmi fényben fürdő hírességek... De közben nyújtja kezét, megszorítja a másikat és elmormolja a nevét, mert Frasquíta bemutatta a két felet egymásnak és sürget, a többiek előrementek, foglaltak asztalt s megrendelték a tenger gyümölcseit, calamares, sollo, lenguado, merluza, minden...

Most kéne vidáman megragadni a nő szabad karját és beülni a kocsijukba, velük tartani, poharat üríteni, tósztot mondani, mulatni – ehelyett bocsánatkérő mosollyal elhárítja a meghívást, igazán megtisztelő, de ma estére már megbeszélte valamit és ezt nem áll módjában lemondani... Látja Frasquíta arcán a pillanatnyi csalódást, hát akkor menjünk, szól a pasasának, nem néz vissza, eltűnik az odagördülő Mercedesben.

Ácsorog kicsit a kiürült térségen és elindul a buszmegálló felé; bosszankodva gondol saját szavaira, az ürügyre – miféle programja lehetne színház után este tizenegykor? Átlátszó, igen, átlátszó, de képtelenség lett volna velük menni. Zavarná, hogy azok mind közvetlenek, bizalmasak Frasquítaival, és viselkedésüket – főként ezét a szakállasét! – nem tudná közömbösen szemlélni.

Féltékeny lenne rá.

Abszurdum, de így van.

Ám emiatt még csatlakozott volna. Az ember kultúrlény: ha eleget iszik, képes úrrá lenni az ilyesmin.

Hanem az a másik ok. Az igazi, a legyűrhetetlen. Azt nem lehet alkohollal semlegesíteni.

Három éve történt valami. Ami kikezdte magabiztosságát, újságírói hitelét. És akkor nagy esküvel megfogadta, hogy *híres nőtől* óvakodik, mint a tűztől. Mert híres nő csak bajt hozhat rá.

Az a nevezetes személy nem irodalmi esteken lépett föl, a költészet messze esett tőle. Nem spanyol volt, hanem magyar, és százszor gazdagabb Frasquíta Bermúdeznél.

S látja magát, a becsvággyal teli riportert, akire végre fölfigyel a főnökség és megbízza egy méltó feladattal: egy olyan anyag megírásával, amelyikért szét fogják kapkodni a lapszámot. Szivárvány Daisyvel kell interjút készítenie.

Azonnal nyomozni kezdett utána, a múltja, származása után, elvégre egy ekkora népszerűséggel rendelkező, kivételes személynél minden érdekes; szakemberek nyilatkozatait bújtatja termetéről, az ideális megtestesüléséről; az elismerésből a nagyközönség sem maradt ki: országos szavazással neki ítélte a legvonzóbb fotómodell címét.

A múlt egy peremvárosi bérházba vezetett, gang, poroló, az apa levélhordó, az anya cipőgyári alkalmazott; így jutunk a mélyből a csillagokig. Villa a Solymár felé vezető műút mentén, ápolt sziklakertek, házörzőként nyilvántartott, csaholó vadállatokkal, a belépő személyt ellenőrző kamerával; szinte mindegyik kovácsoltvas kapura kilógathatnának egy kis táblát: ELIT.

Terméskő fal előtt állt meg a kocsival, ez volt a kerítés, bejelentkezésére automata tárta ki a rácsos kaput. Haladt befelé a normandiai fenyők közti úton, és nem tudott szabadulni a gondolattól, hogy Zágon szerkesztő kivételes lény, és most sokan szeretnének a helyében lenni.

Az épület bejáratához széles lépcső vezetett fel, maga a háziasszony állt az ajtóban. Ezüsttel átszőtt köntöst viselt, milyen magas, ez volt az első benyomása.

– Nocsak, maga az? – Futólag végigmérte, ez volt az üdvözlés, megfordult és elindult a ház belseje felé. Az előcsarnokból tágas nappaliba jutottak, terebélyes bőrgarnitúra töltötte be a teret, modern festmények a falon, absztrakt ábrák, foltok, szemben trópusi naplemente, üzekedő egzotikus állatpár, meg egy akt, mely inkább férfi volt, mint leány.

Fiatal nő cigarettázott az egyik fotelban, Daisy közelebb hajolva néhány szót mondott neki. A hölgy biccentett, hello, és megtoldotta egy mosollyal. A háziasszony leült és maga mögé mutatott egy kárpittal elválasztott helyiség felé; a vendég tanácstalan képét látva sürgető mozgulatozt tett, mire felfogta, jelenléte itt fölösleges, és bevonult a megjelölt szobába. Meggyvörös tapéta borította a falat arany csíkokkal, tükrös szekrény, vastag szőnyegek, az ablakon ugyanolyan kárpit; eszébe jutott az a szó, budoár, de ebbe nemigen illett az átellenben lévő fal látványa: tucatnyi polc borította. Könyvet alig látott rajta, helyükben videokazetták százai sorakoztak, közöttük Daisy sztárfotói jó néhány változatban, no meg dedikált fényképek, német meg párizsi divattervezők, kölnigyárosok, ékszerkereskedők aláírásával. Kézbe vett néhány kazettát, love storyk, vígjátékok, a franciák botrányt kavarázó filmje két szerzetespap szerelméről, és külön polcon tucatnyi cirkuszfilm – persze, Daisy múltja! –, porondok világhírt szerzett hősei.

Nevetés foszlányai szűrődtek be, a vendég mesélt édeskés szopránhangon egy pizzafutárból lett milliomosról, aki már újra pizzával motorozik. Mindjárt hülyét kapok, kacagott Daisy, majd suttogni kezdtek, amiből semmit nem lehetett érteni.

Fölidézve az emléket, Zágon Imre látta magát mint egy baljóslatú film szereplőjét. Kikukkantott, a háziasszony jobb karjával átölelve, éppen kikísérte a vendéget. – Mért nem ül le? – kérdezte visszajöve, és belesüppedt egy fotelba. Rágyújtott és megadón nézett rá. Így szemtől szemben felülmúlta legvonzóbb portréit is: a Nő, még pontosabban a Nőstény erotikus hatása, az illata, egymásra vetett lábai s nem utolsó sorban a szürkés-kék szempár csak öneki szóló – gunyoros?, kutató? – pillantása erőteljesen érvényesült.

Eljött a perc, hogy munkához lásson.

– Hogyan kezdődött? – szólalt meg, és abban a percben mélységesen elszégyellte magát a kérdés sablonosságán. – Mindent a lábamnak köszönhetek – felelte ő, mint aki nem ütközik meg a színvonalon. – Egy harisnyagyár fotópályázatán a vádlím az első tíz közé került, és a személyes megmérettetésből én kerültem ki győztesen. Alsó végtagom a harisnyatasakokon bejárta fél Európát, miközben jómagam csak a Plitvicei tavaknál fordultam meg külföldön. Az áttörést egy reklámfilm hozta meg – folytatta gördülékenyen –, két osztrák fehérneműgyár vére menő küzdelmet vívott melltartóival új piacokért, és az én cégem, az Isolda Wien GmbH mellbedobással győzött. Az én mellemet dobta be.

Mintha új szereplő csatlakozott volna társaságukhoz: köntös alatt feszülő keble, mely férfikörökben ábránd és élő legenda volt. Zágon megilletődötten hallgatta, és megint magán érezte azt a kíváncsi vagy netán gyanakodó tekintetet. Nem csoda, beenged az otthonába egy vadidegent azon a címen, hogy írjon róla...

De aztán történt valami, lustán felállt, átlibegett a nappaliba – hogy tud egy párduc libegni! –, és tálcán itallal, két pohárral tért vissza. – Töltene? – kérdezte, átvette a pohárkát, és fejét hátravetve, egyből felhajtotta a nedűt.

Az újságíró agyában rendre felbukkant látogatásának minden részlete. Közben csevegni kezdett a hobbyjairól, amerikai konyhája van, szívesen főzőcskézik, a barátainak szokott kacsát sütni és ananászt tesz rá.

– És a barátokon kívül? – érdeklődött merészen, nem akad más is, partner, élettárs, akivel megosztja a mindennapokat?

Megrázta fejét, nem tartok *ilyesmit*, és miért nem? Talán... Jogos önvédelem, vágott közbe, túl nagy lenne a kísértés, hogy az illető törödni kezdjen a bankbetétemmel.

Mintha ma lett volna: itt szünetet tartott és felém nyújtotta pohárkáját – igen, igen, így volt, ebből semmit nem lehet elfelejteni. Megtöltöttem, és a magamét is; rám emelte, ez hízelgett hiúságomnak, és a már ismert fejmozdulatával küldte le az előző után. Az alkohol kódén át kértem, meséljen életének új fejezetéről, hogyan is lett kitüntetett cirkuszhercegnő – de kis híján az egésztől elfeledkeztem, mert az itóka két gyönyörű rózsát ültetett az arcára, és az ajka is pirosabb lett. Menedzserek fantáziát láttak az alakjában és imázstervezők kezébe adták. Véleményük az lett, hogy a szokásos női méreteknél nagyobb formátuma – királynői termete, így én – nem színpadra, hanem porondra predesztinálja. Utóbbi szóba beletört a nyelve, perdesz... reszed..., újabb mosoly, szélesebb, mint az előbbi, és csak nekem! Kimondta helyesen a szót és kacsintott. Lehetetlen. Megmondták, hogy ne igyak. Hogy rám? Ezzel a szemjátékkal üzen, hogy összejátszik velem? Örült vagy, azt jelzi, hogy észrevette a hibáját és korrigált, pislogott egyet és kész. A töménytől meghülyülök, vigyázni kell!

És már mondja is tovább a sikersztorit, karrierje csúcsát, egy team kitalálta az Éva a paradicsomban című supershowt, szabadon kezelték a bibliai szereposztást, itt nem a kígyó a csábító, hanem Éva szédíti sorban az egész édenkertet, a boa konstriktor a lábainál hever, Ádám a kertésze és komornyikja, de csáberejének rabszolgája lesz a pallossal hadonászó Mihály arkangyal, s végül a hófehér szakállú Teremtő is kedvtelve legelteti szemét a sikerült ösleányon. Ezzel a számmal bejárták Európát, és még a moszkvai nagycirkuszban is sikert arattak.

No, itt kezdődött. Ha akkor fölállok, és halaszthatatlan ügyre hivatkozva távozom... Daisy úgy pillantott rám, ahogy a mese végén szokás, boldogan éltek, míg meg nem haltak, átnyúlt az asztalka fölött és megérintette a kezem: csak nem alszik el nekem?...

Hogy én? Olyannak látszom? Ilyen friss még az életben nem voltam! A kezem fejére tette a tenyerét, megsimogatta a jobbomat.

Érdemes volt világra jönni. Unokáimnak ezt mesélem majd, 12 éven fölül.

És akkor... Máig nem vagyok képes fölledzni, melyik volt az a perc, amikor az interjúból valami más lett. Noha a hangulat szinte magától vált zavarba ejtővé, majd ígéretessé, engem megbilincsel kiosztott szerepem, az újságíróé; képtelen lettem volna férfivágyat elárulni, ekkora vakmerőségre a bálvánnyal szemben nem voltam képes.

Ő tette magától értetődővé.

Szempillái ernyője mögül fürkészett, egy megbújó kapcsológombra lépve bársonyos félhomályt idézett elő, és ahogy elhaladt előttem, köntöse ezüsfonatú övje mintegy magától kibomlott. Ettől olyan légszomjat kaptam, hogy nevetéségesen köhögni kezdtem. Fogait kivillantva türelmesen megvárta, amíg magamhoz térek.

Szivárvány Daisy elnyúlva hevert a pamlagon, Anita Ekberg ilyen az Édes életben, ez volt utolsó értékelhető gondolatom: a látvány elsöpört minden aggályt és megfontolást. Ezek a percek megfoghatatlanok, elmerülnek a mámor ködében; hódolón térdeltem előtte a süppedő szőnyegen, aztán a birtoklás eszeveszett vágyával odakerültem mellé – a világ ura vagyok. Győztesen öleltem, nagy becsvággyal, lássa bennem a hódító, kitanult férfit, lássa, kivel van dolga.

De az agy, a rideg ellenőr hivatásszerűen jelzett: az égi örömet megbolygatja valami. Zavartan konstatáltam, hogy miközben engem izzó kábulat sodor magával, ő nem tart velem, tartózkodón alkalmazkodó. Gyöngyöző homlokkal könyörögtem a mindenhatónak, legalább egy picinyke sóhaj, forró szusszanás jöjjön ki belőle, jelezvén, hogy egyáltalán itt van; azon a rózsás arcon hiába kerestem a közös élmény nyomát, Daisy *viselkedett*, mint intelligens beteg a fogorvosnál, sugárzott elforduló arcáról – ő, az a római profil! – hogy neki mindegy, én vagy a sarki fűszeres...

De hát nem ő kezdeményezett, nem ő csábított el?!... Vagy a nemzet szexbombája egyszerűen ilyen az ágyban? Úgy tombol, hogy közben ásítózik? Egy lomha gálya, neveztem el magamban a költő után, gálya a nagyméretűből, magazinok címlapja, százezer férfi vágyának célpontja, ha egyszer kézhez kapod, úgy hibernál, akár egy nagyteljesítményű fagyasztógép...

Belebújt köntösebe, hétköznapi mozdulattal rendbe szedte haját, átsétált a nappaliba; hallottam, bekapcsolja a tévét. Perc múltán visszajött, megállt az ajtóban, cigaretta lógott a szájában.

– Ha elmegy, csak húzza be maga után az ajtót.

Magázott.

És aztán mi volt? Kiderült, ez csak a dráma első felvonása, a közeljövő tartogat még egyet-mást. Zágon megírta, leadta az anyagot, és újszerű érzés lepte meg, mintha ezzel az élménnyel, ezzel a beszámolóval rátalált volna igazi önmagára, az eredeti hangú hírlapíróra. Évek óta keres, próbálkozik, és most ölébe pottyan egy téma, mely szinte novellaszerű beszámolóra ösztönzi (műfajváltás, lépés a széppróza felé!), meghökkentő sztori, mely őszinteségével a szabad toll és szabad gondolat bizonyítéka.

Két-három nap pihenést engedélyezett magának. Az anyag járja a maga útját, megkapja a szignókat, neki dolga vele nincsen. A főnökségtől semmilyen visszajelzés nem érkezett, megjegyzés, hogy kicsit hosszú, vagy fésülje át még egyszer a stílusát, efféle. Eltelt két hét, és ez végképp megnyugtatta; a lap négy hét előretartással dolgozik, így az ő cikke már nyilván benne van a megjelenésre váró számok egyikében.

Derűs hangulat töltötte el, és homályos szövegek fogalmazódtak benne, ne érje váratlanul, ha a havi értékelőn történetesen téma lesz az anyaga: élénk olvasói visszhang, sms-üzenetek, telefonok, feltűnést keltő eredetiség; a vezetés szűkszavú elismerése (ezek már csak ilyenek), mire ő határozottan leszögezi, hogy ezen az úton szándékozik folytatni hírlapírói tevékenységét.

Minden nap bejárt, noha nem volt épp dolga, együtt kávézott kollégáival és fölfedezte, hogy szereti őket. Egy ilyen alkalommal történt, hogy Varjas, a főszerkesztő megállította a folyosón. Akkor holnap tizenegykor, mondta és elsietett.

Az arca nem árult el semmit. Fapofa. Ismeri erről az oldaláról, főnöki hatáselem, rejtegeti a csattanót, hogy ha eljön az ideje, annál jobbat szóljon. Zágon somolygott, megbocsátható gyengeség, elvégre sejti, mi lesz a titok.

Másnap a megjelölt időpontban dr. Bősze Nikolett ült a főszerkesztő asztalánál, Varjas mellette terpeszkedett egy fotelban és szivarozott. Zágon ismerte az ötven körüli, szikár hölgyet, a lapgazda jogi szakértőjét és személyes tanácsadóját, dr. Bősze gyakran megfordult a redakcióban.

Belépve megállt a szoba közepén, senki se mondta, hogy üljön le, a jogásznő az ő cikkében lapozgat (rögtön felismerte), zsinóron lógó szemüveg, majdnem mindegyik ujján arany gyűrű, csontos ujjak, hegyesre ráspolyozott sötétvörös körmök, Zágon Imre szorongani kezdett.

– Olvasom a lapot hivatalból meg szórakozásból is – szólalt meg dr. Bősze –, és benne a maga cikkeit. – Ledobta maga elé a kéziratot. – Ezt azért nem vártam magától. Kereshetnék ildomos szavakat, csomagolhatnám ebbe-abba, de veszélyeztetném a mondandómat. Itt kristálytisztán kell fogalmazni, mert nemcsak Zágon Imre újságírócskáról van szó, de az egész lapról. Mindenkinek tudnia kell, hol a határ, mihez tartás végett. Nem Szivárvány Daisy az öslény, hanem maga. A szövege nulla, értékelhetetlen. Egy bálványról nem rántathatjuk le a leplet! Milliók képébe sercintենենк, legszentebb érzéseiket löknének a ganéra, ha vágyaik tárgyát, ezt a szextornyot érdektelen antinővé degradálnánk. – Nikotintól rekedt hangja emeltebb lett. – Ha maga, fiam, azzal akar eldicsekedni, hogy a sors különös kegye folytán bebújhatott egy istennő ágyába, akkor ez az esemény kizárólag életre szóló élmény lehet, misztérium, hideglelés gyönyör, nem pedig precíz orvosi látlet egy frigid tehénről.

Türelmetlen mozdulattal cigarettáért nyúlt.

– És a reklámok? Ezen a nőstényen úgy csüngenek a hirdetésklipek, mint karácsonyfán a csillagszórók. Tizenhatsz szupercég reklámozza rajta, a fején, a bőrén, a körmén a portékáit. Mondom fölülről lefelé: hajlakk, shampoo, műszempilla, ajakrúzs, nyaklánc, hónalj-szpré, kézapoló, megyek tovább, csípőbalzsam, monokini, intim betét, szőrtelenítő, pedikűrrolló, talp-masszázs-gép, és akkor még nem teljes a lista. Ez az egész – tudja maga, mennyi pénz ez? – egy csapásra összeomlik, ha kirántjuk alóla A KIVÉTELES NŐT, a mintaképet, akire fölnezzünk, akit utánozunk, és hetente, havonta ezeket áldozunk, hogy megkíséreljünk a szépsége nyomába eredni.

Bősze Nikolett hangja remegett. Cigaretája is az ujjai közt.

– Van magának fogalma, mit jelent egy bálványt előállítani? Hány ember, hány számítógép munkája megtervezni, kivitelezni ezt az ideált, és belepumpálni a köztudatba? – A jogásznő az íróasztalra csapott, a brillgyűrűk fémesen csattantak a politúron. – És ezt akarja egy sajtukukac ledönteni csak azért, mert az ábrándokból egy szó sem igaz? Hogy a valóság más, mert kegyed a lába közt mást tapasztalt? Tudja mit, tojok az élményeire. És hadd hívjam fel a figyelmét valamire, a jószágomért még hálás lesz nekem: könnyen beszerezhet néhány láthatatlan ellenfelet, ha ilyen örültségekre ragadtatja magát. Akarja, hogy szétverjék az autóját, aminek a részleteit még ki se fizette? Vagy hogy egy hűvös estén fagyálló szprét fújjanak az ábrázatába? És ez még csak a kezdet, finom, visszafogott figyelmeztetés.

Agyában tompa zúgást érzett. – Látott valaki, mikor ott jártál? – hallotta a főnöke hangját.

– Senki. Azazhogy... amikor megérkeztem, szóval beléptem, volt ott egy vendég.

– Ismerted?

A fejét rázta. – Egy fiatal nő.

– Miféle?

– Huszonnyolc-harminc körül, fekete, törekeny... ja igen, és az arcán valami rombusz alakú...

– Szépségtapasz. Szivárvány Daisy harmas számú szeretője.

Aki padlón van, annak már csak az igazság marad. A jogásznőhöz fordult. – Kérem szépen, a helyzet szórul szóra így volt. Engem... engem provokáltak. Az alanyom így közelről férfiszemmel legalább olyan delejező, mint a klipeken. És ehhez járult ugye a mozgása, a köntöse, a parfümjé... pézsma, ha nem tévedek... És a... szóval a félreérthetetlen kezdeményezése.

– Na és? – kérdezte Varjas.

– Engem becsapott. Cserben hagyott. Illetve e g y e d ü l hagyott. És úgy éreztem, mint riporter tartozom magamnak és a szakmám becsületének annyival, hogy a nyilvánosság elé tárom... – Kihúzta magát. – De hadd kérdezzem meg tisztelettel, amennyiben van erről információ... mi lehetett az interjúalanyom célja?

A főszerkesztő a szivarfüstjébe merengett.

– Te szereztél közvetlen benyomásokat, nem én... szeszély. Mit tudom én, üzenet.

– Üzenet?

– Jelzés, hogy nála minden rendben. Mostanában aszfaltbetyárok sanda pletykákat terjesztenek... a konkurencia kikezdi az imidzsét... A tervezője, aki a figurát kitalálta és azóta is karbantartja, most azt az instrukciót adta, legyen kedves a jelentkezőkhöz.

Zágon döbbenten bámult.

– Ez csak egy lehetséges verzió. – A főnök vállat vont. – Nekem annyit mondtak, ne nőt küldjek...

– De hát ezt kikérem magamnak. Mi vagyok én, falu bikája?

– Nono, azért ne túlozzunk – szólt közbe Bösze Nikolett.

– És persze magától értetődőnek tartották, hogy ha egy profi tudósító a magyar Anita Ekberg érintő közelébe kerül... az a kellő élménybeszámolóval szolgál.

Híres nőtől őrizkedni kell, mint a tüztől. Ezt életre szóló útmutatásnak, parancsnak tekintette, és most itt áll egy idegen ország fővárosában, ahol védtelen és kiszolgáltatott, elvégre ki sejthetné, hogy a kalauza mellékállásban színésznő, de minden esetre ismert előadó... Kalandja Szivárvány Daisyvel mind a mai napig lebénítja, naponta kellett kollégái vigyorgó képébe bámulnia, mert noha a cikk nem jelent meg, a sztori pletykaszinten kitudódott; szakmailag visszavetette, obsitos tűzoltókkal készített interjút, és csak kitartó akarásának köszönhető, hogy fel tudott állni, és ma a Bokréta magazin Madridba küldött munkatársa.

Apaga satanas. Neki a rivaldafényben sütkérező *nevezetes nő* maga a rossz szellem. A sátán.

De szerencsére a logika, a józan ész fölébe kerekedik a kósza, nevetséges vonzódásnak. Hát persze hogy ébred rokonszenv az emberben, ha barátságos idegenvezetőre talál, aki kirendelt szolgálattevő, s elszámol a cégének, mennyi időt tölt ezzel a nyakába sózott akárkivel, és alig várja, hogy felszabaduljon e megbízás alól.

Önérzete játékonosan feledésre ítélte a Frasquíta Bermúdez iránti kívánczóságot. Teltek a napok, újult erővel végezte dolgát, meggyőző anyagokat küldött haza lapjának, utazott, benyomásokat gyűjtött, fényképezett, magnóra mondta élményeit s a számítógépén feldolgozta őket.

Holtfáradtan esett ágynak egy kétnapos ávilai riportút után, lenyűgözte ez a varázsos középkor, sétált a várost körülvevő védőfal tetején, lepillantott a gót stílusú házak, csapszékek világába s lefotózta híres szentjüket, Ávilai Teréz szobrát meg templomát. Megnyugtatta, hogy Frasquíta nem jelentkezik, nem hagy üzenetet, feléje sem néz. Lehet, megbántotta suta viselkedésével ott a színház előtt, lehet, más oka van rá, nem is érdekes. Éjfél volt, mikor hazaérve

a tus alá állt, aztán bezuhant az ágyba és percekben belül elaludt. Fáradtsága ellenére álmodott; mintha ötszáz vagy ezer éve kószált volna tornyok, mellvédek, bástyák tövében. Jókora térségen az ország dicső nőalakjának, Sarutlan Szent Teréznek ájtatos szobra állt, csakugyan lábbeli nélkül, mert aszkézise jeléül még a szandált is megtagadta magától. De amint Zágon álmában odaért hozzá, hogy megtekintse és kegyelettel adózzon emlékének, az apácafőnöknő egyszer csak zsugorodni kezdett, mind kisebb lett, már csak akkora volt főkötős alakja, mint egy óvodás kislányé, s végül elröppent, egy váratlan szélroham elsodorta, gone with the wind. Zágon tátott szájjal bámulta a jelenséget, ám amint tekintete ráesett az árván maradt talapzatra, megdöbbenve fedezett föl rajta egy másik nőalakot: anyaszült meztelen hölgy nyújtózott puha párnán kéjesen, két karjára támasztva sötét hajkoronájú fejét. Nézése bűvölő, s kihívó közvetlenséggel tárja fel dús mellét, s öle fekete háromszögét.

A meztelen maja. Ahogyan Francisco Goya megfestette, de az arcában van valami... ahogy mosolyog, az a fogsor... meg a grüberli... és mintha intene a szemével, foglaltunk asztalt, farkaséhes vagyok, calamares, sollo, merluza... Legyint és amúgy csupaszon eltűnik egy Mercedesben...

Másnap Zágon Imre remegő ujjal tárcsázta a hivatali számot. Ávilában jártam, szólt a kagylóba, a szentéletű Sarutlan Frasquítát keresem. Mi célból? – kérdezte a női hang. Szeretnék gyónni neki. Talán feloldozást kér? – érdeklődött amaz. Zágon agyába fölfutott a vér. Megőrülök érted, álmomban anyaszült meztelen ungorkodtál velem az apáca helyén, akarta ordítani, de ehelyett ennyit mondott:

– Ezer, nem, kétezer éve nem láttalak.

Negyedik fejezet

A kapu nyitva, odabenn egy szakácsnő külsejű asszonyság fogadja őket, buenos noches, mondja, nagyot ásít, mint aki csak miattuk virraszt, markukba nyom két kulcsot és eltűnik egy nyikorgó ajtó mögött.

Táskáikkal csigalépcsőn baktatnak fölfele, emeletmagasságban tágas térség tárul elébük, vendéglői asztalok, presszópult, tálaló, üvegszekrényben borválaszték.

– Akkor hát, aludjon jól – szól Frasquíta és elindul átellenben egy benyíló felé. – És én? – bámul a riporter. – Maga még egypár grádicsal följebb – mutat a csigalépcsőre, és szabad kezével búcsút int.

Miféle szálloda ez, háborog az utas, a lépcsőnek sosem lesz vége, fokait homorúra koptatták, gyertya ég fazékban egy-egy fordulónál, egyáltalán, van fönny villany? Vagy vendégcsalogatónak konzerválták a középkort? Guggolós árnyékszék a pitvarban, és mosdani a pataokban kell? Lépked fölfele, zúg a feje, ódon szag üti meg az orrát, szövöszék bújik meg egy fülkében, szaglik a dohos fonál, fújtat, de hát miféle örült tervezte ezt a fogadót, lift nélkül caplatni ezer lépcsőn fölfelé?! Ha középkor, akkor legyenek rendszeresítve apródok meg vászoncelédek, akik cipelik a cuccot – és magát a vendéget is!

... Fölérve a tetőre, egyetlen helyiséget talált, a kulcsot a zárba illesztve szabályos toronyszobába jutott villannyal, zuhanyfülkével, ide illő, egyszerű berendezéssel. A falon rajzos táblácskát talált, elnézést a fáradságért, ön összesen 222 lépcsőfokon jutott túl.

Másnap reggel az épület előtt állt, amelyikben az éjszakát töltötte, és fotókat készített róla. Nem volt könnyű dolga, mert a „hotel” egy lovon ülő alakot formázott, az étterem a paripa gyomrában helyezkedett el, ő, Zágon pedig – nem sejtve, hogy a csigalépcsőn maga Don Quijote testében igyekszik fölfele –, a lovag sisakellenzője alatt megbújó szobában aludta az igazak álmát. A fogadó, azazhogy csárda mindössze két kiadó helyiséggel rendelkezett, Frasquíta kapta odalenn a nagyobb, kétágyas szobát, őneki viszont megadatott az az előny, hogy ablakából szemrevételezhette a tájat. Kipillantva tüstént megoldódott a rejtély: azok az ormóttan foltok a sötétben szélmalomok a dombtetőn, a lovag híres ellenfelei, persze hogy ki kellett volna találnia, ha nem olyan kába az alvástól. Kőhajításnyira szabadtéri színpadot fedezett fel, bejárata fölött óriás betűkkel egyetlen név volt olvasható: ROSALINDA.

Quijote urammal meg hűséges társával hamarosan személyesen is találkozott, nem szobor, netán festmény formájában, hanem élő emberi alakban. Hogyha képzelet alkotta figurák fenn maradnak évszázadokon át, a földkerekség őrzi emléküket, egy szép napon e hősök – mondjuk Rómeó és Júlia – hús-vér lényekké lesznek, mert így hisszük, hinni akarunk bennük.

„Szabad tanácsulást” hirdetett a helybeli községháza, amelyre belépődíj ellenében vendégek is bebocsátást nyerhetnek. Frasquíta szerint két-három havonta rendeznek effajta ülést, ami voltaképpen panasznapi, a község lakói találkoznak a vezetőséggel. – És mitől érdekes ez egy idegennek? – tudakolta a riporter. – Couleur locale – hangzott a felelet. – Ehhez a tájékhöz kötődik, másutt nem jelentene semmit.

Délelőtt 11 órára hirdették a programot a községháza tágas helyiségébe. Szemben a dobogón két egyszerű asztal állt telefonnal, dossziékkal megrakva, alatta pedig, korláttal elválasztva, padosorok várták a betóduló közönséget. A falon egy lovagvár képe, mellette kard és egy légpuska függött.

Ötven körüli, köpcös, parasztforma hivatalnok ült az egyik asztalnál munkába merülve, szemlátomást tele gonddal: időnként a zsebórájára pillantott és fejét csóválta. Kintről zaj hallat-

szott, hangos beszéd, türelmetlen megjegyzések. A padokon szorongó vendégek – mindenféle akadt köztük, még sárgabőrű is –, értetlenül néztek egymásra, de Frasquita odasúgta Zágonnak, ez már a rendezvényhez tartozik: az illető a hivatal pénztárnoka, valamennyien a polgármesterre várnak. További jó tíz perc múltán bukkant fel a falu első embere: tarfejű, magas, sovány ember, bajszos arcán valami frissen szerzett élmény pirosával.

– Hála a mennybélnek, hogy végre itt van! – szólt a pénztárnok kissé remegő hangon.

Főnöke kegyesen nézett rá: – Miért olyan fancsali az ábrázatod, Sancho fiam?

– Már hogyan volna az – csapta le az a tollat –, mikor égnek áll a maradék hajam, látva amit kigyelmed művel. Odakinn legalább egy tucat panaszos berzenkedik, maga meg berekeszti a félfogadást és bezárkózik, hogy a tévében megnézzé A szív megszakad című sorozat száznyolcvanhatodik részét. Könnyek ülnek a szemiben, mikor visszatér, akkora együttérzést tanúsít a sanyarú sorsú borneói konyhaleány iránt, légpuskával hadonászik, hogy az aljas főszakácsot tetemre fogja hívni...

A polgármester hegyesre pödört bajsza égnek meredt.

– No és te talán helyesled, hogy e rabszolgasorban sínylődő gyermek, Borneo legszebb szüze pirkadatkor kel, tüzet rak, krumplit pucol, estélig elmosogat háromszáz koszos edényt, éjjel meg küzdenie kell a gorillaképű szakács mohó gerjedelmével?!

– Teszek én arra a begerjedt gorillára, engem egyvalami aggaszt, de cudarul, hogy kigyelmed nagy jóságában ki akarja váltani a szolgaságból ezt a konyhacselédet, és ehhez a mi községi bankszámlánk szemelte ki forrásul.

Ura felugrott, ösztövére termetével a pénzügyér fölé magasodott.

– És ha úgy vagy? Hát létezik nemesebb cél egy ártatlan hajadon gyalázatból való megmentésénél? Talán fontosabb a bekötő út hepehupája, a beroszállt trafóház, vagy a községi halastó szűnyogirtása? Sancho fiam, neked sejtelmed sincs a becsület íratlan törvényéről. Ha egy férfiemberben pislákol az igazi lovagság szikrája, akkor fegyvert ragad és miszlikbe aprítja valahány borneói szakácsot csak talál. Avagy megfogadja – és esküre emelte jobbát –, hogy pénzt kerít a föld alól is a leányzó váltságdíjára. – A hivatal páncélszekrényére mutatott. – És minő szerencse, hogy az összeg nem is a föld alatt rejtőzik, hanem a föld fölött, éppen itten!

Most már a gazdasági felelős is felcsattant.

– És ha szabad kérdenem, hová a mennydörgősbe utalná át azt a pár ezer piculát?

– Hogyhogy hová? Hát a filmgyár kasszájába, nagyokos. Azok jól ismerik a meghurcolt hajadont (ráadásul se atyja, se anyja nincsen!), és továbbítják címére. Ne legyek Don Quijote de la Mancha egyenesági ük-ük-ük-ükunokája, ha nem állom szavam.

Tisztviselője kis híján sírt. – Nagy uram, én évek során jó pár különös dolgot hallék kigyelmedtől, de ez... Hogyan eshet meg a szíve egy olyan répakaparó cseléden, amék...

– ...amékből sugárzik a lelki szépség, szeme ibolyakék, hollófekete haja a csipejéig ér...

– Paróka az! Mert az egész nőszemélyt az ártatlan lelkivel meg a kangörösös szakáccsal együtt a tévés kalmárok találták ki, hogy a magafajta hiszékeny balekokat megríkassák!

E percben hangos szóváltás, majd dörömbölés hallatszott odakintről.

– Eresszenek be, mert nem állok jól magamért! Hatodszor vagyok itt azért a nyüves artézi kút engedélyért! – harsogta egy vastag hangú ügyfél, s alighogy bevégezte szavát, az ajtó nagyot reccsent, kitarult, és valamennyi panaszos benyomult a polgármesteri irodába.

- Miféle eljárás ez?! – harsogta bőszen Quijote uram, de a túlerő elnyomta hangját.
- Ám nemcsak az artézi kútról van szó, hanem sok egyébről is – folytatta az őszes szakállú ember, aki nyilván a többiek szószólója volt. – Például a mi szeretett szőlőfalunk jövőjéről.
- Úgy van, úgy van! – zengte az alkalmi kórus. – Tönk szélén vagyunk, csak magunkra számíthatunk, hitel nincs...
- De ötlet az van! – Így a szószóló. – Igazi nagy találmány, egy csapásra föllendülne az idegenforgalom. Amilyen egyszerű, olyan jövedelmező, garantált magas hozam, infrastruktúra, nyilvános toalett, renováljuk a haranglábat meg a kocsmát, az ököristálló helyén aréna és bikaviadal...
- De hát mi az ördög az az ötlet?
- Kincset érő, Don Quijote, tudja maga jól. Fölvásárolnánk a járás lerobbant gebéit, jó abrakon két hétig föltáplálnánk, nyakába akasztanánk egy családfát, hogy ez a pára ama híres-nevezetes Don Quijote de la Mancha kései leszármazottja...
- Nem az övé, te haramia, hanem a lováé! – harsogta a polgármester.
- No persze, magam is így gondoltam, szóval Rozinantéé. – Elégedetten összefonta hasán az ujjait. – A biznisz menne magától, csak hűsölnénk az árnyékban, tiszta profit, *publiciti*, kigyelmed nyilatkozna a sajtónak, mi meg *pubot* nyitnánk, makdonáldot, és kuplerájt az igényesebb közönségnek.

Hosszú csend lett, szinte végtelenbe vesző, Don Quijote sötéten nézett a beszélőre.

- Szóval ez a nagy ötlet. Hát ide hallgass, te vállalkozó, és ti is mindnyájan.

Az általad említett Rozinante, a község gazdagátévője az én ük-ük-ük-ükapám nagy becsben tartott paripája volt, dögnehez páncéljának cipelője, s harcostársa a viadalokban. Rozinante évszázadok távolából is dicsfényben áll előttem, búsképű, de rettenthetetlen, miként a gazdája. Hogyan szennyezzem be emlékét effajta agyafúrt szemfényvesztéssel? Bocsássunk áruba virslinek való méneket, mutogassuk fogait és bizonygassuk nemesi származását? Arcpirító szégyen. Más nem jut eszetekbe?

A tömeg felmordult. – Nem volt választás. Nekünk csak a ló maradt, mert a Tobosói Dulcineát a szomszéd falu elhappolta! Ők mutogatják a százkilós kocsmárosnét mint a lovag szíve hölgyének vér szerinti utódját, autogramot osztogat meg az ükanyja képét, megírta memoárjait, és a csapszékében egy hónapra előre minden asztal foglalt.

A nyilvános tanácsulást ezen a ponton berekesztették, s udvariasan távozásra kérték a nemzetközi publikumot, jelezvén, hogy az előtérben meg lehet tekinteni a marhabőrbe kötött albumot. A sok száz bejegyzés között Zágon mindenféle nyelven írott közléseket fedezett fel. Legtöbben csak ennyit írtak: Danke! Many thanks! Grazie! Szpaszíba! Mister Don Quijote, you are right! – írta egy meghatott kanadai hölgy. Tiszta dili, égnek áll a hajam – firkantotta vastag filctollal egy skóciai diáklány. Többen megjegyezték: Ha nem létezne, ki kéne találni. Tudósok! Klónozzátok, mint azt a bárányt! És egy hivatalosnak tetsző beírás: Mr. Quijote, Mr. Panza, ezennel meghívom önöket a BBC közéleti talk-showjába. F. W. Spencer head manager.

ROSALINDA. Ezt a nevet lehetett hallani a vendéglőben, a falu főutcáján, a boltokban meg a fazekasműhelyekben. Rosalinda itt van, egy levegőt szívunk vele, Rosalinda fellép a szabad-téri színpadon.

Zágon tudta, hogy a vendégszereplő táncosnő a fandango kivételes művésze, nevére többször is rábukkant a lapokban. És arról is hallott, hogy ezt a nép szívében termett táncot már századokkal előbb támadta és tiltotta az egyház, közönségesnek, sőt fajtalannak bélyegezve. Ám ez a vérpezsdítő attrakció mind a mai napig él és hódít.

Talán ez lesz a megígért meglepetés?

Mikor a nézőterre léptek, a pénztár előtt még hosszú sor várákozott, bejutást remélve. Oda-benn tálcákon koktél várta a vendégeket, mielőtt a helyükre vezették őket. Frasquita más ma este, állapította meg az újságíró, nem látta még ennyire szépnek, *donna volt*, esti smink, igazgyöngy függő, és a szemében izgalom vibrált, nyilván a várákozásé.

A lámpák kihunytak, s a nézőteret betöltötte a kasztanyetták éles csörgése. Percek teltek el így, míg végre szétnyílt a függöny. Az est első felében, Rosalinda előtt egy ugyancsak közkedvelt páros szereplését hirdette a program. Spanyol tájat ábrázoló díszlet előtt három gitáros ül zsámolyon, és a ritmust átvéve játszani kezd. Az ismerős dallamra belibben a színre jobbról a Nő, balról a Férfi, mindkettő testre feszülő, arany-ezüst flitteres öltözetben.

Mozgásuk, apró lépteik betöltik a teret, beszédesebbek a szónál, a táncjelenet vágyakozó szerelmesekről, egy régóta sóvárgott találkozásról szól. Közelítő, távolodó lépteik, fellobbanásuk, majd eltáncolásuk kitanult szeretők játékát idézi, ameddig lehet, késleltetni a gyönyört... Ruhájuk tompán fénylett a gyér világításban, a pillanatba feledkezve, a nézőkkel mit se törődve üzték magukat a szenvedély titkos régióiba.

Zágonnak eszébe villant az az *útszéli duett*, a tinédzser-pár a teherautó platóján: az összeverődött, ittas népség örömnépe a kocsmaudvaron. Más volt, és valahol mégis rokon ezzel a jelenettel...

Az elegáns publikum pisszenés nélkül figyelt, gyorsult a tempó, a gitárosok fortissimo pengették hangszerük, míg végre a két felajzott táncos egymásra talált és összesimult. Enyhül a feszültség, küszöbön a megváltás, a happy end – ám ekkor megszakad a zene, döbrent csend, a Férfi meg a Nő megtorpan, szoborra merevedik. Csak a szívdobogását hallja minden néző, mi történik most?... A végtelennek tűnő másodpercek után egy édes dallam elúzi a rontást, életre kelnek, s a szóló gitár énekére, összefonódva kilibegnek a színről.

Hangos siker, felállva tapsolják a visszatérő párt, de a közönség telve várákozással: a kilenc-tagú zenekar koncertje után az est csúcspontja következik.

Rosalinda.

– Már csak ritkán lép fel, két gyereket nevel, jegyzi meg valaki.

– Én Párizsban láttam, teszi hozzá a szomszédja.

Semmi előjáték, néma csendben lép a színre. Egy-két helyről bátortalan taps hallatszik, de nyomban elhallgat. Megáll középen, két csuklójára erősítve a fából kivájt zörgő kagyló. Öltö-zete nem jelmez, mint az előző páré: semmi arany, semmi csillám, bő szoknya tarka blúzzal, lába csupasz. Egyetlen dísz a nyakában lógó, többsoros füzér.

Áll mozdulatlan. Életrajzírója szerint elmúlt harmincöt éves, Andaluzia szülte és ázsiai cigány ősök leszármazottja. Megcsörren kezén a kasztanyetta, halkan, majd egyre erőteljesebben, valóságos hangszerszólóvá lesz, míg végül Rosalinda megpördül és táncolni kezd.

Zágon közről nézi, a harmadik sorból, és ráébred, hogy most először fontos számára egy táncos arca. Sötétbőrű, komoly arc, erős vonások, a fényesfekete haj feltűzve, mozgása könnyed, teste hajlékony, mint egy süldőlányé.

A szerelemről táncol ő is.

Partner nélkül, mert nincs szüksége rá, egymaga mond el mindent. A vágyat, a sodró szenvedélyt. Leomlik a földre, az arc kigyullad, végigfut testén a gyönyör.

Halkan megszólalnak a pengetők a díszlet mögött. Az asszony fölemelkedik, új életre kel. Tartása szálegyenes, és az arcában van valami, ami eddig nem volt. Határozott, céltudatos, tekintete mintha új célt, távlatot keresne. Mozdulataiban gyengédség helyett akarat feszül, elszántsága diktálja a koreográfiát, arca már-már egy férfié, aki küzd, és vagy győz, vagy elbukik.

Zágon döbbenten észleli, hogy ez a mezítlábás andalúz asszony mindezt ki tudja fejezni. Jelzők jutnak eszébe, szuggesztív, meghökkentő, bűvész, szemfényvesztő...

Azt mondja, az élet mást is tartogat.

Ha igazi nő.

Ha maja.

Szótlanul mennek az oszladozó tömegben, a zöm a parkoló felé tart, ők meg a Don Quijote alakját utánzó szállásuk felé. Zágonban sok minden kavarog, el is mondaná, de ahogy Frasquíta pillant, a szabályos vonalú profilra, a járás közben megremegő keblére, valami kisöpri agyából a gondolatokat, feszítő érzés támad benne, erős és csitíthatatlan. Mennek egymás mellett, a parkból virágzó leánder illatát hozza a szél, fölöttük a csillagokkal teli égbolt, megérinti, majd megfogja Frasquíta kezét, és a keskeny női kéz engedelmesen, magától értetődően belesimul az övébe...

Felbaktatnak az emeletre, az étterem kihalt, egyetlen lámpa ég a tálaló fölött. Frasquíta a folyosó felé indul, ahonnan kétágyas apartmanja nyílik, és búcsúszó helyett most ő nyúl a férfi kezéért, vezeti, nehogy elbotoljon a sötétben. Zágon torka kiszárad, és halántékán lüktet az ér.

Odabenn csak sziluettek látszanak, szekrény, asztal, széles fekvőhely körvonalai, a kitért ablakon éjszakai frissesség árad be a dombtető, a szélmalomok felől. Szemben állnak egymással, Frasquíta táskája lehull a földre, Zágon érzi mellét, meleg combját a maga testén, puha ajkakra tapad a szája, kérő és adakozó a lány csókja.

Nem kellett hódítania, két azonos szándék, közös akarat válik valóra. Minek is nevezhető ez, az agy definiálni akar, új minőség áll elő, mely rokon a... Ám az elemzést, az egészet sutba vágja valami, mert most új távlat nyílik (a távlatok percenként követik egymást), Frasquíta megpördül, a hátát fordítja felé, ez üzenet, ez parancs, itt van előtte egy habkönnyű ruha hosszú villámzárja, a nyakkivágásnál indul és fut lefelé, isten tudja egészen meddig, hát létezik még parancs, amelyik ilyen boldogító lenne? *Látja magát*, amint jobb keze mutató és hüvelyk ujjával óvatosan közelít a zár ezüstös kis füléhez – örökre szóló pillanat! –, ügyesen megcsípi és megindul vele. – Valami baj van? – kérdi a lány, ő nem felel, teljesen leköti a feladat, lassan, tempósan halad, nem képes sietni, nyílik szét a selyem, mint a virágszirom, a kreol hát közepén jár, (sejtette, melltartó sehol!), ez az út maga a mennyország.

Frasquíta kilép a ruhából, csak egy picinyke fehér holmi maradt rajta, lehever az ágy túlsó oldalára, sziluett ő is, de érinthető, kézzelfogható; Zágon tépi magáról az inget, pantallót, már mellette van, átöleli, te drága, te drága, suttogja és nem vesz észre, hogy magyarul beszél. Keze, ajka végigfut a bőrén, bejárja a bársonyos teret, és diadallal érzékeli, hogy ő is hevesen piheg.

... Hevernek egymás mellett, el is szunnyadtak percekre, órára? Frasquíta csókkal fölébreszti, felkel, a szomszédos helyiségben motoz, és tálcán két pohár narancslével tér vissza.

Így kellett lennie. Ma éjjel minden magától értetődő.

Felhúzott térdel ülnek a derékaljon, valami leomlott, egyszeriben közel kerültek egymáshoz, *ilyenkor* kíváncsiság és közlésvágy támad az emberben, Frasquíta rágyújt, cseréptányérba szórja a hamut és így szól:

– Most mesélj nekem.

Ránéz. – Arról, hogy mióta...?

– No.

– Hát akkor miről?

– Hogy van-e otthon, akárhol... szóval köt-e érzelem valakihez. Amolyan igazi.

– Igazi? Nős nem vagyok, azt tudja. A többi meg... Több változatot kipróbált futó kalandtól másfél éves együttélésen át felbontott eljegyzésig, egyhangúságra nem panaszkodhat, jelszó függetlenség, hűség nincs a pakliban, egymást követték a divatos műfajok, volt egy Sarolta nevű, ez azért érdemel említést, mert hihetetlenül buta volt, egy kopasz szőnyegkereskedő hitvese, hétköznap kétmillió értékű smukkot viselt, vásár- és ünnepnap ez a duplájára rúgott, imádta a bulvárlapok pletykarovatát, semmi dolga nem volt, erotikus rejtvényűségeket bújtt, ahol a pontokat összekötve egy fallosz bontakozott ki a rajzon, és adóbevalláskor rávette a férjét, hogy a befizetendő összeg egy százalékával támogassa a Magyar Orgazmus Párt megalakulását.

Ez volt Emerigo Zagon magánéletének keresztmetszete, és akkor sokat nem is hagyott ki belőle. Ezekről meséljen? Ez a magyar átlag; aki nem próbál szerencsét a nősüléssel, ma nagyjából ilyen kalandokkal számolhat.

És akkor eszébe jutott a tudata legmélyére száműzött Szivárvány Daisy. A reklámbálvány, a női eszménykép, aki miatt kis híján kipenderítették a laptól. Csapdába esése, megszégyenülése. Ez nem szabvány história. Mesélni akart, mert a sors úgy hozta, hogy éppen egy hispán szenyoríta, Frasquíta Bermúdez az a nő, akinek – érzi – mindent elmondhat, mert a szemében ott van a megértés és empátia. És mert kell néha egy társ, aki bizalmat ébreszt, gyönyörű a lába, és nyitott könyv lehet az ember.

Bal karjával átölelte Frasquíát, a lány feje a vállgödrében nyugodott. Mély lélegzetet vett, és kurtára fogva elmondta Szivárvány Daisyt. Sikerre éhes látogatását „a nemzet szexbombájánál”, a luxus környezetet, vendéglátója zavarba ejtő, csábító gesztusait, s a meghökkentő fordulatot. És végül a szerkesztőség lesújtó ítéletét a cikkéről, a történetek hiteles beszámolójáról.

Frasquíta sokáig hallgatott. Poharáért nyúlt és belekortyolt az italába. – Ó, te szegény... – szólalt meg végül. Visszatette a poharat a tálcára, és a félhomályban a férfi arcába nézett. – Emerigo Zagon, hát te ilyen vagy?...

Miért, milyen? Azért, mert nem mozdult rá gépiesen a sablonra, a reklámokkal teliaggatott szexbábu rajongó bemutatására? A példányszámot megduplázó intim „élménybeszámolóra”? Neki ez a látogatás mást sugallt, s noha ő maga lett a szenvedő alanya, a valóságot írta meg és nem az elvárt olcsó bulvárcsemegett...

– Hát persze hogy ezt írtad meg. – Megsimította az arcát. – Nem tehetél másképp, vállalnod kell, noblesse oblige. Mert író vagy.

És megint az a fürkésző, elismerő pillantás, mint amikor a madridi hotelszobában a lány követelésére lefordította az Emberviadalt láttam című novellát. A lap nem közölte, a főnök kikérte magának, te nem Sekszpír vagy, szállítsd le magad rotációs szintre, arra vagy hitelesítve. Frasquíta Bermúdez viszont, a színpadi előadó, aki egyszer azt mondta, rokonlelkek vagyunk, én is a fantáziámból élek!, ezt az írást nagyra tartja és azóta más szemmel néz rá.

A lány időközben visszahelyezkedett a bal kar ölelésébe, mocomog, keresi a fészket, Zágon keze a feszes, gömbölyű mellére téved, forróság önti el és mohón átöleli.

– Hogy kell mondani? – suttogja Frasquíta. – Te dráha?...

... Már pirkadt, nyilván aludtak valamennyit. Frasquíta csipkés inget kapott magára, kekszet szedett elő egy fiókból, és kávéfőzőt főzött. Hörpölték az italt az ágy szélén, a lány kivitte a két csészét s mikor visszatért, Zágon megkérdezte:

– Amikor útközben betértünk abba a Fehér Mária templomba... üldögtünk a hátsó padban, és te letérdeltél, hogy a védőszentekkel szót válts... – Közelebb hajolt: – Akkor ugye valami férfiügyben kérted a közbenjárását?...

Frasquíta hanyatt dőlt a derékaljon és lehunyta a szemét.

– Hát jó – szólalt meg végül. – Én elsőéves voltam a főiskolán. Ő meg állattenyésztőnek készült, rajongott az állatokért, úgy közelített hozzájuk, mint aki ért a nyelvükön, néhány szóval, mozdulattal kezessé tette őket, gyerekkori szenvedély volt ez, Sevilla mellett egy gazdaságban laktak, apja állatorvos volt, és a gyerek mindenféle jószággal, négy lábúval, szárnyassal találkozott. Tizennégy-tizenöt éves korában okkultista könyveket bújt, varázsló köpenyt varrt magának, és bűvölő igéket mormolt. Apja nem nézte jó szemmel és megtiltotta az effajta szórakozásokat, túl élénk a kölyök fantáziája, mondta.

– Aztán? – kérdezte halkán Zágon.

– Aztán? Leérettségizett és fölvetették az agrártudományi egyetemre. De nem elégedett meg ennyivel: a szülők tiltakozása ellenére a klasszikus sevillai torero iskola növendéke lett, élő meg halhatatlan nagyságok stílusát, módszereit tanulmányozta.

Zágon dermedten figyelt.

– Első fellépései váratlan sikerrel jártak – folytatta közömbös, monoton hangon, mint egy könyvből olvasott életrajzot. – Hozott a viador-bika kapcsolatba valami újat, jelenség volt a homokon, markáns arcú, sudár, és olyan könnyed, hogy a lapok a mozgását színészi teljesítménynek minősítették. Otthagyta az egyetemet, a kettő nem fért az életébe, felkapta a hírt, a plakátok varázslóként emlegették, a publikum azonban csak úgy hívta...

– Az Anyajegyes – mondta Zágon.

Frasquíta cigarettáért nyúlt, az öngyújtó lángja bevilágította az arcát.

– Elhagytam a szüleimet, hozzá költöztem, együtt éltünk, igazi összetartozás volt, kölcsönös szerelem, máig úgy érzem, én szerettem jobban, csakugyan varázsló volt, megbűvölt, mint a bikákat a ringben. Sugárzott a lényéből valami, ami lefegyverzett... Nagyritkán vitatkoztunk, örültem, hogy teljesíthetem a kívánságát. Nem volt művelt, nem volt kultúrlény, az én színészképző iskolám világa távol esett tőle, de éles eszű volt, remek logikájú, és jó emberismerő. Belelátott kollégákba, társakba, fölismert szándékokat – férfi volt, akire föl kell nézni, igazi majo.

Felállt az ágyról, cigarettájával az ablakhoz lépett és kinézett a pirkadatba. A férfi azt hitte, számára ennyi a történet, ennyit árul el belőle. De a szó, *majo*, felkavarta, heves kíváncsiságot ébresztett benne. Kérlelni kell, kereste a szavakat, de a lány végül folytatta:

– Nagy szerelem volt, ám valami beárnyékolta; sohasem voltunk ketten.

– Barátok? Társaság? Alkohol?

A fejét rázta.

– Féltekenység? Egy harmadik?

– No. A félelem.

A faluszélen megszólalt egy hajnali kakas. Hosszan, harsányan ébresztette a környéket.

– Félelem? Féltetted őt?

Frasquíta visszafordult az ablaktól.

– A közönség nem sejt semmit, nem lát bele a szereplők lelkébe. Nem érdekli, munka közben mit érez a színész, a balerina, a futballkapus, a vívóbajnok vagy a bikaviador. Az eredményt, a sikert akarja látni, ezért vette meg a jegyet. Franchó tisztában volt vele, hogy különleges adottságai ellenére sem természetfölötti lény; hiába képes kapcsolatot teremteni a ringben a bikával, lehetetlen kiszámítani a feldühített állat viselkedését. Valami mindig rejtve marad, és ha évente száz föllépést vállal egyre magasabb gázsíért, akkor évente száz alkalommal fogja el a bika szeméből szikrázó gyűlölet láttán a félelem.

Úgy mondta ezt, olyan meggyőződéssel, mint egy százszor végiggondolt és megállapított diagnózist.

Zágon hallgatta és ráébredt, hogy ez az éjszaka élete ritka élményei közé tartozik. Lehetséges, hogy ez az a meglepetés, a SORPRESA, amit olyan rejtélyesen és nyomatékosan megígért?... A fandango-est mint előjáték, a magától értetődő szédült odaadás; ő sodródik, zakatol a szíve, kitárulkozik, elmesél mélyre rejtett dolgokat, és cserébe olyan történet birtokába jut, amiről... amivel... ami még tartogathat további meglepetést.

És belényilallt: szenyoríta Bermúdez most megcsalja övele a híres bikaviadort.

Ez diadalérzést, de mindjárt utána szorongást keltett. Mi lehet ebből?... S közben hallgatta Frasquíta elbeszélését: ők ketten akkor majo és maja szövetséget kötöttek, hogy sorsukat összekössék; a lány feloldja félelmét, Cortez minden viadal után megtér hozzá és hősből ember lesz, hétköznapi élettárs és hétköznapi férfi. Ám éppen az ő idegeit kezdte ki a hétről hétre megújuló rettegés, ahogy választotta karrierje fölfelé ívelt; már Lisszabonba meg dél-francia városok arénáiba is hívták, eseményszámba ment a szereplése. Először arra gondolt, mindenhová elkíséri, de ez kivihetetlen volt, és Franchó is lebeszélte.

Viták, összeveszések, szenvedélyes kibékülések időszaka következett, míg végül egy idegtépő szóváltás végén kirobbant: – Válassz, vagy én, vagy az aréna. – Rögtön utána maga is érezte, ez a feltétel nevetséges, mert Cortez torerónak született; a génjei, a csillagok állása, a ritka sikersorozat mind erre predesztinálja. Igen, de miféle hős az, akinek minden kivívott győzelem után óriási kő esik le a szívéről, miközben a tapsolók örömrivalgását hallgatja?...

A lány élete összekuszálódott, a főiskolát elhanyagolta, kegyelemből engedték át egy-egy vizsgán, mert tudták, hogy tehetséges.

Zágon Imre csak percek múltán törte meg a csendet.

– És most?

– Most?

– Hát hogy... – Azt akarta kérdezni, vele élsz, otthagytad, otthagytott, szereted, gyűlölsz, hiányzik vagy pokolba kívánsz...

– Három éve nem láttam – mondta Frasquíta, majd hozzátette: – Csak a plakátokon meg veled a madridi ringben.

Zágon hanyatt dőlt az ágyon és tarkója alá tett kézzel szemlélte a mennyezetet.

– Tesoro mío – szólt végül –, szóval csak annyit akarok megtudni – felült –, ez nekem fontos, hogy így őrizzem meg ezt az éjszakát... nos, az a kérdésem, hogy most is *hárman voltunk*, amikor öleltelek, és számomra minden perc...

– Nem – vágta el Frasquíta. – Kettesben voltunk. Zárva volt az ajtó. Nem volt közöttünk sem Cortez, sem a félelem.

Az ablakon betűző napsugár ébresztette őket. Zágon felment a szobájába, letusolt, megreggelizett az étteremben, aztán a parkolóban várta a lányt. Frasquíta narancssal a kezében jelent meg, a meghámozott gyümölcs cikkelyei szétnyíltak az ujjai közt, beült a Seatba a sofőrülés mellé, és átadta a slusszkulcsot.

– Hová? – érdeklődött Zágon.

– Te vagy a férfi – mondta teli szájjal.

Találomra elindult azon az úton, amelyiknek a szélén egy tábla valami római kori települést ígért. Lassan ment, ötvennel, ablak lehúzva, fűjt egy kis szél a dombtető, a szélmalomok felől, mint akkor... A reggel méltó az éjszakához, állapította meg, felüdíti a lelket a látnivaló, erre is mező, arra is mező, békesség, nyugalom, mint ötszáz meg ezer éve, asszonyok hajlonganak kosárral a földeken, itt meg Sancho Panza pöfög szemben egy traktoron, kerekkepű és kopasz, *buenos días, szenyor Panza, qué hay de nuevo, cómo se encuentra su familia?* Barátian integetünk és autózunk tovább, az útságíró leveszi pillantását az útról és önfeledten bámulja Frasquítát; „Ne engem nézzen, hanem a Paseo de la Castellanát” – jut eszébe idegenvezetője figyelmeztetése első madridi körútjukon, és az emlék hóhullámot indít benne.

– Szeretnék közölni veled egy újdonságot, talán érdekelni fog – mondja.

– Nincs jogosítványod? – érdeklődik utasa a vaktában tekert kormányt szemlélve.

– Egy ideje azon kapom magam, – folytatja ő –, hogy ábrándozom rólad. Tudod, mi az? Intő jel, veszélyre figyelmeztet: elsőnek nem a gyönyörű melled jut eszembe, hanem egy szó, egy semmiség, ahogy megsimogattad a falusi portán azt a kecskét, ahogy integettél egy bicikliző apácának, vagy leálltál billiárdozni a tobosói kocsmában. – Az út szélére húzódott és lefékezett. – Tudsz róla, hogy szoktál fütyülni? – Frasquíta újabb narancsot bontogatott. – Fütyülni? Mikor? – Ha éppen belemerülsz valamibe. – No nézd csak... – csodálkozott. – Amikor lazacos salátát csináltál, és a piros hallal, uborkával, olajbogyóval, articsókával ügyködtél... ez a saláta nálad presztízskérdés volt, és tudod, mit fütyültél közben? Gerschwin. A The man I love-ot.

– Nahát... Ha nem te monddod...

– De érdekes módon mosogatóshoz Beethovent fütyülsz, azt a kis dallamot, amit Eliséhez írt.

– Te figyelsz engem?

– Egyfolytában. Ez a főfoglalkozásom.

– Nem ebben egyeztünk meg.

– És abban igen, hogy időnként megcsókolom a térdkalácsod?

– Jó, nem volt írásban rögzítve, de...

– Láthattad, hogy ügyesen álcázom a lényegét.

– Dugdostad emberül, de azért itt, Don Quijote földjén már ki-kilátszott.

– Na látod, ilyenkor örülök meg téled. Amikor ilyeneket mondasz. És közben a kisujjaddal narancsmagot piszkálsz ki a fogaid közül. – Közelebb hajolt. – Narancsmag akarok lenni – mondta vadul és csókolni kezdte a lányt. – Mondd – szólt utóbb, levegővétel közben, – nagyon érdekelnek azok a római köcsögök?

– Mifélénk?

– Hát, ahová indultunk.

– Nem igazán. Elég sok köcsögöt láttam már, mudejár, sőt vizigót köcsögöt is.

Zágon önindítózott, megfordult a Seattal és kilencvenes tempóban robogott visszafelé.

– Olyan sürgös? – kérdezte Frasquíta.

– El sem tudod képzelni. Az életem függ tőle.

– Oh muchacho mío – sóhajtotta a lány, és szemét lehunyva hátradőlt az ülésen.

Zágon nem látta, hogy szeme sarkában megjelenik egy könnycsepp.

Az újságíró egészen sötétedésig dolgozott a toronyszobában. Megírt egy anyagot és előkészített bő vázlatokkal további kettőt. A La Mancha tartományban töltött napok feltöltötték, lelkesítették, úgy érezte, valósággal újjászületik. Könnyen írt, rutin, gépiesség helyett a friss élmény diktálta a sorokat. A nyilvános tanácsülésről írott beszámolója, a búsképű lovag ükunokájának felcsapott polgármester portréja otthon sikert aratott, és a szubjektív érzésekkel teli Rosalinda-beszámolót is díjazta a szerkesztőség. A kegyelem állapotában vagyok, állapította meg, nagyon régen, talán diákkorában tapasztalt hasonlót; betölti a munka – és egy ölébe hullott hódítás öröme.

Megkordult a gyomra, hangosan követelte a magáét. Odalent a vacsorára hívó kis harang a nemrég érkezett turistabusz utasait szólította asztalhoz. Zágon lehajtotta a laptop fedelét, friss trikót kapott magára, és lesietett a csigalépcsőn. Amíg kihozzák a menüt, beszámol Frasquítának az elkészült cikkről. Egy húron pendülnek, minden megjegyzése talál, ő is „a fantáziájából él”!

Körülnézett az étteremben, az asztalok többségét már elfoglalták a vendégek, a lányt nem fedezte fel. Bekopogott az apartmanjába, majd még egyszer – az ajtó zárva volt. Lesietett, nyilván levegőzik vacsora előtt. Elindult a szabadtéri színpad felé a virágok szegélyezte úton, a pénztár fölött még mindig a fandango-művésznő fellépését hirdette a poszter. Nem látta sehol, akkor eszébe jutott: a kocsijánál kell lennie. Ostobaság, erre-arra járkál, amíg a lány éhesen vár rá. Szinte futott a parkolóig, külföldi kocsik gördültek be éppen, németek, hollandok, végigment a sorok között, majd újra – a sárga Seat nem volt a parkolóban.

Tankol? Vagy kószál valahol? De hiszen megbeszélték... Nem, nem beszéltek meg semmit. Ez után a délelőtti után... a gyönyörök kertje után...

Tanácsstalanul állt, aztán benézett a portára. A szakácsnő külsejű asszonyság, aki miattuk virrasztott, mikor megérkeztek, és markukba nyomott két kulcsot, most jóval élénkebb volt, s amint észrevette, integetni kezdett. Zágon odament a pulthoz, a néne borítékot vett le a polcról.

– A magáé, szenyor – mondta. – Magának jött. Illetve, magának írták.

Zágon arrébb húzódott a bejárati lámpa alá, és a portának hátat fordítva felbontotta a nevére címzett borítékot.

Emerico – olvasta. – Most elhagylak téged, mert elszólít a kötelesség, az Estrella de Oro RT-től nem azért kapom a fizetést, hogy megmártóztassam a szívem tündéri kalandokban.

Nem valószínű, hogy az életben többé találkozunk.

Elköszönésül hadd ajándékozzalak meg egy idézettel.

Azt mondja Zorbász, a görög: „Mindennek mohón kell nekiesni, a munkának, a bornak, a szerelemnek, és nem szabad félni sem Istentől, sem embertől. Ez a beszéd. Az ilyen – legény a talpán.”

Nem felejtelek.

F. B.

Csak állt, kezében a levéllel.

És akkor belécsapott valami.

– A meglepetés – gondolta. – Amit megígért. Szóval ez a sorpresa.

MÁSODIK RÉSZ
A SEVILLAI BORDÉLY

Ötödik fejezet

Három nappal utóbb Zágon Imre a Giralda árnyékában ült egy padon és zsibbadt lábait pihentette. Járt a Sevilla utcáit, zugait, magába szívta levegőjét, bámult és elidőzött apróságokon, reggeltől késő estig gyalogolt térképpel a kezében. A sevillai úttal a leghőbb vágya teljesült, tudta, hogy rendkívüli lesz, de hogy páratlan, arra csak most ébred rá.

Szerencse fia vagyok, állapította meg. Miután Frasuíta egy kurta levélkével magára hagyta, tanácstalanul ödögött a fogadó környékén meg a faluban, déltájban betért egy ivóba, s ott sörözés közben megszólalt a mobiltelefonja. Juan Sanzio előadó jelentkezett, az Estrella de Oro alkalmazottja – Zágon emlékezett a kefefrizurás fiatalemberre, járt nála –, és tudatta, hogy június 18-án délelőtt 11 órakor Raul Manuel José Alvarez igazgató úr személyesen óhajt beszélni vele. – És addig? – kérdezte. – Addig töltsd el hasznosan az időt, ugyanis ott van a közelben, a Cég andalúziai kirándulást javasol. – Andalúzia?... Zágonnak elakadt a hangja. Például Sevilla? – Például, mondta a tisztviselő, utazzon oda és a Central Bank fiókjában fölvehet öt napra szóló javadalmazást.

Az újságíró szívét megint megmarkolta a szorongás, *nem normális*, ha ennyire kegyosztó vele a sors, de aztán átsapott a másik végletbe, nemcsak csalódással, pofára eséssel, hideg zuhannyal szolgálhat az élet, adódhat szívdobogató, lelkesítő fordulat is, igaz, már elszoktunk tőle.

Szobát bérelt egy parkra néző panzióban a régi pályaudvar közelében (az 1992-es vilákiállításra másutt újat építettek), és útnak indult. Bolyongott a Judería zegzugos utcáin, megállt egy-egy patio rácsos kapuja előtt, az udvar közepén apró szökőkút csobog, virágok pompáznak a mór díszítésű kerámiafalán, évszázados csendesség, a sarokban asztalka két székkal, pálma árnyékában egy szemüveges ember újságot olvas – hát csak úgy *laknak* itt ebben a mesevilágban? Főbérlok, albérlok, tulajdonosok? Hiszen ez nem holmi lakóház, ez múzeum, ez poézis...

A Katedrális – akár az Escorial – meghökkent a méreteivel, Európa legtöbb dómja beleférne, belépsz és nyomban hangyává zsugorodsz, maga a Mindenható is elvész ekkora belső térben, hol az ördögben vagyok, zsémbel, hiába mennydörgök, elhal a hangom, a tömérdek szobor, freskó meg lovagi hős közt engem észre sem vesznek, nem beszélve a Szentlélekről, aki galamb képében reményt veszítve röpdös, nem leli a kijáratot...

Amerre néz az ember, e városban a történelem leselkedik rá, a csipkés várfalak, az Oroszlánkapu a középkort, az Alcázar megannyi csodája a mohamedán idöket varázsolja elébe. Megy az utcán és megtorpan egy ház előtt, mert ki van írva, hogy itt lakott a város szülötte, Murillo, a festő. Konflist bérel – lába már nem bírja tovább –, a napszúrásellen szalmakalapot viselő lovacska magától megáll a dohánygyár előtt: tudja, kocsisa arról fog mesélni, itt dolgozott Carmen, a cigánylány. Az Aranytorony a folyóparton, Pilátus háza a Convento mellett meg a többi – képtelenség mindenhova eljutni, de a Maestranzát felkeresi, Spanyolország legszebb bikaviadal-aréniáját. Egészen közel esik a Katedrálishoz, mintha odahaza a Fradi-pálya a Bazilika szomszédságában volna. Sorba áll jegyért a másnapi fiestára, öles plakátok hirdetik Francisco Cortez fellépését, a rajongók öröla beszélnek, egy szakállas spanyol azzal dicsekszik, személyesen ismeri, egy uszodába jártak...

Zágonban föltámad az újságíró szenvedély: akit el akart érni, Madridban kicsúszott a keze közül, de a jószerencse itt Sevillában elébe hozta. Találkoznia kell vele, ez a sztár az ő embere, hős vagy antihős, mindegy, azóta tud róla egyet-mást, Frasuíta elbeszélése azon a manchai éjszakán...

A Maestranza csakugyan szemrevaló magas, kerek építmény kápolnájával, tornyos bejáróival, aranszín homokjával; klasszikus aréna. akár a sevillai viador-stílus, amelynek Cortez ma a legelső képviselője. Zágon türelmetlenül várja, hogy a nyitó zenés fölvonulás, a rafinált feszültségfokozás véget érjen, az első meg a második viadal se köti le igazán, de a harmadik kezdetén, amikor az Anyajegyes – karcsú, hódítóan sudár termet – jelmezében könnyed léptekkel bevonul a ringbe, ő is felugrik a többiekkel együtt és éljenez.

A torero hazai pályán tudta kötelességét, és olyan feszültséget teremtett földijei előtt, hogy a hírlapíró lélegzetét visszafojtva bámulta a bikaviadalt. A közönség, akárcsak a madridi, itt is némán figyelt, mintegy tisztelegve a ritka látványosságnak. Zágon a palánkhoz szorított embert látva felsírt magában, elszalasztom életem interjút, mert a szemem láttára felökleli ez a tomboló állat...

Vert helyzetből tudott győzni, ez volt a lelátóról kifelé sodródók véleménye. Akkor jó a corrida, ha kockán forog a torero élete, mondta Frasuqita.

Zágon eltökélte, hogy a fiesta végén megvárja Cortezt. Ugyanerre gondolhattak mások is, mert vagy félszázan verődtek össze a hátulsó kijárónál, hangosan beszélgetve. Majd' fél óra múltán megjelent egy öltönyös úr, fölemelt kézzel csöndet kért, és bejelentette, hogy senyor Cortez időközben egy másik kijárón távozott, de szívbéli barátainak forró üdvözlét küldi, őértük, Sevilla becsületéért küzdött, köszöni, muchas gracias a tapsukat.

A csoport csalódottan oszladozni kezdett, de Zágon az úrhoz furakodott, bemutatkozott, periodista hungaro, interju, felmutatta újságíró igazolványát. Amaz vállát vonogatva magyarázta, Francisco már húsz perce elment, de Zágon tovább hadart, megint elébe került a torreádor, sorsszerű véletlen, forr benne az indulat, nem az angol királynő ez a bikaszurkáló, igenis le fog ülni vele egy pár szóra, előcibálja tárcájából az Estrella de Oro RT cégjelzéses papírját s felmutatja, a kopasz titkár végül legyint, kikapja kezéből a papirost és eltűnik a faragott ajtó mögött. Zágon dörömböl, hiszen nem is tudják az itteni címem! A kémlelő ablak kinyílik, egy cetlire fölfirkálja a penzió nevét és benyújtja.

Másnap kurta üzenet várja a recepcióban:

Hoy por la tarde 17,30 Sevilla, Calle Butelia 18/B

Fr. Cortez

A kíváncsiság nem hagyta nyugodni, az utcát megtalálta a térképen, a taxiból kiszállva (bár otthon volna ilyen olcsó a bérautó) Sevilla luxus-negyedében találta magát. Amerre néz, hát-terbe húzódó villák, trópusi növényekkel pompázó kertek, csillogó úszómedencék. A 18/B számú épület kétszintes, színes majolika díszíti a homlokzatát, mintha a nevezetes Gaudí tervezte volna. A kapu egy gombnyomásra enged, a kerten át eljut a lépcsős bejáratig. Középkorú asszonyság nyit ajtót, bevezeti egy nappalinak látszó tágas helyiségbe és eltűnik.

Francisco Cortez.

Farmermellény, csíkos ing, feszes nadrág, keskeny szakáll, mosoly nélküli arc, s a bal szemöldöke fölött sötét folt, mint egy elmosódó csillag. Hellyel kínál, de mással nem, a vendég megköszöni a meghívást, az interjú lehetőségét, Cortez kézmozdulattal jelzi, rendelkezésre áll, térjünk a tárgyra.

Tiszteletkörre sem szükség, sem idő nincs, Zágon belevág a közepébe. Kérdésére a torero a kockázatról beszél, megszokni nem lehet, de el kell viselni, munkája velejárója az arénában, meg az üzleti életben is. Egyszerű szavakkal fejezi ki magát, a hangja szokatlanul mély. Egy bikatenyésztő telepen dolgozik...

– Mint micsoda? – kérdi.

– Mint tulajdonos. Messze északon van a rancho, arra ezerholdas szabad területek is akadnak. Az ő bikái az érintetlen, szabad természetben élnek világuk, embert alig látnak, ez nagyon fontos, a minőség garanciája!, csak így tudnak igazi, hamisítatlan vadállatok maradni.

– Senor Cortez, ezt egy viador mondja?

Csodálkozva pillantott rá. – Nem küldhetek a ringbe közömbös, másodosztályú bikákat, melyek a matadorban az etetőjüket látják. A viadalt tisztességesen kell szolgálni, harcoló, tüzes állatokkal. Bérelek egy kis gépet – folytatta –, azzal repülök a telepre, amikor csak tehetem. Tengernyi ott a munka, ezerötszáz bika kóborol a mezőkön, nem beszélve a tehenekről, a szaporítás külön művészet, igazi szaktudást igényel... És akkor még ott van az oktatás. Mert viadoriskolát is működtetek.

– Viadoriskolát? Tehát gyilkosokat meg áldozatokat nevel egyszemélyben?

Fanyarul elhúzta száját. – És amikor bífsztek vacsorázik, a hentest hóhérnak tartja?... A tanfolyamot azért indítottam, hogy őrizsem a hagyományt, a feszültséget fokozó, látványos, elegáns harcmodort, ahogy a nagy sevillaiak, Pepe-Hillo vagy El Espartero csinálták.

– A szaksajtó szerint ön méltó utódjuk. Bármerre járok, Francisco Cortez arca néz rám a falragaszokról. Ott ültem a lelátón Madridban, meg itt Sevilleban is: amint feltűnik a porondon, ünneplésben van része.

Vállat vont. – Kell egy sztár, akit imádnak, ez a műfaj meg az üzlet kötelező tartozéka.

– De hogyan lehet bírni ezt a két embernek való életet koncentrációval, idegrendszerrel?

– Bírnom kell, bár mókuserékben érzem magam, nem lehet kiszállni belőle. De magam csináltam, ha bármi történik, csak magamat okolhatom.

– A csúcson mondhatja magát. S minden győzelem után újraéli a siker örömét.

Cortez bólogatott. – Ha győztem, van is okom az öröme. A szarvuk gyilkos fegyver. Hallatlan erő lakik bennük. Tudja, hogy vérszomjas bikák legyűrtek már tigrist is? Egy négy éves harci állat az én ranchómról levegőbe hajít egy picadort a lovával együtt, olyan nyak- és vállizmokkal rendelkezik.

– Találkozott már a ringben saját tenyésztésű bikával?

– Hát persze. De ez nem jelentett számomra protekciót...

Zágon megérezte a sztárban az igazi beszélgetés ízét, és ez felvillanyozta. – Senor Cortez, mi magyarázza évszázadok óta a corrida népszerűségét?

Felállt, nyújtózott egyet, mint aki ritkán üldögél ennyit, aztán így felelt: – Hogy vére menő küzdelem. A kiszökellő vér maga a való élet, és felkavaró látvány. Amikor eljön a végső perc és a matador ledöfi a bikát, a banderillo dolga kirántani testéből a kardot, hogy vérezzen. Ez szigorú előírás. Mindkét szereplő az életét félti, s csak a másik élete árán őrizheti meg. Hát ezért kedveli a nép. És ne feledjünk el egy apróságot: a fiesta a legtisztább sport. Nincs bunda, az én ellenfelemet nem lehet megvenni, lekenyerezni, hogy jó pénzért fél gózzal támadjon, és csak *csináljon úgy*, mintha a tühegyes szarvát az oldalamba döfné...

– Most is lúdbőrös vagyok, ha rágondolok: olyan lassan, kihívó könnyedséggel csalogatta félkörben azt a hatalmas állatot, hogy a közönség felszisszent a gyönyörűségtől. És a halálos dőfés előtt elképesztően közel engedte magához, a jobb szarva hegye letépte a rozettát a mellényéről... Mit érzett ott a Maestranza-stadion homokján abban a percben? Néma csend volt...

– Nem tudom fölidézni. A bikára összpontosítottam. Egy viadal tizenöt perc, és ennyi idő végsőkéig feszíti az idegeket, a bikáét is. Eljött a pillanat, vagy ő, vagy én. Láttam a szemén, a fújtatásán, hogy döfni fog. Megelőztem.

– És?

– És csak aztán kezdtem félni.

– Amikor győzött? Amikor a lelátó már tombolt?

– A torero az ölés után lesz újra ember, akkor tér magához. Teste csupa veríték, az állat a lába előtt hever, körbejár a homokon, integet, csókokat dobál, de a szíve zakatol. – Tűnődve nézett maga elé. – Tudja, tavaly a madridi cirkuszban láttam az orosz légtornászokat. Egy pillekönnyű akrobatalány, később megtudtam, tizenöt éves, a magasban repülve elkapta a feléje küldött hintát. Ha tizedmásodpercet késik, lezuhan a harmincméteres mélységbe. – Cigarettaért nyúlt a zekéje zsebébe, rágyújtott. – Az enyém is ilyen szakma. Nem kötnek rá életbiztosítást.

Csend támadt.

– Család? – kérdezte Zágon, és a tagadó mozdulat láttán felvillant előtte Frasquíta Bermúdez arca, aki szakított miatta szüleivel, kettőjük közül ő szeretett jobban... A viador, aki már siheder korában varázslóköpenyt fabrikált magának, megbabonázta a színészlányt is, akár a bikákat a ringben.

– Senor Cortez, egy utolsó kérdés: hősnek érzi magát?

– Hős? – Először mosolyodott el. – Ez nem az a kategória. Inkább magányos a magamfajta. Így aztán kerítettem egy őrző-védőt.

– Kicsodát?

– Szent Ferencet. A druszám, de azért ő se vigyáz rám ingyen, építtettem neki egy capillát.

Mikor kikísérte, megkérdezte, meddig marad még Sevillában. A választ hallva tovább érdeklődött. – És mihez kezd most utolsó este?

Zágon arról beszélt, szeretne még elkapni egy originál témát a lapjának. És idejövet a taxisoőr a címet meghallva egész úton a Butelia utca 18//B-ről, a szomszédos villáról fecsegett, oda turistát be se engednek, de még közönséges spanyolt se, *lucar exclusivo*.

Mindenfélét rebesgetnek róla, persze a fele csak pletyka... Szóval ezt a házat szeretné búcsúzóul megnézni.

– Nem fogják beengedni – ingatta fejét a torero. – A taxis igazat mondott. – Tűnődve nézett az arcába, aztán visszament, névjegykártyával tért vissza, ráfirkantott valamit. – Ezt az urat keresse.

Zágon az utcán rápillantott a kártyára. F. C. monogram állott rajta, és a jobb sarkában egy elmosódó fekete csillag.

A fotocellás kapu közeledésre kinyílik, sötétbőrű, egyenruhás férfi lép elébe, ő felmutatja a névjegyet az F. C. betűkkel, amaz tiszteleg, excuse me, gyakorlott mozdulatokkal, villámgyorsan megmotozza, thank you very much, tiszteleg ismét és beljebb tessékeli a foyerba. Zágon Imre szimatol, akár egy vadászeb, miféle hely ez, miért érdekes, közönséges halandó be se teheti a lábát...

A csarnok közepén mozaikoszlop, rajta eligazító tábla: az emeleten egyházi hangszerek állandó kiállítása látható, a földszintet pedig nyugállományú tőzsdeszakemberek Asilum nevű

klubja foglalja el. Az újságíró keresi a lépcsőt, de egy másik egyenruhás szerecsen felvonóba irányítja. Odafele gazdag bemutató fogadja Szent Cecília hárfájától szeráfok fúvós hangszerre át egészen hispán műhelyekből kikerülő sípládákig s királynők gyöngyveretű harmóniumáig. Rejtett hangszórókból ájtatos dallam szól, s közben Zágon feszülten kutatja, miért téblábol ő e régi instrumentumok közt, a többnyelvű magyarázatokat olvasva. Apácanövendékek csoportja érkezik, hangosan csivitelnek, sokan vannak, lökdösődnek, s az újságíró végül a túlerőnek engedve, kisodródik a teremből a lift elé.

A földszinten – mintha égből pottyanna a földre – szivarfüstös szórakozóhely tárul elébe, kaszinó luxuskivitelben, frakkos pincérnők suhannak tálcájukkal az asztalok között, pörög a ruletkeerék, osztogat és fosztogat a vakszerencse. Zágon tisztelettel bámulja a nyugdíjba vonult pénzemberek, tőzdecápák játékba merült példányait, egyikük hercegi megjelenésű, ezüstszerű zsakettben, borostás asztaltársa viszont tarka ingben, szakadt farmerben – de valamennyi vendég milliomos!

A névjegyen sikerült kisillabizálnia a ráfirkantott nevet: Duhamel. Nézelődik, sorra veszi az asztalokat, ki lehet az ő embere. Duhamel, akkor nyilván francia. Talán a kecskeszakállas, abban a tarokkpartiban? Vagy a pocakos férfi a ruletnál, akinek egy ferde szemű nő sugdos a fülébe? *Fetvozső*, mondja a krupié, senki többet, nyert a fekete nyolcas, és gereblyéjével húzza maga elé a zsetonokat.

Zágon odasétál a színesbőrűhöz, bankót csúsztat a zsebébe és barátságos mosollyal megkérdi, melyik vendég monsieur Duhamel. A fekete nem viszonzozza a mosolyt, fejét rázza, efféle felvilágosítást nem adhat. Zágon elkomorul és hazardőr-mozdulattal – vagy bejön, vagy nem – ennek is fölmutatja a bikaviador kártyáját. Az alkalmazott rápillant, merev arccal annyit mond, kövessen, senior, s a felvonóban megnyomja a lefelé vezérlő gombot. Lefelé? Gondolkodni nincs idő, a látogató kilép, és a hangszer-bemutató meg a milliomosklub után egy harmadik világban találja magát.

Elindul egy folyosón, érzelmes zene szűrődik ki valahonnét, a falon klasszikus reprodukció, Zeusz magáévá tesz egy istennőt, lehetséges, hogy azok a szentes hangszerek ott fenn csak kirakat, ami álcáz valami egyebet?

Ötvenes férfi fogadja a harmadik ajtóban, szabályos arcél, csillogó halánték, a hajdani olasz sztárra, De Sicára hajaz, a titkárnőm már elment, fáradjon beljebb, mondja csevegő tónusban, és Zágon felméri, hogy monsieur Duhamel – nyilván ő az – már tud a jöttéről. – Akad egy-két hungaro ismerősöm, jegyzi meg, miközben leülteti. Most is van itt Sevillában egy honfitársa a szociológus találkozón. Írja a lap, hogy értékes előadást tartott. Tanácskoznak, de tájékozódnak is, kimennek az életbe – teszi hozzá röpké mosollyal.

Zágon tűnődik, ez az úr vajon mért olyan közlékeny és nyílt, amikor a sofőr szerint a Butelia utca 18/A a kiválasztottak szigorúan őrzött találkozóhelye –, igaz, az a vállas néger a kapuban őt is megmotozta...

Amaz közben tovább cseveg, ön persze mint hírlapíró nyilván a Mennyei Oázisra kíváncsi. Nos, kivételesen körülnézhet, sőt a lapjában írhat is róla, azzal a feltétellel, hogy megmutatja nekem a beszámolót. Őszintén szólva hírverésre alig van szükség, folytatja bizalmasan, vendégkörünk így is akkora, hogy előjegyzés szerint fogadjuk a látogatókat. Humánus alapeszme hívta életre az Oázist, a segíteni akarás, no meg az empátia. Egyszerűen megszólalt szívünkben az együttérzés. Hányan és hányan keresik efféle gondjukra a megoldást!... Erről szólnak a társalgóban olvasható catullusi sorok: „Asszonyok, fészlő rózsabimbók, el ne hervadjatok!...”

Hatásszünetet tartott és kutatón nézett a vendég arcába: nos, pedzi már, mi a sikerünk titka?

– Asszonyok? Humánus?... Talán egy szanatórium? Női problémák?

– Langyos. Nos, szerkesztő uram, az orvostudományban, közelebből a modern szexológiában kialakult egy új fogalom, a *kapitalista férj* anamnézise. A vállalkozásába, üzleti ügyeibe mélyen elmerülő egyed nemi érdektelenségét jelöli: a kalkulációi, kombinációi, a biznisz hajszolása közben a szexuális ingerek elapadnak, már-már kivesznek belőle, egy részvény-árfolyam-változás sokkal nagyobb izgalmat indukál benne, mint egy áttetsző hálóingben közeledő feleség. E helyzet orvoslására alakult ez az intézet, és dicsekvés nélkül állíthatom, nemzetközi hírnévre tett szert.

– De hát hogyan?... Idejönnek ezek a feshő rózsabimbók...

... mondjuk így, méltatlanul elhanyagolt hitvesek, és enyhülést találnak a szolgálatkész ifjú partnerek, kigyúrt adoniszok karjában.

– Szóval ez az intézet nem mást, mint nőket kiszolgáló...

– Óázis, vágott közbe amaz, nyilván hogy a kupleráj szót kiváltsa.

– És ön? Bocsásson meg, ön a tulajdonos?

– Ó nem, én a Madám vagyok, azazhogy a Moszjő, nagy M-mel. A tulajdonos az valaki más, mondta jelentősen. Ami engem illet, sokféle teendőm akad, szigorú diszkréció mellett lelki tanácsokkal is szolgálok, például hogy melyik partner lenne legalkalmasabb az ügyfélnek. Megnézi az albumunkat? – tolt elébe egy díszes fotó-gyűjteményt. – Igényeseknek hevesvérű olasz, tanácstalannak szőke skandináv, de van kitanult franciánk, no meg arabs telivérünk is.

Zágon szemérmesen elhárította az albumot, köszöni, látott már izompacsirtát. Inkább a klientúra érdekelné...

– No persze – mosolygott a Moszjő. – Hűségesek, ragaszkodók, van, aki rendszeresen visszajár. Árfekvésünk magas, de érthető: nálunk nemcsak erőnlét kellek, de lélekjelenlét is.

– Ezt hogy érti?

– Néha váratlan helyzetben is helyt kell állnunk. Akadt például egy hölgy, aki a nászéjszakáját intézetünkben rendelte meg, mert újdonsült férje, egy gabonatröszt igazgatója a templomi esküvő után harminc perccel repülőre ült, hogy egy busás haszonnal kecsegtető zabügyletet perfektuáljon Argentínában. – A Moszjő sóhajtott: – Istenem, ha ezek a falak mesélni tudnának... Mindegyik hölgy más, és mindegyik egyforma. Amikor szigorú inkognitóban megérkeznek, százból kilencven hazatelefonál: annyira hiányzol, drágám, nagyon szeretlek – a szöveg minden nyelven azonos –, aztán felszabadultan belevetik magukat egy húszéves csődör karjaiba.

Karórájára pillantott, most mennem kell, látogatót várok. Felállt. – Maga csak nézzen körül a társalgóban, fotózni persze szigorúan tilos!

Zágon szédülten nézett utána. Micsoda téma! Segélyhely árválkodó dámáknak, milliomos férjek kis hibával, diszkrétan kifoltozott házasság... Előjegyzés, válogatott partnerek, úgy hiányzol, drágám, helyre billent egyensúly... Sístergő riport, élmény a helyszínről, az lesz a címe... az lesz a címe: A SEVILLAI BORDÉLY! Évente egyszer ugrik be egy ilyen cím!...

Kisértalt a társalgóba, félhomály, valami fanyar virágillat, halk jazz a falból, mintha mindnyájan szordínóval játszanának. Ülnek néhány asztalnál, behúzódtak egy sarokba, körülpillantott, nézelődött, és akkor megszólalt zsebében a mobiltelefon. Varjas Béla kereste a szerkesztőségéből, tökök anyagot kér az ünnepi számba, új köntösben jelenünk meg, több színes oldal, vonzóbb nyomdatechnika, előretörünk a piacon., apukám, a Csók a Családnak lemarad, mint púpos legény a menyasszonyról... – Lesz anyag, főnök, szól közbe halkán Zágon, épp benne

vagyok egy riportban, szuper téma, elviszi az ünnepi számot, a címe már megvan, A sevillei bordély... – Borbély? – kérdi Varjas. – Egy francot, bordély mint kupolda, de most zárom soraim, vár a munka...

Elrakja a mobilt és szemlélődik tovább, távolabb eső asztalkánál egy-egy magányos nő üldögél, fölfedezi a mór stílusú benyíló függönyére hímezve a catullusi szállóigét: „Asszonyok, feshő rózsabimbók, el ne hervadjatok!”... Két hölgy foglal helyet egy kerek asztalnál, elegánsak, középkorúak, amikor rájuk esik a pillantása, amazok élénken visszanéznek. Zágon továbbpásztáz, itt is színes majolika díszíti a falat, rajta szerelmi jelképek, ősi arab erotika, fogja írni a riportban, csipetnyi kultúrtörténetet is elhelyez, és közben arra lesz figyelmes, hogy az a két vendég a benyíló mellől szinte adott jelre föláll és elindul. Vajon hova? Egyikük hosszú szipkából cigarettázik, molett és ékszerek csillannak meg rajta, másikuk csontos, szemüveges, par excellence értelmiségi. Jönnek, jövőgetnek, épp abba az irányba, ahol ő ül, a molett szőke mosolyog finoman, de elismerően, nahát, hogy itt hazai szót hallani...

Bámul rá, ezek magyarok? Meghallhattak egy-két szót a telefonjából... Többet nem, mert csak most érkeztek... A szőkét, esküszik rá, sose látta, de az a másik... az a magas, szögletes, keskeny arcú, a szív alakú szemüvegkerettel... Két fekete szív egymás mellett... Úristen, látta valahol... látta már otthon... tévé... Mit mondott a Moszjő? Szociológus parti Sevilleában... Magyar felszólaló... Ezeket minden érdekli... Zágon fölemelkedik, arcán derűs öröm, már készíti a szavakat, no lám, milyen kicsi a világ, honfitársak, szintén helyszíni szemle? Kuriózum, egy kis társadalomlélektani felmérés, a szex bűvópatakjai, szakmai eszmecsere vár rá, de a tudós nők most valahogyan másképp közelednek, minden lépésük ringó, sőt kihívó, megállnak, helló, fiúka, szól a szikár szép magyar nyelven, meginnánk hármában egy koktélt? A bárpult felé pillant, ahol egy duzzadó bicepszű maláj birkózó látja el a bártündér szerepét.

Zágon bólint, ó, hogyne, miért ne, szerencsés gondolat, a két nő letelepszik szemben, s közben úgy mustrálják őt, mint fogadók a mént az epsomi derbyn. Rendel, iszogatnak, mosolyognak egymásra, derűs közhelyek, sehol a konferencia, a szociokutatás szublimált rezüméje, de a két hölgy tekintetében várakozás, sőt türelmetlenség, nos, jöjjön ki a farbával, kedves hogyishívják, szól a molett, melyikünk *az illető*, nekem speciel megfelelné, én szeretem, ha közben az anyanyelvemen duruzsolnak, de döntsön maga, nem ez a szokás.

Felejtethetetlen a pillanat, amikor ráébred: ezek azt hiszik, ide tartozik, kiszúrták, fiúkurvának nézik. Első élménye a hiúságé, a mézédés felismerés: ez a platínával dekoltált szőkeség meg a 220-as IQ-val rendelkező másik az ő *testi mivoltáért* versenyez.

Fölmérték, megfelel nekik, sőt!, és most korrekten felajánlják, válasszon közülük. Ritka férfi-élmény: két kiéhezett nőstény mohón bámul rá. Erről fog mesélni az unokáinak a kandalló mellett...

Zágon Imre újságíró zavartan néz. Kívülről látja magát: a mosoly ráfagyott, pislogni kezd, egyre szaporábban pislog, és nem képes abbahagyni. E két fénylő archból, biztató, sürgető nézésből tisztán látja, ha rendelkezésükre áll, ezek nem lesznek szűkmarkúak.

És Zágon Imre e percben újabb élményhez jut: megízleli, milyen egy prostituált lelkivilága. Sután feláll, poharát kis híján fellöki, biccent, egy benső én azt súgja, most kéne sértett fölénnel tudtukra adni, fatális hiba volt a hazai hírlapírás csillagát (jelesét?) közönséges dugógépnek nézni, és elképedésüket, hebegő bocsánatkérésüket besöpörve, távozni – ehelyett azonban megáll a bárpultnál, hogy rendezze hármuk számláját a maláj birkózónál, de az a bankjegyből nem tud visszaadni, vita, huzavona, szóváltás, mire a szőkeség az asztaltól odaszól: bízza ránk, maga szerencsétlen... Hangos kuncogás, sőt kacaj, sírnak a röhögéstől, arcukon csurog a festék, időközben maguk is rájöttek, valami autszájdert akartak kibérelni, bagatell tévedés az egész.

Felmegy a liften a földszintre, a tőzsdecápák szeretetotthonában zajlik az élet, tarokkpartin most vesztett valaki egy yachtot, a frakkos pincérnők italokat szolgálnak föl, kibicek állják körül a rulettasztalt, egy tolószéken ülő cápa a krupietől kérdi: készpénz helyett egy teniszpályát elfogad?

Zágon a kijáró felé tart, amikor egy mellékajton feltűnik Duhamel úr. Az illendőség úgy kívánja, búcsúzzon el tőle, odalépve kezet nyújt és köszönetet mond, ám a Moszjő széles gesztussal elhárítja. – Tartottam szerencsémnek. Akinek El Proprietario átadja a névkártyáját...

El Proprietario? A tulajdonos? Tehát Francisco Cortezé ez a ház? Az Asilum, a Mennyei Oázis, a ködösítő hangszermúzeum – mindenestül *ez az egész?*...

Nemcsak bikatenyésztésben érdekelt, de egy effajta intézményben is?

A viadorok krémje, a legjobbak milliomosok, mesélte Frasuíta. Persze az kell hozzá, hogy olyan céltudatos, elszánt üzletember legyen mindegyik, mint az Anyajegyes.

A többség szórja a pénzt, mulat, és a cimborákkal kocsmákban ünnepelteti magát.

Zágon már tudta, ez az ember nem ilyen.

Most még kitüntetőbbnek érezte, hogy Cortez fogadta. Az otthonában beszélgetett vele.

De vajon miért ez a kivételezés? Ki ő? Egy kíváncsi külföldi sajtómunkás. Un periodista hungaro.

És akkor eszébe jutott az Estrella de Oro cégjelzéses papírja, mely igazolja, hogy Senor Emerigo Zagon a Casa vendége, s riportútján az RT támogatását élvezi.

Hiába hadonászott újságíró igazolványával a fiesta után, az a tarfejű titkár rá se hederített. Ám amint ráeszmélt, hogy egyéb dokumentum is akad nála, másnapra, azaz mára megvalósult az álma.

Príma anyagokat fog Sevilából küldeni. Sorban állnak majd a lapért a standokon.

De hogy miért tartja olyan becsben egy bikaviador az Aranycsillag nevű informatikai cég levélpapírját? Rejtély. De ez maradjon az ő titka.

Hatodik fejezet

Winkler J. Ödön üzletember, a Magyar Bokréta hetilap – és sok egyéb vállalkozás – tulajdonosa a madridi Estrella de Oro RT vendége. Negyven éves a Casa: a jubileumi ünnepségre számos potentát hivatalos; Zágon Imre – belépővel a zsebében, mely a program megtekintésére jogosít – az előcsarnokban várakozik. Épp rágyújtana, amikor a bejáróban feltűnik egy középtermetű, vékony testalkatú férfi zsakettben. Határozott léptekkel közeledik, mint aki járt már itt, hajtókáján a „VIP-vendég” zöld szegélyű kártyája. Az újságíró csak késéssel ismeri fel benne saját főnökét, illetve ahogyan otthon emlegették, élet és halál urát. Gyorsan meghajol a mellette elhaladónak, tiszteletem, mondja, Winkler J. Ödön rápillant, á, maga az, és kezét nyújt („felismert, pedig csak egyszer látott!”), és siet befelé.

Ezeknek *very important person* W. J. Ö.?

A nagyterem színpadán hosszú asztalnál tucatnyian ülnek; egymást követik az ünnepi beszédek, a múlt méltatása és az ígéretes jövőendő távlatai. És a szónokok közt feltűnik a budapesti meghívott is, szenyor Winkler papírról olvassa fel gyenge angolsággal köszöntőjét, Zágon a széksorokban pirul helyette, ám az elnökség tagjai szinte látványosan megtapsolják, és Raul Alvarez igazgató barátian szorongatja a kezét.

Ha barátság, akkor miféle kapcsolat rejlik emögött? Mit mondott a gerente? Hungria partner és szövetséges lehet számunkra... Kiugrási pont és közvetítő Kelet felé... A közös cél kötelez... Elszántság és bátran vállalt kockázat... A mesterlövésznek sem remeghet a keze...

És a magyar vendég válasza: Kitárultak a szabad kereskedelem kapui... Szövetkezünk arra, ami mindkét fél számára a leggyümölcsözőbb... Ha nő a rizikó, nő a profit... Tisztelt uraim, számíthatnak ránk...

Az ünnep után kis ügyeskedéssel Zágon odasodródott a szalonban a főnökéhez, gratulálok, remek volt, mondta, mire W. J. Ö. megjegyezte, *jókat hallok magáról*, és jobbával biztatón megveregette zakója ujját.

Az újságírót melegség öntötte el, és – talán hálából a dicséretért – felajánlotta, hogy szívesen tolmácsolna, ha a megbeszélésein szüksége lesz rá. A mosolygó arc egyszerre elkomorodott, illetve csodálkozó képet öltött, erre van más megoldás, szólt és sietve távozott.

A megjelölt időben Zágon pontosan érkezik, a titkárnő feláll, üdvözlí, máris bejelentem, és eltűnik a görgőkre járó ajtó mögött.

Az igazgatói dolgozóban azon nyomban kiderül, hogy a festett hajú, kissé színpadias mozgású Raul Manuel José Alvarez most másként jelenik meg, mint előző találkozásukkor. Hiányzik belőle a gépies nyájasság, az átlagvendégnek járó panel mondatok, a párnás arc komoly, egy mozdulattal helyet kínál és maga is leül szemben.

Nos tehát, szólal meg, mintha csak iménti közlendőjét folytatná, és Zágon felfogja, tárgyalás áll küszöbön, nem csevegés. A két fotelben egyenrangú felek fürkészik egymást. „Nos tehát.” Azaz térjünk a tárgyra. Mindjárt a második mondatában Winkler J. Ödönről beszél, nagyra becsült partner és fontos kapcsolatunk, hallhatta, felvázoltuk további együttműködésünk távlatait. A tárgyalásainkon többi közt szó esett magáról is, közelebbről egy ajánlatunkról... Nem emelt kifogást, sőt köszönetet mondott, ha kell, a lap tudja még nélkülözni meghatározatlan időre.

Hogy?...

Megismertük magát, Emerico – s a komoly arc egy pillanatra derűsebb lett –, fölmértük igyekezetét, hogy a spanyol életben követendő eszményt, afféle modern hőst találjon. Nos, legyünk őszinték, még elkerülte az igazi siker.

A vendég kérdezni akar, több kérdés nyomakodik benne, szenyor Alvarez azonban az az ember, aki bocsánatkérő mosollyal, de kérlelhetetlenül elfojtja a közbeszúrást, és magánál tartja a szót. *Nos tehát*, a Casa finanszírozza egy újabb riportútját, amely egy magafajta tollforgatónak óriási esély, és persze minékünk is szolgálhat valamivel. Investálunk magába, nem is keveset, de hát tudjuk, a mi urunk, Jézus Krisztus köpönyegét se őrizték ingyen...

Felállt és egy Spanyolország-térképpel tért vissza. Kibontotta, és mint egy tábornok, rátenyerelt. – Fölkeresi az Elesettek Táborát, ó nem az Elesettek Völgyét, a kettőnek semmi köze egymáshoz. Ez a tábor messze északon van, csudákat mesélnek róla. Épp most ünnepli tízéves fennállását – s közben mutatójja bebarangolta a négyszögletes ország jobb felső sarkát Zaragozától Huescáig meg Pamplonáig –, kedves barátom, ha igazi, nemes küldetés után kutat, ennél jobbat nem talál.

„De miféle hely ez, és mért pont oda, a világ végére?...”

Az Elesettek Tábora külföldön is elismert, humanitárius intézmény. Csavargókat, testi-lelki számkivetettek ezreit fogadta már be, hogy fölerősítse, újra emberré tegye őket. Keveset tudni a táborról, és alig többet a vezetőjéről. Kerüli a nyilvánosságot, és ha nagy ritkán újságíró fogad, nem engedi fényképeztetni magát.

Akkor egy szerzetes. Valami aszkéta jótevő.

– Téved. Egy nő. Madre Miranda.

– Egy újabb Teréz anya?

A gerente megvonta vállát. – Ami a tevékenységét illeti, csakugyan emlékeztet rá. De egyébként... – A térképhez intette Zágont. – A tábortól néhány kilométerre van egy falu, Borrascónak hívják, a közelében nincs egyéb település. Ott kap szállást a fogadóban, egy hónapra kibéreli, az lesz a harcálláspontja.

– Harc?... Ennyi idő kell, hogy megismerjek egy csavargókkal teli lágert?

– Majd ha beépül egy kicsit, ráébred, hogy pár hét nem is elég. Kap egy kocsit, és ha jókor indul, estére Zaragozában lehet. Érdemes megnézni, Goya szülővárosa, de maga ne bíbelődjön ezzel. Onnét már csak száztíz kilométer Borrascoso község. Nem tudok ajánlólevelet adni, Miranda anyát nem ismerem, bár sokért nem adnám, ha egyszer a szeme közé nézhetnék. Szenyor Zagon, ezt maga teszi meg helyettem.

– Hogy én? Miért?

– Mert maga a mi emberünk. Külföldi egy távolabb eső országból, író, akit magával ragad ez a ritka emberbaráti vállalkozás: egy sziget a mindent elborító közönyben!... A Madre zárkózott, de neki is van gyengéje, és az értő közeledés feloldhatja gyanakvását.

A vendég sűrűn pislogva bámult maga elé. Gyengéje?... Gyanakvás?... És éppen én?

– Hát nem érti? Emerico Zagon a nyerő, mert olyannak született. Hangsúlyozom, paparazzót, szenzációra éhes hiénát nem enged magához, de egy írástudó az más!

„Miről beszél? Honnét tudja?”

– Aztán az ábrázata. Pillantson a tükörbe, készen kapta. Úgy néz a világba, olyan tiszta tekintettel... Érzelmekre fogékony, nem cinikus, nem tolakodó... Egy bizalmat keltő lény, aki ihletet fog kapni attól, amit ott lát, hall, észrevesz és kipuhatól!...

Lendületes monológja után lezökkent a fotelba.

– És könyvet ír belőle – tette hozzá szárazon.

Csönd lett. Zágon érezte, hogy átnyirkosodik a tenyere.

– Kiadóra ne legyen gondja – hallotta. – Az RT-nek két publishing house áll rendelkezésére. Ide hallgasson – folytatta Alvarez megváltozott hangon, mintha a beosztottjával beszélne. – Ha nekem olyan anyagot szállít, amilyenre számítok... amelyik végre hiteles képet ad... a szemtanú szemével s a maga képzeletével... Irigylem magát, élete nagy esélye pottyan az ölébe, amilyenről csak titkon álmódott. Mert miből lesz az irodalom? – folytatta színpadias mozdulattal. – Egy igazi élményből meg az igazi íróból, aki az élménytől belobban, mint a parázs, amire olívaolaj csöppent. Van ilyen, hogy a hazájában szürke eminenciás az ember, külhonban meg szárnyára kapja a hír. Maga azt fogja megírni, ami Emerico Zagonban lejátszódik, a benyomásokat, a meg- és fölismeréseket, karakterrajzokat – már felállva hadart –, rokonszenveket és ellenszenveket, a tiszta tekintetet meg alakoskodást, suttogásokat meg sikolyokat, hát nem ez a literatúra?... Tálcán kínálok egy sikersztorit, eh, mit locsogok itt... Ezt írja alá.

Az íróasztalához ment és egy mappából papírlapot tett elébe.

– Ez a riportkötet ma Spanyolországban százezer példányt megér. Választhat, pausál, tiszteletdíj leadáskor egy összegben, vagy eladott példányszámonkénti százalék. Az előbbit javaslom.

Zágon gépiesen olvasni kezdte a szerződés hasábjait, határidőt, feltételeket, vonatkozó törvénycikkeket, Szerző illetve Kiadó jogait, s a lap alján a számmal és betűvel megjelölt honoráriumot. Itt valami rendkívüli történik, felkavaró és ijesztő, miért nem tudott ő eddig a tervükről, nyilván már rég döntöttek róla, és most kész tények elé állítják. De hát miféle tények? Nincs íróféle Európában, aki ne kapna a tollért, hogy egy ilyen ajánlatot szentesítsen! Mi ott a keleti végeken persze mazsolák vagyunk, gőzünk sincs a stílusról, nagyságrendről, s csak filmekben bámuljuk a pénz hatalmát, a mesébe illő fordulatokat!... Hát nem így kezdődik a karrier?... Hogy fölfigyelnek valakire és bizalmat meg dollárt fektetnek belé? Tőkét, ami majd busásan megtérül?

De hogy én termeljem meg a profitot egy milliárdos madridi cégnek? Hideg futott végig a hátán. Nem vitás, kockázatos ügy. Nekik is meg nekem is. És honnét tudja ez a Raul satöbbi, hogy kiféle-miféle vagyok? Csak úgy röpködtek a jelzői. Ilyen jó emberismerő?...

A háta mögé pillantott, Alvarez úr időközben kiment a szobából. Újra elolvasta a Contrato szövegét, kivette zsebéből a mobiltelefont és felhívta a Bokréta szerkesztőségét. Varjas főszerkesztőt kérte. Rögtön megérezte, hogy főnöke más hangon beszél. Nyoma sem volt a fölényes szigornak, az apukám becenévnék, nem átkozta a konkurens lap ocsmány akcióit és futólag megjegyezte, a Bokréta az új rovatában helyt ad biztató írói zsengéknek. Kollegiálisan csevegett és csúcsszupernek minősítette a Sevilából küldött anyagokat.

– Főnök – szólt közbe Zágon –, egy új megbízásról van szó. Föl kéne menni északra, valami jótevő öregasszony üzemeltet egy tábort... nagy humanista dobás... Egyáltalán, él még a hőst keresünk koncepció? Mert ez egy rendkívüli melő... Rádásul itt nagyon ambicionálják... Olyannyira, hogy könyvet kéne írni róla... Szerződést raktak eléem...

– Cseszd ki, író vagy, nem? – harsogta a régi hangon Varjas. – Lacafacázol, mint az egyszeri menyasszony? Te most olyan passzban vagy, hogy hozod a minőséget. Mit mondhat erre egy főszerkesztő? Ha a remekműved Madridban piacra dobják, itthon is kiadjuk. Mi, a Bokréta. Az lesz a jutalom az új előfizetőknek!...

– Nos tehát?... – Senor Alvarez állt mögötte.

Zágon Imre átvette kezéből a tollat és aláírta a Contrato három példányát.

Mintha csak a kézjegyre várt volna, a gerente a példányokat átvéve újabb részleteket is elejtett. A szeretetszolgálatot egyértelmű tisztelet övezi, kiérdekelte az egyházak elismerését, a toledói érsek áldását küldte, ám emögött fölmerül néhány gyakorlati kérdés: vajon honnét a működést biztosító forrás, mely immár tíz esztendeje bővizűen táplálja? Az egyszerűbb műtétekre is alkalmas segélyhely, az étkeztetés, a higiénia, a barakkok külön férfi meg női szektorra, a kápolna a tábor közepén, a példás rend, a szesz kitiltással jár, botrányokról nem hallani...

És ha sikerül az Asszonyt megszólaltatni... – Az igazgató elismerően sóhajtott. – Akik a Campóban eltöltöttek egy-két hónapot, áldják a nevét, bár szemtől szembe kevesen látták. A menedzsment sikeres, szakemberek, kitűnő szervezők, de árnyak. Névtelenek, meghúzódnak a Madre mögött. Adja önmagát, Emerico, és akkor meg fogja hódítani a Vezetőt. Ha pedig idáig eljutott, nem lesz olyan nehéz megszerezni a hozzájárulását, hogy írasson a táborról, és hogy kattintgassa a leicáját.

Biztatón a vendég vállára tette a kezét.

– A maga hazájának mostanában lelkesítő példákra, nemes tettekre van szüksége. Hogy szárnyalni tudjon a képzelet. Hispániában ennél jobb etalont nem talál.

Bizalmat ébresztő, érzelmekre fogékony, nyitott... nem erőszakos, de céljai elérésében kitartó... Honnét ez a jellemzés?

És akkor összeomlott benne valami.

Ki ez a nő, aki heteken át a kísérője volt, útítársa, barátja – és szerelmese?

Aki meg tudta babonázni szavaival, szellemével, nyulánk természetével, kivillanó fogaival, a sűrű szempillái mögé rejtett pillantásával?...

Pontosan tudta, mikor ér véget a feladata, melyik nap hagyja faképnél a vendéget. Akkor *összes előzménye is* egy kitervelt program része volt?

Az áhítat a Santa Maria Blanca templomban, a körmenet-show Ciudad Realban, a flamenco a teherautó platóján, a felajzó Rosalinda-est... és ami utána következett?...

A maja angyal a misén és ördög az ágyban.

Lehetetlen. Most is a karjában érzi. Egy nő nem hazudhat ekkorát. Nem létezik egy odaadást így eljátszani. A csókjait, a felolvadást, lehunyt szemét, a forró leheletét. La Mancha tartományban Frasquíta Bermúdez testestől-lelkestől az övé volt.

De hogyha *profi*? Ha ezt tanulta, ez van a vérében? Ha színjátszás volt az egész, produkció?... Cherchez la femme. Az az előadás, ahol híres meg hírhedt nők képében megjelent. Ő választotta a szereplőket! Egyik jelenetben férfira éhes Salome, másikban orléans-i szűz, harmadikban meg elszánt kalandornő, spion és lotyó... Szédített, alakoskodott, csodát tett, könyörgött, kihívta a sorsot és kockáztatott.

Mindegyikben hiteles volt. Melyik az igazi?

Színész. Ahány szerep, annyi figura.

Ki ez a nő? Nem volt elképesztő ostobaság ágyba vinni?... Álljunk csak meg: nem ő volt a kezdeményező? A fandango-est után, amikor fölértek az emeletre, és csak egy vaksi körte égett a tálaló felett, nem ő fogta meg a kezét és invitálta a szobájába?... És odabenn nem ő

fordított hátat, hogy húzza le a cipzárat? Hát mi ez, ha nem csábítás? Ha Salome korában létezett volna cipzár, nem ugyanezt csinálja, hogy megőrizse Keresztelő Jánost?

Csak hogy a Keresztelő nem húzta volna le. Hanem iszonyú átok kíséretében kipenderíti a szédült némbert a tömlőcből.

Ez kettejük közt a különbség.

Megérte, döntötte el nyomban. Ilyen szerelmi élményben még nem volt része. A meztelen maját tartotta a karjában. Kitárult, úgy érezte, ez az a nő, aki beleláthat. Elmondta a Daisy-históriát meg még mást is. Kell néha valaki, aki előtt nyitott könyv lehet az ember. Drágakő vagy, mondta neki azon az éjszakán. Így viszlek magammal, ha majd elmegyek.

A félelem. Mondatok, percek bukkantak elő az együtt töltött napokból. Cortez mellett félt. Féltette barátját, ez az érzés emésztette az idegeit, lerázhatatlan útitársa lett, s végül elmene-kült. De mit írt a búcsúlevelében? Nem szabad félni sem Istentől, sem ördögtől. Ne reszkess, ne fontolgass, ha nagyon el akarsz érni valamit, ne pislogj se égre, se földre, vágj bele.

Mintha csak magát biztatná. Hordozta a fejében ezt az idézetet. És most őt is erre szólítja fel.

Majo-maja szövetséget kötöttek. Miféle misztikus fogadalom ez templom meg papi áldás helyett? Vagy ez hitük szerint még annál is erősebb? Rég szakítottak, semmi közük egymáshoz. Bűvölés, a kamasz Cortez hóbertjai – efféle sötét dolgokból származik egy mai pár „életre szóló” kötése? És ebben gondolkodás nélkül hisz egy felvilágosult, mai nő? Beval-lotta, a torero műveltség dolgában elmarad mögötte. Persze „nem ezért szeretjük”, mondanák odahaza Pesten. Hát akkor miért? Mert mutatós legény és remekül tud ölni, az ország biztos kezű mészárosa? Jeleskedik abban, amiért jó néhány államban elítélik ezt a primitív hispán szórakozást, és állatvédők tüntetnek ellene?...

Vagy az egész csak mese, kitalálta, hazudta ezt is?

Eltűnt. Azóta már másik idegenre állt rá. Adatszerző lotyó, ez a munkaköri leírása? Utaztak, beszélgettek, összebújtak, s közben gyűjtötte a jellemzőket. Tesztelte őt, akár egy új típusú Seatot.

Emerico Zagon látta magát, amint töprengve bámul maga elé: Daisyk és Frasquíák fogják jellemezni „sikerekben gazdag” szerelmi életét?...

Hetedik fejezet

Megállás nélkül hajtott a rendelkezésére bocsátott kocsin Zaragoza irányába egészen a Teruel nevű városkáig. Itt megebédelt és a bőbeszédű kocsmárosától tudta meg, hogy Aragónia három tartománya közül az egyik székvárosában fogyasztja a báránysültet. Azt már addig is látta, hogy az ódon település telistele van mudéjár emlékkal, az utcákon báméskodva mintha a spanyol középkorba csöppent volna. A vendéglős a lelkére kötötte, hogy az Iglesiát a terueli szerelmesek miatt okvetlenül látogassa meg: erről hírneves ez a város, nem egy poéta öntötte versbe szomorú történetüket. Zágón a tanácsot megfogadva ebéd után elsétált a San Pedro templomba, és annak kápolnájában megszemlélte bizonyos Diego meg Isabel síremlékét, akit a falon olvasható ismertető a hispán Rómeó és Júliaként emleget. A szerelmesek a szülők kegyetlensége miatt nem lehettek egymáséi, ezért mindketten a halált választották.

Megfogadva Raul Manuel igazgató tanácsát, nem állapodott meg Zaragoza városában, – izgatta, érdekelte útjának célja. További két óra autózás után végre felbukkant előtte Borrascoso község, mely – állítólag – egy hónapra otthonául szolgál. A sok kisebb-nagyobb fehér kocka-házból álló falu összezsúfoltnak tűnik, mintha a földszintes meg egy-két emeletes épületek egyetlen tömböt alkotnának a dombon emelkedő templom körül. A portákon semmi csín egy-egy virágos balkonon, szűkre mért kerten kívül, s a házakat szürkés-kék pala fedi a vidámabb cseréptető helyett. Kanyarog a főtér felé a keskeny utcákon, erre-arra nézelődik, s a felhők közt sötétlő messzi hegyóriásokat látva megállapítja: csakugyan Aragóniában vagyok.

A község egyetlen fogadójában lakik, a Dona Josefában; a névadó Don Antonio hitvese volt, az úrnőt a környéken szeretet és tisztelet övezte, s amikor tizenkét éve meghalt, a panzió felvette a Dona Josefa nevet. Zágón szobája egyszerű, tiszta, tévé, zuhanyozó, az ágy fölött szentkép, s a konyhára sem lehet panasz. Esténként sokan poharaznak a lámpafüzérrel díszített teraszon, s hétvégeken a falusi nép családotul ebédel a vendéglőben, tízen, tizenketten is ülnek aggastyántól apró gyerekig az összetolt asztaloknál és végigfogyasztják az étlapot.

Első benyomásai kedvezőek, könnyű lesz beilleszkedni, barátságosan üdvözlük az utcán, és befogadják, ha az ivóban leül kibicelni egy kártyaparti mellé. A község jómódúnak látszik, a porták udvarán Volvót, BMW túrakocsit, új típusú Fordot fedez fel. De Madre Mirandáról, az Elesettek Tábora fejről alig tud meg valamit. Már a megérkezését követő órában felhívta mobil telefonján a tábor irodáját, bemutatkozott, magyar hírlapíró, elmondta idejövetele célját és hangsúlyozta, hogy lapja nagyra becsüli a Madre missziós tevékenységét, mely például szolgálhat távolabbi országokban is...

– Konkrétan mit óhajt? – szakította félbe nem udvariatlanul, de határozottan a férfihang.

– Szeretném megismerni a tábor, hogy írjak róla, fotókat is készítenék, hogy kellőképp illusztráljam, és mindenek előtt találkozni szeretnék Madre Mirandával, mert korunk egyik hősét tisztelem benne. – Egy szuszra adta elő mindezt, crescendo tónusban.

A készülékben csönd volt, majd a bariton annyit mondott: – Köszönjük érdeklődését, igazán sajnáljuk, de látogatására ez idő szerint nincsen mód. Ég áldja ön, uram.

– Kérem, ne tegye le. – Majdnem kiabált. – Nem lehetne a főnökasszonyt személyesen...?

– Az ő nevében beszélek. Buenas tardes, señor. Egyébként, milyen országból is érkezett?

Zágón megismételte (hát ennyire figyeltek rá?), gracias, hallatszott búcsúzóul, és a vonal megszakadt.

Bosszantotta, dühítette a hűvös elutasítás; nincs más hátra, kapcsolat, ismeretség után kell néznie a községben. Ha nem engedik be az ajtón, be kell jutni az ablakon.

A kocsmá girlandos teraszán esténként maguk közé ültették egy-egy asztalnál; bemutatkozott, úgy érezte, illik pár szót mondani magáról, de mosolyogva közbe szóltak, úgyszólván leintették, másra terelték a szót. Sok mindenről fecsegték, hetivásár, autópiac, fakitermelés, a Real Madrid új csatára, ám látnia kellett, a falubeli témák a szokásos közhelyek, használhatatlanok. S amikor közbeszűr egy-egy kérdést, mely az Elesettek Táborára vonatkozik, vagy elárulja, közvetítőt keres Madre Mirandához, bólogatnak, hát oda bizony nem könnyű bejutni, Miranda anyja igen-igen elfoglalt és nem szereti a nyilvánosságot... Majd mindjárt egy közeli esküvőre terelik a szót, férjhez megy a pékmester lánya, a család egy szép új házat ad nászajándékba az ifjú párnak.

A szentjít, de módos népség ez, gondolta Zágon, senki se firtatja, honnét a pénz, van neki és kész, ráadásul jut is, marad is, nemrég nyitott pékműhelyt a szomszéd faluban is...

Későre járt, a társaság szedelőzködött; mielőtt szétszéledtek volna, az asztalfőn ülő gazda odaintette a vendéget és a fülébe súgta: próbálkozzon a plébánosnál, de nem tölem hallotta.

Az újságíró harmadnap délután már a paplak klimatizált nappalijában beszélgetett Padre Paulóval. A harmincöt körüli, halk szavú, korán kopaszodó, szemüveges plébános kézfogása puha, szelíden mosolyog, és békesség árad rövidlátó szeméből. A vendéget teával kínálja, örül, ha idelátogatóval találkozhat, érdeklődik célja felől – más, mint a falubeliek! –, művelt ember benyomását kelti, s mikor a humora is megcsillan, Zágon fölméri, a padre egyetlen szellemi partnere, netán barátja lehet Borrascosóban. Don Antonióról beszél, a jötevőjükről, aki a vidék birtokosa és kegyura (micsoda kifejezés!), nagyszerű ember, hamarost ünnepeljük a születésnapját, betölti a hetvenet, de fáradhatatlan, a község mindent neki köszönhet. Annyit hordoz a vállán, akár egy negyvenéves, a szíve olykor rendetlenkedik, ám ő fittyet hány rá, vashoz van a szervezete, azt mondja, és tervez, dolgozik tovább. A stílusa olykor... hát ugye, ami a szívében, az a száján, meséli az atya, és derűsen villan a szemüvege. – Kér még egy kis teát, Emerico? – kérdi, és tölt az ezüst kannából.

– Amikor Don Antonio felesége, a drága Dona Josefa meghalt, Antonio úr alapítványt tett: így született meg nevezetességünk, az Elesettek Tábor. Madre Miranda...

– A Madre. Nos, ő érdekel igazán – vágott közbe a vendég. – Önök milyen viszonyban vannak egymással?

– Hogy mi ketten? A lehető legjobb viszonyban. Ezt a humanista vállalkozást az egyház is nagyra becsüli. Kuriózum a maga nemében, segélyhely menekülteknek, testi-lelki sérülteknek. Jómagam gyakran megfordulok a táborban, hol vigasztalom az életből távozókat, hol keresztelek, de már eskettem is.

– A Campo fenntartása nyilván súlyos pénzekbe kerül. Egy évtizede működik. Honnét hozzá a forrás?

A lelkész arca átszellemült. – Az ég a segítő kezet nem hagyja magára. Azt is mondhatnám, az Elesettek Tábor. Isten létének beszédes bizonyítéka, a kegyelem érintése érződik rajta. Már-már csodaszámba menő felépülések is fűződnek történetéhez. Az emlékkönyvben hálátelt sorok, az írástudatlanok könnyes vallomásait videoszalagok őrzik...

– Igen, igen – szólalt meg illendő szünet után Zágon – de hát mégiscsak, honnét az élelem fedezete, a víz, a villany, a tábori műtő, a gyógykezelés ellenértéke, honnét a *money*?

– Említést tettem volt kegyes jótevőnk, Don Antonio alapítványáról – felelte hűvösen a plébános. – És akadnak egyéb támogatók is. Községünk lakói szívesen áldoznak évről évre erre a célra.

– Talán előírás ez? Mint az adó?

– Nálunk semmi se kötelező. Borrascosóban mindent a szív diktál.

Zágon belejött. – Tudomásom szerint Don Antonio földbirtoka kisebb annál, mint hogy ekkora bőkezűséget megen...

A pap gyors mozdulattal elvágta a mondatot. – Ne bíbelődjön a részletekkel, senor. Elégedjen meg annyival, a Campo különleges hely. Nem csodálom, ha kíváncsi rá... – tette hozzá kis gúnnyal.

– Padre, ha olyan jóban vannak – érezte, hogy dühös –, nem tudná elérni, hogy a Vezető fogadjon?

A fejét rázta. – Nem nagyon biztatom. Annak a tábornak megvannak a maga törvényei. Lehet, hogy a Madre maga hozta őket, lehet, hogy más, de a szabályok órá is vonatkoznak.

– Szóval az is egy paragrafus, hogy rejtőzködik a külvilág előtt?

A pap felemelte ápolat kezét. – Szíve joga, hogy úgy éljen és úgy dolgozzon, ahogyan akar. Nem ez minősíti, hanem maga a tábor. Segít, hogy a földönfutók újra emberré legyenek.

– Hát éppen ezért keresem, ezért utaztam ide az Isten háta mögé. Hőst látok benne – mondta felállva –, ő nekem A TÉMA csupa nagybetűvel. – Kifelé menet megfordult az ajtóban:

– Mondja, padre, miért olyan hallgatók a faluja lakói?

– Hallgatók? – csodálkozott a pap.

– Esténként ott ülök köztük, csevegnek, fecsegnek, de mintha összebeszéltek volna, görcsösen ragaszkodnak a felszínhez. Beszélnek, de nem mondanak semmit.

A plébános hallgatott, majd elkomolyodva így szólt:

– Egy jótanács. Olykor kincset ér az önuralom. Legyen fegyelmezett. Ne hagyja, hogy az indulat bukott riportert csináljon magából.

Elhatározta, fölkeresi a tábornak. Ha már belülről nem láthatja, szemrevételezi kívülről. Kifogástalan műút vezetett az alig hat kilométernyire fekvő Campóhoz, termőföldek közt autózott egy végtelennek tűnő fenyőrengeteg felé. Céljához érve kiszállt a Seatból a tekintélyes bejárat előtt; első benyomása az volt, hogy itt minden fából van. A kétszárnyú kapu, a magas kerítés, a portás házikója, meg a mélyebben magasodó épület – talán az irodaház –, minden az erdők szálfáiból készülhetett.

A porta mellett a személyi bejáratnál arany színű tábla csillogott a napfényben:

CORAZÓN Y RAZÓN

Heart and Mind

Coeur et Raison

Szív és ész. Csak ennyi. Mintha ez mindent elárulna.

Meghökkenette ez a tömörség. Itt napról napra kemény munka folyik, szervezik egy tábor életét, személyzet, orvos meg pap várja a jelentkezőket – és ennek a ritka teljesítménynek a cégére mindössze három szó, corazón y razón.

Ez a fénylő réztábla – felirata nyilván a Vezető agyából pattant ki – Madre Miranda portréját tükrözi.

Már jó ideje kalandozik Hispániában – és most itt van a kerítésen túl, légvonalban alig száz méternyire az Ideál, az Igazi.

A tus alatt állt és a haját mosta. Kopogást hallott a víz sistergésén át, tévedés lesz, gondolta, reggel fél hétkor őt nem keresheti senki, ám a kopogás erősödött vagy megismétlődött, és a tulajdonos hangját ismerte föl: – Szenyor, ébredjen. Kérem, nyissa ki.

Megtörülközött, köpenybe bújva ajtót nyitott, és a séf elhadart, majdnem hogy izgatott szavaiból megtudta, hogy Emerico Zagont az Elesettek Táborába várják.

– Várnak?...

– Si, si.

Elképedt. – Mikor, még ma?

– Nem ma. Most – felelte a spanyol.

„Hajnalban? És ki az, aki vár? Talán az a titkár, aki kirúgott?” – akarta kérdezni, de a tulajdonos türelmetlenül biztatta:

– Kérem, öltözzön. Kocsit küldtek magáért.

A terepjáró hátsó ülésén Madre Miranda járt az eszében. Ha bejut a táborba, találkoznia kell vele. Egy ilyen sürgető, szinte ellentmondást nem tűrő invitálásról a Vezető nyilván tud. S ha ő egyszer – bármi okból – ott van... Elképzelte, milyen lehet. Beesett arcú matróna, mint az a Kalkuttai Teréz, azaz Agnes Gonxa, a hivatástudattól üzött aszkéta, aki csak leprások közt érezte jól magát. Miranda anyát cirka hatvan évesre taksálta, haját fejkendő rejti, arccsontjára sárgás pergamenbőr feszül, fáradtságtól gyulladásos szeme könnyezik a drótkeretes okuláré mögött. Elriasztó, de szent. Szent, de elriasztó.

Nem lesz hálás fotótéma. És ezzel a személlyel szeretne annyira találkozni a madridi Estrella de Oro RT igazgatója? – jutott eszébe beszélgetésük, amikor Raul Manuel José Alvarez elindította erre az aragóniai kalandra.

Az út pár percig tartott, a kétszárnyú kapu kitarult, az újságíró előtt megcsillant a CORAZÓN Y RAZÓN feliratú tábla; a terepjáró széles főutcán haladt és megállt az előtt az emeletes épület előtt, amelyet kintről már látott a kerítésen át. – Fáradjon be, uram – mondta a sofőr a bejáratra mutatva és elhajtott.

Zágon előcsarnokban találta magát, jobbról, balról ajtók, közepütt lépcsőfeljáró, a falon fényképek. Már épp nézegetni kezdte volna őket, mikor a lépcsőn megjelent valaki. Nő sietett lefelé fehér szandálban, térdig érő világosszürke szoknyában, szép lába van, regisztrálta, majd teljes valójában is szemügyre vehette a tarka mintás blúzt viselő személyt.

– Usted hungaro? – kérdezte az.

– Si.

– Akkor jöjjön velem – mondta, kisietett és beült egy oldalt várakozó dzsipbe. Indított és elindult a tábor egyforma, hosszúkas épületei közt, melyeket Zágon nem nevezett volna barakknak. A faépületek ablakában virágok díszlettek, s a mellettük húzódó kis kertekből is otthonos hangulat áradt.

– Hajnalban érkeztek – közölte a nő a volán mellett –, csak magyarul tudnak, huszonheten vannak, közöttük öt gyerek, a gyerekek lázasak, kiütésesek, hánynak, mindent akarok tudni róluk. – A 11-es számot viselő épület előtt megállt, intett, hogy szálljon ki, azzal éles kanyart véve elrobogott.

Két férfi állt a ház ajtajában. Csontos arcú, borostás volt mind a kettő, piszkos ceigruhában. Az egyik ötven körülinek látszott, a másik jóval fiatalabbnak.

– Jó reggelt kívánok – mondták.

Zágon a házban négy családdal ismerkedett meg, együtt indultak Kárpátaljáról, kilenc éves kislány volt a társaság legkisebb tagja, és hatvanon túl járó nagyapja a legidősebb. Harmadik hónapja bolyonganak Európában határokon át, volt, ahonét kitoloncolták, volt, ahová be se engedték őket, a nyomorúság elől menekülnek, a kétgyerekes fiatal apa meg a katonai szolgálat elől, fölégettek maguk mögött mindent, az utolsó embercsempész teljesen kifosztotta őket, napról napra idegenek kegyelemkenyerén éltek, a francia-spanyol határ közelében egy húsfeldolgozó telepen az ételtől kilencen rosszul lettek, a gyerekek mind az öten, de ezek már előzőleg is betegek voltak.

Francia földön hallottak a Zaragoza közelében lévő Elesettek Táboráról, így kerültek ide. Munkát szeretnének kapni, menekült segélyt, letelepedési engedélyt, másik részük viszont hajójegyéért folyamodna az óceánon túlra.

Zágon a kérésekre meg kérdésekre semmilyen választ nem tudott adni; a csoporttal végezve visszagyalogolt az irodaépületbe. Az előtérben sehol senki, felment a lépcsőn és szemben egy nyitott ajtóra talált. Kopogott, a tarkablúzos hölgy jelent meg az ajtóban fülére szorított mobil-telefonnal, pattogós hangon beszélt valakivel. Ez valami szárnysegéd lehet itt a parancsnokságon, gondolta. A nő intett, hogy jöjjön be, és egy székre mutatott. A telefont befejezve leült íróasztala mögé. – Nos, meséljen – mondta. Zágon szinte szórul szóra beszámolt mindarról, amit hallott, és benyomásait is hozzáfűzte a menekültcsoportról. Láttá, hogy a nő minden szavára figyel s jegyeztet. – Kárpátalja az Magyarország? – kérdezte végül. – Nem, az Ukrajna. De régebben Magyarországhoz tartozott.

– Magát az Isten küldte – jegyezte meg. – Ez mostanában a harmadik csapat, amelyik csak magyarul beszél. – Felállt, kezét nyújtott. – Legyen elérhető. Még szükség lesz magára.

Az újságíró nem mozdult. – Asszonyom, ha már így alakult a helyzet... volna egy kérdésem. Beszélhetnék Madre Mirandával?

Amaz a karórájára nézett.

Beszéljen.

Arca zárkózott, mint aki nem tart rá igényt, hogy csodálkozzanak a külsején. Negyvenöt év körüli lehet, hajában itt-ott ősz szál, szabályos vonások, keskeny száj, okos tekintet. A szép arc harmóniáját egy valami bontja meg, a szinte férfias, szögletes áll. Corazón y razón. Madre Miranda karakteréhez valószínű az ész áll közelebb.

A riporter tudta, sok múlhat ezen a pár percen, amit kapott. Elmondta, a lapja azért menesztette fölfedező körútra éppen Hispániába, mert hazáját a nagy politikai változás óta értékviselés jellemzi, a régi erkölcs lezerepelt, új eszmények és példák kellenek. De napjaink üzenete se sokkal különb, a vagyon, a meggazdagodás az érték, s a milliomos meg a tévésztár a hős. –

Megállt egy lélegzetvételre, a Madre némán hallgatta. – Bejárta Spanyolországot, sok mindent talált, de az igazi példa még hiányzik a tudósításaiból. S most úgy érzi, itt északon, az Elesettek Táborában talál rá arra, amiről a küldetése szól. Egy magánkézből finanszírozott, önzetlen humanista vállalkozás. És ő, Emerigo Zagon periodista hungaro szeretne közelebbről megismerkedni vele, és olvasóinak, hazájának tudósítani róla. – Nagy lélegzetet vett s hozzátette: – És ha elegendő anyag összegyűlik, a budapesti szerkesztőség örömmel vállalná egy fotókkal illusztrált riportkönyv megjelentetését is.

Zagon Imre szabad bejárást kapott a táborba, továbbá engedélyt fotózásra és a táborlakók megszólaltatására.

Megtelefonálta sikerét Madridba Raul Manuel José Alvareznek: *Bent vagytok és holnaptól dolgozhatok*. Remek – hallotta a gerente hangját –, a nehezén már túl van. Folytassa, ahogyan megbeszéltük.

A szigorúan őrzött kapu kinyílt. Igaz, a szerencse közrejátszott: a váratlan tolmácsszerep révén a Vezető közelébe került – a jó ügyet Fortuna is segíti.

De vajon jó ügy, amiben itt Anatóliában utazik? Az igazgató elismerő, örvendező szavai elárulták, hogy egy kockázatos lépésen jutott túl. És ráébredt: *milyen jó ötlet volt éppen őt meneszteni erre az útra*. Az elzárkózó Madre Miranda megértő bólintásával, megenyhülő arcával vajmi kevés itteni riporter dicsekedhet. Ebből fontos tanulság adódik számára: ne gondolkodjon bármi idegen jelmezben, önmagát kell adnia, ez a célravezető.

Egy sakktáblán tologatják messziről. És ebből a játszmából nem lehet kiszállni.

Nyolcadik fejezet

Valahányszor elindul kocsiján a tábor felé, a község határában elhalad a tűzoltószertár kopott építménye előtt. Kapuját többnyire tárva találja, odabenn a nagytestű piros gépkocsi meg a szerelvények, tömlők, csákányok közt egy ember teszi a dolgát, takarít, söpör, törölgeti a szerszámokat. Feltűnt neki ez a férfi, aki napról napra szinte féltő gonddal ápolgatja a tűzoltó eszközöket, s noha semmi oka nem volt rá, egy alkalommal megállt a szertár előtt, és előadta, fogytán a hűtővize és segítséget kér.

Az ember közelebb jött. – Segítséget, vagy vizet? – kérdezte. – Mert a kettő nem ugyanaz.

Zágon egy pillanatra azt hitte, humorizál, de az arcon tükröződő tudálékos komolyságot látva, hálás pillantást vetett rá: – Azt hiszem, inkább vizet.

A férfi megtöltött egy bádogkannát, átnyújtotta, s amíg az utas a kocsi hűtőjével babrált, odasétált és szóval tartotta. – Az már csak úgy van, uram, a víz, más szóval hákettőő, az élet minden területén nélkülözhetetlen a levesfőzéstől, a kenderáztatástól az úszóversenyen meg vécéöblítésen át egészen a tűzoltásig. A víz egyidős az első emberpárral, már Éva anyánk is megmártotta a patakban az almát, mielőtt átnyújtotta volna megízlelésre a hites urának.

Zágon bólogatott, köszönettel visszaadta a kannát és közben igyekezett elhelyezni ezt az illetőt a falu társadalmában. Emez seprőjét lengetve tovább beszélt, a tűzoltás fontosságát méltatta az emberiség történelmében, minden kollégának arany medáliát kéne a mellére tűzni, ugyebár valakik felgyújtották a berlini Reichstagot, ám a Feuerwehr résen volt, nem beszélve az égő Rómáról – hadarta –, azt is el kellett oltani valakinek, mert a Néró csak állt és nézett, s plajbászát hegyezve gyönyörködött a lángokban...

Őrült beszéd, de van benne rendszer, gondolta az újságíró. – Uram, elárulná a nevét? – kérdezte udvariasan.

Juanito. – És kipirult arccal folytatta: – Ó, ha én akkor ott vagyok!... Megszerveztem volna a vödörláncot, ezer, nem, százezer római egy sorban, civilek, katonák, centuriók, őrmesterek, donnák, madonnák, szüzek és kurvák továbbítják a vizet a Garda-tóból!

– Az nem ott van...

Fölényesen nézett rá. – A vödörlánc odáig ért volna!

Végigmérte az utast, s nyilván megbízhatónak találva, intett, hogy kövesse a szertárba. Odabenn leemelt a falra függesztett sisakok közül egy aranyos szegélyű példányt, a fejére illesztette és tisztelgett. Zágon érezte, ez a szereplés csúcsa és egyben a búcsú pillanata, muchas gracias, mondta, biccentett és sietve távozott. Aznap többször eszébe jutott ez az ember, beosztását tekintve alkalmasint takarító, mindenes és a falu bolondja. S nem tudta elhessegetni a gondolatot, hogy a bőbeszédű Juanito, azaz Jancsika még a segítségére lehet.

Seatját a parkolóban hagyva, felmutatja belépőjét a portán és gyalogosan bebarangolja az Elesettek Táborát. Megszólítja, kérdegeti a faházak lakóit, fotózza őket – nem mindegyik áll kötélnek, még szökött fegyenc is akad köztük –, benéz az egyszerű műtővel is rendelkező egészségügyi blokkba, egy orvos meg két nővér fogadja a betegeket, de a szállásokra is kijárnak. A társaság roppant vegyes, drogosok, kétes elemek szintúgy elvetődnek ide, ám lopás, verekedés ritkán fordul elő: a vétkest azon nyomban a helyi csendőrség kezére adják. Ott pedig – rebesgetik – nem szokványos büntetés vár rájuk... Étkezés előtt imádkozni kell, nem vitás, de a borsófőzelékben hús van, és vasárnap tizenhat éven felül pohár sör is dukál.

Az újságíró új ismerősei közt akadt egy deresedő hajú cigány ember, egy éve lett a tábor lakója; azóta állandó munkát talált a közeli bikatenyésztő telepen. *Minálunk* – mesélte büszkén – olyan tenyésztés folyik, hogy nincs párja egész Spanyolországban, kapkodnak a bikáinkért a legmenőbb arénák... És persze oktatás is van a telepen, merthogy ez kérem művészet, maga a tulajdonos tanítja a jövő matadorjait, a híres Francisco Cortez...

Zágon szíve megdobbant.

A bikaviador nevét hallva elébe tűnt Frasquíta Bermúdez arca, lehuny szeme, a szerelmes éjszaka a Don Quijótét formázó fogadóban. Kiismerhetetlen volt, szédítő, igéző meztelen maja. Ilyen az újságíróélet, gondolta, a küldetés viszi, sodorja magával, most itt van Huesca tartományban, köröskörül egy vadonatúj világ, minden más, mint addig, idelátszik a Pireneusok irdatlan hegylánca, a romantikus-félelmetes természet uralja a látképet, a turista sziklaszirtekkel, szurdokokkal, jéghideg vizű zuhogókkal meg zergecsordákkal találkozik. Emlékké válik egy kapcsolat, nincs folytatás, ahogy Frasquíta írta a hotelportán hagyott cédulán: csoda lenne, ha még látnánk egymást. És Zorbász-idézetet tett hozzá búcsúajándékkul. Mindennek mohón kell nekiesni, a munkának, a bornak, a szerelemnek, és ne rettegj közben se égtől, se földtől, se pokoltól.

A gondolák közt bóklászott a sok mindent kínáló vegyesboltban, és beleütközött Juanitóba. Az ember egy jókora műanyag vödört emelt le a festékes polcra s meglátva az újságíró, üdvözlés nélkül magyarázatba fogott. Kifesti a házat, felújítja a falazatot, a jó szakember olyan, mint az öttusázó, legalább tízféléhez ért, le kell kaparni a régit, az is szakértelem, a pemzlit kezelni, az egy másik...

– És hogy viszi haza ezt a húszkilós vödört? – kérdezte Zágon.

– Van nekem egy lábbal hajtós triciklim.

– Zuhog az eső, Juanito, itt a kocsim, szívesen elviszem.

A tűzoltó az erdőszélen lakott egy kimustrált vadászházban. Mindent megmutogatott a sparhelttől a kert sarkában álló tyúkólig meg kutyaházig, aztán leültette vendégét és egy palackot tett az asztalra. – Ha jót akar inni... Saját erjesztés. – Zágon rezzenéstelen arccal felhajtotta a meghatározhatatlan színű és ízű vegyületet és több elismerő jelzőt elsorolt róla. – Hát hogy élnek maguk itt Borrás-csóban? Meséljen – biztatta.

– Tökösen. Láthatja, nekem is van mit a tejbe aprítani – és a fiókos szekrényen álló tévére bökött. – Elmegyek a plazába és megveszem, ami kell. És a faluban így van ezzel mindenki. És mi okból van ez így? – tette föl a kérdést. – Mert csörög a zsebükben a rávaló. És mi okból csörög? Mert itt nem kell öklöt rázni, höbörögni, Borrascoso községben nincs munkanélküliség. – Fölényes méltósággal nézett a vendégre. – Ez egy ilyen falu. Senki se kilincsel segélyért, nekem van munkám, neki van munkája, *még a hülyéknek is van*, s aki dolgozik, megkapja érte a bérét. – Ivott és keze fejével megtörölte a száját. – Ha akarja tudni, szenyor, már irigyelnek is minket. Van itt egy község nem messze, onnét a fele népség át akar jönni. – Átjönni? – Átköltözni szőröstül-bőröstül. Hoznának szekrényt, jószágot, frizsidert, anyóst, mindent!

– Ez szép. És mi egy ekkora siker titka? Mit tudnak a borrascosóiak, amit mások nem?

– Egyszerű. Itt pendelyestől ágyba vizelő aggastyánig mindenki tartja a pofáját. Senki se kotnyeles, senki se kíváncsi, nem kérdezi, mért meg hogyan, csak azzal törődik, ami az ő dolga. De azt aztán bevasalják rajta! – Diadallal pislogott.

– Ki az, aki bevasalja? A polgármester?

– Áh!... – Egy falon függő képre mutatott a vendég háta mögé. Zágon megfordult. Szigorú arcú idős férfi nézett rá a bekeretezett fotóról. Sűrű hófehér haj, az orra tövétől két mély ránc, szögletes áll. Hol látta ezt a tekintetet, ezt a jellegzetes rajzú állat? – Ez a kép minden házban ott lóg az ágy fölött – hallotta a magyarázatot.

– Az őrzőangyal mellett?

– Vagy helyett. Ő találja ki az összes paragrafust, és a nép ehhez tartja magát. Idejött délről egy mészáros, üzletet nyitott, megmondták neki, mi a helyzet. Azt mondta, nem érdekli, ő csak a lapockával meg a velős csonttal törődik. Nagy legény volt, játszott az eszít. Mindene meglett volna, bevették volna, ami nagy szó! – Fölemelte a mutatóujját.

– Bevették volna? Valami szövetkezetbe?

– Megnézhette magát. Persze semmi furkós bot, nálunk elegancia van. A boltos lehúzta előtte a rolót, az állatorvos nem írt gyógyszert a kólikás tehenének, a bank beintett neki, ha kölcsönt kért, és amikor kigyulladt a pajtája, a tűzoltóság... – Elakadt. Sűrűn pislogva bámult maga elé.

Zágon feszülten figyelt. Ez az elborult elme az egyetlen informátora. – Juanito, maga okos ember. Vág az esze, mint a borotva. És fontos személy a faluban. Tehát itt egy, vagy egy-néhány személy parancsol banknak, orvosnak, boltinak, netán mindenkinek?

Látszott, fejébe szállt a szesz, de újra töltött a poharakba. – Hogy mondjam magának: olyan, mint az óraszerkezet. És minálunk mindenki fogaskerék és mindenki forog. Borrascoso mintaközség. Valami nagy – kicsiben. Rend van, ami megvéd mindenkit...

– Mitől?

– Mitől? Hogyhogy mitől? – hadonászott. – Hát mindentől, mit tudom én, zúróktól, a drogtól...

– Tessék?

– Igen, igen, ez prima dolog, nálunk olyan a törvény, ha egyszer megszédülne és rákapna valaki, akár suttyó kölok, akár felnőtt, az többé a bűdös életben...

Nem fejezte be: mint aki magához tér valami kábulatból, súlyos öklével az asztalra csapott. – Na most már elég. Maga nem hallott semmit. – Feléje hajolt az asztal fölött. – Ha eljár a szája, megfojtom egy tűzoltókötéllel.

Zágon látta a szemén, hogy megtenné. És sietősen elbúcsúzott.

Mennyi hitelt lehet adni egy bolond szövegének? Lehet a fantázia szüleménye az egész, de – legalább is egy-egy momentum – tükrözheti a valóságot. És amit még locsogott, sűrűn töltögetve magának... A rend volt a vesszőparipája, ebben a községben rend van és elegancia... Ez a kifejezés... Tán arra utalhatott vele, hogy itt a csendőrség *civil*, (ez benne az elegáns!), semmi hatlövetű meg balra át meg trappolós csizma, magyarázta, a hatlövetű az otthon van, csak egyetlen személy hordja magával (ábrázatán a jólétesült gögje!), a parancsnok, aki ha kell, abban a minutában tüzel.

Tévéfilmekben látott primitív cowboy-romantika, lázas képzelet – de kivel ellenőriztesse? Egyetlen bizalmasa ez a Juanito, maga rendes ember, maga tetszik nekem, hadarta heves taglejtésekkel kísérve a *bizalmas információkat*... Egy elmebeteg is lehet hálás, elvégre hazavitte a festékesvödrével és egyenrangú félként társalgott vele. A fuvarért egy rögeszmével mondott köszönetet...

A ködös szövegeket végül is értékelte annyira, hogy tömören összefoglalva, kérdőjeles mondatokban továbbította madridi megbízójának.

A Casa rövidesen jelezte tudomásulvételét.

Zsúfolásig megtelt a dombtetőn magasodó templom, a parkolóhely szűknek bizonyult a harangláb körül, mert távolabbi községekből is érkeztek buszon a Don Antonio hetvenedik születésnapját köszöntő istentiszteletre. Zágon Imre az utolsó padban szorongott ünneplőbe öltözött férfiak közt; minden korosztály jelen volt, s tolószéken két mozgássérült is begördült a templomhajóba. A nők meg férfiak kórusa összeszokottan, szárnyalón énekelt, akár egy hivatásos gárda, a *forte* szinte szétfeszítette a falakat.

Az evangélium felolvasása után a párnásarcú plébános a szószék helyett az oltár mellől mondott szentbeszédet. Zágon azon vette észre magát, hogy különös szertartás hallgatójánézője: a megszokott papi fordulatok, a fohász és könyörgés mintha nem az Ég Urához szólna, a kegyesség ma nem odafönről harmatozna, s a hálaadó halleluja inkább egy földi lényt venne célba, aki egymaga ül bársonyszékén a szentélyben. Őneki, az ünnepeltnek hajlonganak, lóbálják a füstölőt, őneki rázza a csengőt a ministráns, és zeng az orgona meg a kórus.

A szertartás végén Don Antonio gyerekek sorfala közt távozott. Az első padból kilépő hölgy csókkal köszöntötte, és mögötte másodiknak vonult ki a templomból.

Madre Miranda volt, az Elesettek Tábora vezetője.

Kilencedik fejezet

Don Antonio a fekete Chrysler limuzinjában fogadta a területi lap főszerkesztőjét. A föld-birtokos kopogtatott az üvegfalon, mely a sofőrtől elválasztotta, mire a gépkocsivezető kiszállt, elsétált a közeli sétány padjáiig és letelepedve rágyújtott.

– Hála a Mindenhatónak, kitűnő színben látom, Don Antonio – szólt a főszerkesztő, mikor kettesben maradtak.

– Szeretném a sajtó segítségét kérni – kezdte öregesen a meghívó. – Egy közeli birtokosról van szó, önfejű, konok ember, akinek fájdalom vajmi kevés érzéke van rászoruló közösségek fölemeléséhez. Időt meg jó szót nem sajnálva igen előnyös ajánlatokat tettem birtoka, e vadon földterület megvásárlására, ám ő a vonzó anyagi feltételek ellenére elzárkózik, még tárgyalni sem óhajt.

– Ha szabad érdeklődnöm, miféle terméket állít elő az illető a földjein? Gabonát, olajbogyót, cukornádat?

– Bikát – felelte Don Antonio. – Évente több ezer bikát.

– Ó... – húzta fel szemöldökét a főszerkesztő. – Akkor alkalmasint egy közismert személyiségről van szó.

– Tudja, redaktor uram, azért nehéz az én helyzetem – vallotta meg a birtokos – mert ezt a csökönyös fiatal szomszédot közkedveltség, sőt dicsfény övezi, és ezzel szemben mit tud egy magamfajta öregember felvonultatni? A jószándékot, a hathatós érveket, no és... – szívből jövőt sóhajtott –, az elfojthatatlan emberszeretetet.

– Ki ne ismerné önt erről az oldaláról, Don Antonio? – bólintott a másik.

– Falba ütközik minden igyekezetem, így segítőtárs után kell néznem. Jót akarok, illetve akarnék az egész vidéknek, gyarapodást, új utakat, infrastruktúrát, munkaalkalmat...

– Híre jár, a falu plébánosa könyörgő zsoltosmát tartott az égnek tetsző szándék megvalósulásáért...

– Májusi ájtatosságon az örök életért meg a fellendülő idegenforgalomért imádkoztak. Átmelegszik a szívem, ha rájuk gondolok. Ezért kerestem meg magát, főszerkesztő uram. Abban reménykedem, ha ketten összefogunk, megvalósulhat életem utolsó vállalkozása. – Az ősz férfi nehezen tudott elérzékenyülésén uralkodni.

– Mi lenne a kérés konkrétan?

– Jobb belátásra bírni a szomszédot a sajtó eszközeivel.

– Úgy. – A zszurnaliszta gondterhelten tépegette gyér kecskeszakállát. – Kényes feladat – szólalt meg végül –, lélekjelenlét és diplomáciai érzék szükségeltetik hozzá. Elvégre a nemzet kedvencéről van szó; hogy úgy mondjam, nem ronthatunk ajtóstul a házba.

Don Antonio mintha felélénkült volna. – Ha szabad beleszólnom a szakmai koncepcióba, talán adhatnék néhány szempontot. Itt vannak például az anyagi paraméterek. Mennyi egy ilyen bikatenyésztő telep éves nettó hozama? Mibe fekteti bevételeit a tulajdonos? Mely bankcsoporttal áll összeköttetésben? Ki kezeli az adóügyeit?... De érdekesek lehetnek az apróságok is: saját sportgépén röpdös ide-oda senior Cortez, vagy béreli és pilótával közlekedik? Minden információ fontos lehet. Egy lyuk az életrajzban, kitapintható támadási felület, megvásárolt tőzsdeügynök, egy aprócska ütközés a törvénnyel... Szívós feltáró munka – közelebb hajolt: – mondja, vannak kapcsolatai a lapnak az adóhivatallal?...

A főszerkesztő tisztán látott. Üzletfele előrehaladott kora ellenére maradt az, aki volt, következetes és hű önmagához. Szertartásosan Don Antonio kezéért nyúlt, mintha meg akarná csókolni, de az elhárította. – Vén szívem hálás lesz szolgálataiért. Ha segít, megkérheti az árát.

Abban nem lesz hiba, gondolta a sajtó embere, kikászolódva a limuzinból. Tudnivaló, az efféle munkánál az árszabás felső határa a csillagos ég.

A megbízás nem nyitott új oldalt a lap történetében, a hitelrontás a szerkesztőség régi, klasszikus feladatai közé tartozott. Két hírlapírót, egy férfit meg egy nőt állítottak rá a témára, s ők felosztották maguk közt Francisco Cortez bikaviador magánéletét. Bruno Soler a pénzügyek avatott szakembere volt (gyanús bankügyletek miatt kétszer állt bíróság előtt), Jolanta Vigo pedig megkapta a célszemély bizalmasan kezelt intimszféráját.

Első lépésként suttogó pletyka, jóhiszemű feltételezés szintjén lopták a gyanút az olvasókba, és egy-egy cikk címe után kérdőjelet tettek. Kiálltak az aréna sztárja mellett, hevesen támadták az általuk kitalált vádolókat, s amikor közzé tették a rágalmat, maguk is elborzadtak efféle feltételezésektől.

Kezet emelt anyjára a vita hevében az ünnepeelt fiatalember? – tamáskodott a szalagcím (a lap a maga részéről nem ad hitelt a hírnek, de a sokoldalú tájékoztatás jegyében kénytelen leközölni).

Becsületbeli adósság egy átdorbézolt éjszaka után? – Argentín örömlány hitelt érdemlő vallomása.

S a bűnügyi rovat bekeretezett anyaga: Idézés elővezetés terhe mellett. Zárolt részvényeket kínált eladásra a sudár férfiideál?

Francisco Cortez nem olvasott minden nap újságot, így a híradásokról csak akkor szerzett tudomást, amikor titkára s egyben banderillerója összegyűjtve elébe tette a kis sajtócsomagot. Átfutva a vörös filctollal megjelölt írásokat, értetlenül pillantott barátjára, s csak utána komorult el. Le akarta söpörni az asztalról a lapokat, hiszen ez a hír, meg az, meg amaz is *nyilvánvaló képtelenség*, tehát nem érdemes foglalkozni vele, ám utóbb rá kellett ébrednie, hogy valami akad mindegyikben, amit a rosszhiszeműség, a bajkeverés szenzációvá dagaszthat. Sójajtvá tudomásul vette, hogy aki fényben él, az ki van téve sanda híreszteléseknek, és csak a szerencséjének köszönheti, ha eddig elkerülte az ilyesmi.

Titkára mindazonáltal tanácsot kért egy neves ügyvédtől, s ez várakozó álláspontot ajánlott; ha a támadás? – kötozkodás? – nem folytatódik, borítsunk rá fátyolt, de ha igen, a törvényhez kell fordulni.

Hetekig nem történt semmi, úgy tetszett, az ellenfél elunta a témát, ám ekkor három másik lap szinte egyszerre lépett sorompóba: védelmükbe vették a spanyol nép kedvencét, hangoztatták makulátlan tisztességét, és válogatott jelzőkkel ostromozták bizonyos bértollnokok rágalmhadjáratát.

Ez a heves kiállítás viszont azok érdeklődését is felkeltette, akik az ügyről mit sem sejtettek, tévéállomások is megszólaltak, egyesületek meg pártok estek egymásnak, és ami addig elképzelhetetlen volt, Cortezről gúnyversek, karikatúrák jelentek meg. Ezen felháborodva a torero rajongói nagygyűlést hirdettek, és a sevillai aréna előtt ezrek éljenzése közben elégették „a gyalázkodó szennylap” példányait.

Don Antonio a tévéhíradóban nézte a jelenetet, felbőszülve a mobiljáért nyúlt és a területi orgánium főszerkesztőjével közölte, nem ez volt a rendelés, neki szennyes kell, nem tisztartámosás, egy büdös fityinget se fizet, és falhoz vágta a készüléket.

A főszerkesztő futott a pénze után, maga elé rendelte az akciót előállító Bruno Solert meg Jolanta Vigót, a megbízó stílusán felbuzdulva tömény kecskeszarnak minősítette eddigi munkájukat, és tudtukra adta, ha kilencvenhat órán belül nem állítanak elő Ia minőségű, kikezddhetetlen hitelrontást, jövő hó elsejével röpülnek a laptól.

Bruno, felhasználva priuszos múltját, a bűnözés szabadlábban lévő jeleseivel keresett kapcsolatot, eredeti ötlet után kutatva. Kolléganőjének viszont egészen más járt az eszében. Sevillába autózott és bizalmas sajtóvonalon megszerezte Francisco Cortez otthonának címét. Még nem tudta, mire lesz jó, mit kezd vele, de újságíró múltja arra ösztönözte, ha valahol, akkor itt rá fog hibázni a mentő, megmentő gondolatra.

Hosszú percekig szemlélte a cédulára firkantott címet. És akkor eszébe jutott a városszerte szállongó szóbeszéd egy elit szórakozóhelyről. És az a házszám csak egy betűben különbözik ettől a címtől. 18/A – 18/B.

Erre a „semmi felfedezésre”, merő véletlenre építette elgondolását. Leparkolt a két villával szemközt egy díszcserje védelmébe és figyelni kezdett. Hosszú órákon át nem történt semmi, egyik cigarettát szívta a másik után; lassan beesteledett, néha egy-egy taxi vagy luxusautó állt meg a 18/B előtt és utasa – mindig egyedül – eltűnt a forgóajtón túl. Ismerőst nem fedezett föl köztük (húsz év során jó pár híres meg hírhedt személyiséggel hozta össze a szakma) – ám amikor egy szürke cabrioletből kiszálló dáma a selyemkendőjét arca elé kapva, egy alkalmazott markába nyomta a slusszkulcsot és eltűnt a házban, Jolanta Vigo szíve hevesen megdobbant. Ő az, Lucía Martínez-Rollo, nem téved! Jól emlékszik rá, pár éve interjút készített vele a Jótékony Nagyasszonyok estélyén, a férje követségi attasé Indiában. Valami azt súgta, nem hiábavaló a kocsiban kuporognia.

Másnap újra elfoglalta őrhelyét, s nagyjából ugyanazt tapasztalta; szőlóban érkező vendégek siettek be a 18/B-be. Az előző naphoz képest annyi volt a különbség, hogy a szomszédos villa kerítésén túl is akadt néznivalója: nyomban fölismerte a magas, keskenyszakállú férfiban Francisco Cortez torerót, ám csakhamar a Butelia utca 18/B újabb látogatója került látómezéjébe. Alig akart hinni a szemének: a feljáróra gördülő meggypiros Audiból – ezúttal bokáig érő hindu toalettben, sötét napszemüvegben – ugyanaz a Lucía Martínez-Rollo bukkant elő, akit előző este egy másik autóban felismert.

Tétovázásra nem volt idő, kipattant a kocsiból, a villa forgóajtós bejárata felé sietett, Martínez-Rollo asszony társaságához tartozom, vetette oda a két ajtónállónak, és választ se várva benyomult a légkondicionált előtérbe.

Most, ebben a másodpercben dől el minden. Ha az örök a hindujelmezes nő után sietnek és szembesítik vele... De nem ez történt, a fekete kurta főhajtással a folyosó belseje felé mutatott.

Jolanta Vigo egy kalandfilm feszült pillanatában érezte magát. Elindult a jelzett irányban és csakhamar ájtatos barokk zene ütötte meg a fülét. Corelli vagy Couperin, regisztrálta gépiesen, és egy nyitott ajtón belépve, valami ódon hangszerkiállításon találta magát. Itt ármány van, gondolta, egy ötszáz éves sípládát szemlélve. Átverték a szerecsenek, mindent tudnak. Kihátrált a teremből, tanácstalanul állt a folyosón. Ha most visszafordul, elárulja magát. Ráadásul lemondhat a koncepciójáról, hogy itt találhat valamit. És eszébe villant a főnöke: ha nincs értékelhető anyag, elsején lapáton vagytok... Dönteni kell – vagy a felvonó, vagy a kijárat. Az előzőt választotta: a liftboy magától értetődő mozdulattal nyomta meg a vezérlő egyik gombját, mintha tudná, hogy a hölgy csak *lefelé* mehet.

Az újságíró egy hangulatos csarnokban nézett körül. Halk zeneszó, fehér asztalkák néhány hölgyvendéggel, bárpult mögött megtermett pincér. Óvatosan leült egy távolabbi asztalhoz, rágyújtott és igyekezett természetesnek látszani. Sejtelte sincs, hol van, miféle hely ez, és akkor megakadt a szeme egy függönyre hímzett feliraton: „Asszonyok, feslő rózsabimbók, el ne hervadjatok!” Magányos nők klubja, vagy holmi kékharisnyák irodalmi kávéháza? Nagyalakú könyvbe merül két hölgy, mintha tűnődnének, latolgatnának, s a többi asztalnál is így tesznek. Jolanta a pult mögött álló malájra pillant, és az, minthacsak erre várt volna, felkap egy tokba bújtatott könyvet, odasiet hozzá és mézédés mosollyal elébe helyezi. Már tudja, semmin se csodálkozni, és kiemeli tokjából a kígyóbőr kötetet.

Megcsapja orrát az új bőrholmi illata, a füzöld borítón arany betűkkel ez áll:

MENNYEI OÁZIS

Kinyitja az albumot, kurta üdvözlő szavak után fényképek tűnnek fel, minden oldalon egy-egy férfiportré hódítón mosolygó vagy vággyal teli arccal, fehérbőrűtől mulattig és éjsötétig, s a portré mellett egészalakos kép: csupaizom fiatalember piciny fürdőnadrágban, mely alig takar valamit, és kíváncsiságra ingerel... A vendég lapoz, lapoz, és olvassa a neveket: Leslie, Armand, Big Bobo, Giorgio, Aljosa, Vologya, Joe, the Black Bull, Szása...

Egy-egy fotó alá lágy női írással elmosódó megjegyzés is került: Perfect! Thanks... Oh lala... C' est magnific... Do szvidanyija...

Bénán bámult maga elé. Irodalmi kávéház. Hogy én mekkora idióta vagyok... Egy hosszú percig adózott ennek a gondolatnak, de mikor ezen túl volt, futólag eltűnődött, *adott esetben* ő melyiket választaná, Armand-t, a szőke herceget, vagy Joe-t, a fekete bikát?...

Mennyei Oázis... Senora Martínez-Rollo, társadalmi személyiség, a jótékony nagyszony... Míg hitvese tartós küldetésben Bombayben, ő jelmezeit meg járműveit váltogatva hol a kigyúrt Aljosával, hol Big Bobóval osztja meg az emésztő magányt...

Kezében a győzelem. Rátalált arra, amit keresett. Intett a robusztus felszolgálónak, rendelt egy dupla Cointreau-t, és kiválasztva az albumból egy zimbabwei adoniszt, a szerkesztőség keretéből emlékezetes órát töltött az örömök kertjében.

Hazament, a laptophoz ült, és másnap a területi Daily Herald címoldalon közölte a kígyóbőr-kötet kilenc sztárfotóját. A cikk az erkölcsi felháborodás hevével tette föl a kérdést: vajon ki állhat e milliomosok léha kedvteléseit szolgáló bünbarlang tevékenysége mögött? Érdek-csoport, konzorcium, netán egyetlen személy?... Ekkor lépett színre a kolléga, Bruno Soler. Lemerült az alvilág mélyvizébe, és kapcsolatok, zugügyvédek, börtönviselt informátorok révén sikerült rábukkannia egy személyre, aki talán szolgálhat használható közléssel. Az illetőt Charles-Philipe Duhamelnek hívják.

Soler még akkor este csöngetett Duhamel úr lakásának ajtaján és sajtóigazolványát felmutatva közölte vele, saját érdekében beszélniük kell. A szalonban leült egy fotelba és előadta, hogy alapos feltáró munkája eredményeképp ő és a lapja mindenre fényt derített, és ismeri a Mennyei Oázis névre hallgató intézményben betöltött szerepét: ő Moszjő, a vendég hölgyek kedvence, marseille-i illetőségű, büntetett előéletű pedofil, aki a honosítási kérelem benyújtásakor elhallgatta a priuszát. Mindebből kiviláglik, hogy Duhamel úr jelene, illetve jövője teljes egészében a Daily Herald című orgánus kezében van. Egyetlen kérdésre kell felelnie: ki a sevillai Butelia utca 18/B számú villa tulajdonosa?

Duhamel úr falfehér lett, most kéne a fiókból elővennie a pisztolyát és lelőnie ezt az embert, aztán magát is, de végül letett erről, és halkán kimondta Francisco Cortez bikaviador nevét.

Tizedik fejezet

A torero úgy fogadta az előzetes jelentkezés nélkül becsöngető Frasquíát, minthacsak a minapában váltak volna el. Rábámult, és öröm fénylett fel az arcán, akárha egészen természetes volna, hogy felbukkan, mert őrá, egyedül Frasquíta Bermúdezre van szüksége ebben az ostoba, undorító helyzetben. Hogy évek teltek el, nem számít, s az sem, kettejükkel mi történt, mi nem azóta; lehajolt a cipőtartó szekrényhez és előszedte a vendég papucsát, mely a mélyén hevert. A lány belebújt a viseltes zapatillába s közben támaszt keresve a férfi vállára tette a kezét.

Cortez betöltötte a maga gondja, Frasquíta azonban a régi szemmel pillantott rá, segíteni jött, de átmelegítette a hajdani érzélem. Francisco csak ült a konyha sarkában egy zsámolyon és nézte, amint koktélt csinál, vörösborba egy deci vodkát tölt, gyümölcsöt vagdos belé, amit a frigóban talált, és jégkockával hűti a megfelelő hőfokra. Cortez hörpölte a nedűt, kiskanállal szedegette belőle a körte, narancs meg ananász darabkákat és eszébe jutott, effajta ital mellett ültek ugyanitt, amikor egy-egy corrida előtt a szorongástól kellett megszabadulnia.

– Láttalak a Teatro Pequenóban – szólalt meg.

– És?... – Szándéka ellenére a kérdés eléggé élesre sikeredett, az volt benne, ha ott voltál, mért nem vártál meg, mért nem hívtál fel... Cortez hallgatott, csönd lett, a lány elpirult, nem ezért jött.

– Nem értem, mi ütött ezekbe. – A férfi arca olyan lett, mint egy durcás gyereké. – Elképesztő dolgok jelennek meg, egy rajzon mankón bicegő bikával küzdök, már a szakmai hitelem se szent...

– Ez csak egyetlen újság...

– Meg a többi tucat! Már országos lapok is átveszik ezt a szemetet. Egy fotón kurvákkal mulatok valami lebujban...

– És csakugyan?...

Cortez legyintett. – Megőrültek. Éveken át kedvenc voltam, mennybe vittek, hízelgő riportok, tévé, sztárparádé, most meg ez az alattomos, sunyi pálfordulás... Mintha új csemegére kaptak volna, ami emeli a példányszámot... Hangyaszorgalommal kutatnak föl iskolai fotót, családi képet, cadizi nagynéném van rajta – hogyan jutottak hozzá! –, farsangi mulatságon náspáglom mint boszorkányt... Néha megdöbbenek, ennyire fontos, hogy időt, fáradságot nem kímélve, egy-egy újabb sárdarabot hajigáljanak rám?... – A vodkásüvegért nyúlt, amit Frasquíta a koktél végett vett elő a szekrényből, és meghúzta. Nyeldeklője mutatta a lefutó kortyokat.

– De jó pár hírlapíró melléd állt. Keményen visszavágtak. Ne igyál, Francho. – Tudta, a mocsok ellen nincsen fegyvere. – Ennek az egésznek véget kell vetni. Hogy ne jelenjen meg egyetlen újabb áskálódás sem. – Várt egy hosszú percet, aztán megkérdezte: – Mi lenne, ha elfogadnád az ajánlatot?

– Miféle ajánlatot?

– Hát azét a Don Antonioét. Eladnád neki a bikatenyésztő telepet.

Sötéten nézett rá. – Lehetetlen. – A rancho mindennél több nekem. Fontosabb, mint a felépéseim. A semmiből teremtettem, sikeres, gyarapodik, büszke vagyok rá, érted? Az a telep én vagyok, prima csapatom van, egy holland közgazdász azt mondta, mestermű, a tenyésztés, munkaszervezés, értékesítés, no meg a tanfolyam... a szellemi tőke, a sevillai stílus...

– Ezért csodálnak annyian, és ezért vagy ritka tehetség. De hátha ez a kilábalás egyetlen módja? Ez az ember már mozgósította a vidéket, mindenfélét ígér, fejlesztést, bankkölcsönt, új utakat, csökkenne a munkanélküliség, sokan támogatják, a pap könyörög a misén a terve megvalósulásáért és kéri a Szentlelket, világosítsa meg Francisco Cortez elméjét...

– Ahhoz ért. Szédíti, bolondítja a népet.

– És ha... mégse? Milliomos, épp a te farmod szomszédságában van a birtoka, terjeszkedni akar, valami reptérről is nyilatkozott, ez nagyon fontos lenne neki, idegenforgalmi központról ábrándozik... Ott északon aranyat ér egy pénzes befektető...

Cortez a fejét rázta. – Nem lehet tudni, mit akar. Sötét ló. Túl szép ez a mese és túl egyszerű.

– Nem hiszed egy szavát se? De hiszen ország-világ, sajtó meg rádió előtt emelte a vételárát!... Hogy neki ennyit meg ennyit érne ez a terület... – Frasquíta leült egy másik zsámolyra a férfival szemben. – Ismerlek, Francho. Benned van akaraterő és elszántság. Képes vagy újrakezdeni. És ha befektetnéd a vételárat egy újba? Pár száz kilométerrel odébb teremtenél egy másik telepet, telis-tele az ötleteiddel, és ugyanúgy te lennél az is.

A torero idegesen felállt, cigarettáért ment, s mikor rágyújtott, Frasquíta látta, hogy remegnek az ujjai.

– A lelkingyugalmad...

– Hát ez az. A lelkingyugalom. Ami nélkül nem tudok se dolgozni, se létezni. Neked meséljem, Frasca? Van bennem valami, egy sejtés vagy nem tudom, micsoda... Ahogy kamasz koromban ráéreztem dolgokra... Az ösztön, amiben én hiszek... Szóval hogy ennek a pénzeszsáknak az ajánlata... Úgy is tudja, hogy nemet mondok. Először, másodszor, tizedszer is. Mert abszurdum, hogy *éppen én* csak úgy megváljak a bikatenyésztő farmtól. A helyemben ő se tenné... És mégis, szívósan erőlteti. Ez gyanús. Akkor nem is a terület izgatja, hanem valami más. Az útjában vagyok.

Frasquíta fellobbant. – Ez már rémkép. Mi köze őneki tehozzád? Sose láttad. Egy erőszakos üzletember, ennyi. Ne áltasd magad, ez nem megérzés, ez egy fantazmagória.

A férfi szúrósan nézett rá.

– Egy órája hallgatlak. Akkor te most ki mellett állsz?

A másik meghökkent. Ennyire komolyan hiszi? Számára ez a vadidegen ember ellenfél, akit le kell győzni, mert különben őt győzi le?... Az ösztöne megsúgja... Ilyet kérdez, hogy ki mellett áll... S nem jut eszébe a kettejük szövetsége? Hát mért van most ő itt? Egy színésziskolás lány meg egy sikerekről álmódó fiú egyszer összekötötte a sorsát. S mindketten szakítottak addigi életükkel. Most megpróbál érvet meg ellenérvet tárgyilagosan mérlegre tenni, ám közben tudja, hogy Cortezt a megérzései nem szokták félrevezetni...

Reggelit készített másnap, a torero jó félórát futott a közeli pályán, s korgó gyomorral érkezett haza. A nappaliban szólt a rádió, a vasárnapi zenét csak rövid hírekkel szakították meg. Haján, szakállán vízcsöppekkel jelent meg a fürdőből, Frasquíta örömmel látta, hogy mosolyog. Falta a sonkás tojást, itta a narancslét, elmehetnének a tengerhez valami eldugott helyre, mondta teli szájjal, a lány fürkészve nézte, ez jó jel. A hangszóróban véget ért a Spanyol capriccio és megszólalt a bemondó. Híreket mondott és a sajtószemlében elsőként említette a huescai Daily Herald cikkét, amelynek két munkatársa kitartó munkával, hírlapírói leleménnyel kiderítette a sevillai Butelia utca 18/B számú villa titkát. A sokakat megbotránkoztató, kétes hírű szórakozóhely tulajdonosa nem más, mint az Anyajegyesként ismert Francisco Cortez bikaviador.

Cortez a tányér mellől úgy bámult Frasquíára, mint aki tőle vár magyarázatot. Arcán az elképedést lassan felváltotta a düh. – Mit gondolnak, meddig tűröm én ezt?

A lány nézte, és csak az járt az eszében, hogy ez az ember ma délután kilép a Maestranza aréna homokjára. A közönség már tudni fogja a hírt, az efféle futótűzként terjed, valami ott más lesz, mint eddig bármikor, más publikum várja, és ő se lesz ugyanaz az Anyajegyes. És nincs senki, aki elmondaná, hé, emberek, mit számít az, hogy Francisco Cortez a háztulajdonos? A Calle Butelia 18/B alatt engedélyezett szórakoztató intézmény működik, adóznak utána, minden szabályszerű. Neki mi köze hozzá? Az, hogy mellette lakik? Amikor az ingatlant megvette, még csak egyházi hangszereket mutogattak benne. De a sajtót nem ez érdekli, mert ebben nincs szenzáció, ehelyett inkább üzen és sugall, mert egy bemocskolt hős többet ér a piacon két tucat tisztességes baleknél...

A torero a bársekreányhoz ment, kivett egy cukornád-pálinkával teli kulacsot, a szájához emelte.

Elég volt. Ne higgyék, hogy büntetlenül...

Frasquíta felállt.

– Franchó, igyál, amennyit akarsz. De egy valamire kérlek: mondd le a mai fellépést.

A férfi hirtelen kijózanodott. – Azt nem. Még sohase tettem. Ez a bika lesz a hétszázkilencvenedik.

– Bármilyen közbejöhét. Baleset, rosszullét, halálhír...

– Ha lemondok, elismerem, hogy ez a mocskáradat – igaz.

Négy óra tizenöt perckor, mint minden szereplése előtt, kiállt a Volvóval a garázsból és elhajtott.

Magyarok érkeznek az Elesettek Táborába, ezúttal ketten, egy asszony meg egy férfi, sürgős, hallja Zágon Imre a telefonban, kapja magát, ül a kocsiba – hogy miért annyira sietős, nem érti, nyilván megint tolmácsolni kell.

Negyven év körüliek lehetnek a jövevények, a segélyhely előtt várakoznak, a nő roskadtan ül a padon, a szakállas ember viszont fel-alá járkál, mint aki képtelen a feszültségén uralkodni. Zágon kezét nyújt, egyszerre kezdenek beszélni, egymás szavába vágva, tájszólással adják elő mondandójukat. Szabolcsból indultak, Vásárosnaménytől nem messze egy faluból, magyarázza a férfi, arrafelé most, a változás óta még rosszabb a helyzet, de nem ez a lényeg, vág közbe az asszony, a szövetkezet föloszlott, folytatja az ura, ők meg föld meg jószág nélkül koldusbotra jutottak, de nem ez a lényeg!, a nő majdnem sír, az ember meg tartja magát a történetükhöz: végül a tanító úr javaslatára nekivágtak a nagyvilágnak, kivált hogy a tiszai ár elvitte a portájuk felét. És mostan itt vagyunk, teszi hozzá, – de a Klárika nélkül! – jajdul föl az asszony, mert hármasan indultunk a gyerekekkel, tizenkét éves; derekasan bírta végig az utat, akár egy felnőtt, de mostan, épp tegnapelőtt kitört rajta valami láz, zihált, szomjazott, egy faluban a patikus megmérte a lázát, majdnem negyven fok volt, úgy lángolt az arca, mintha kifestették volna, nekünk meg menni kellett, a vezető, akit megfizettünk, azt mondta, nem vár, így aztán... Így aztán, fejezi be az apa, otthagytuk a lányt az apácáknál egy klastromban... irgalomból befogadták, de el kell hoznunk...

– De hol? Hol hagyták? – kérdi Zágon. Az ember előhúzza a zsebéből egy gyűrött papírdarabot. Rápillant a cetlire, ceruzával írott sorok meg egy telefonszám. – Franciaországban hagyták? – Hát, valahol arra.

Átadja a nővérnek a két embert, ő meg fordul vissza és megy, hogy jelentést tegyen a jövevényekről.

Madre Miranda az íróasztalánál dolgozik, kikapcsolja a számítógépet és int, hogy kezdheti. Meghallgatja a beszámolót, elkéri a menekültek céduláját, kérdez egy-két részletet, aztán hirtelen kienged, mint aki zárórát csinál, elvégre esteledik, reggel óta végzi a dolgát. Kiszól a titkárnőnek, tálcán sütemény és jéghideg tea érkezik. Zágon nézi ezt az asszonyt, a vonzó arcon most nincsen semmi más, csak a fáradtság, és – maga sem tudja, hogyan –, kibukik belőle a kérdés: – Madre, tíz éve hallgatja ezt a sok nyomorúságot, hogyan bírja?

Kortyol a teából: – Ha nem volna, én se volnék. – Aztán hozzáteszi: – Nincs borzasztóbb, mint a kettészakadt család.

... Zágon az ölébe hullott párbeszéd során megtudott egyet-mást, amiért Madridból ide mentették, s fölmérhette, az Estrella de Oro koncepciója bevált: egy messzi országból jött idegen író, aki segítőkész, nem erőszakos és képes viselkedésével rokonszenvet kelteni, fel lazíthatja a táborvezető zárkózottságát.

Zavarba ejtő volt az az információ – hogyhogy idáig nem jutott a fülébe? –, hogy Madre Miranda a köztisztviselői állású földesúr, Don Antonio *édes lánya*... A születésnapján istentisztelet, amikor a padból kilépő Madre megcsókolta az ünnepeltet... És a hasonlóság: a hidegkék szem, az akaraterőről tanúskodó, szegletes áll...

De hát mi vitte rá a gazdag földbirtokos lányát erre a szerepre? Vallásos hit, rajongó elhivatottság? Egyéb magyarázat nemigen akad... Ritka egyéniség, szinte mesébe illő. És eszébe jutottak a gerente, Raul Manuel José Alvarez szavai: Magának igazi hősre van szüksége, hisz ezért jött Hispániába. Nem fog csalódni, ott északon megtalálja...

– A plébános úr említette, hogy ön férjénél volt, harmonikus házasságban éltek...

– Ezt mondta?... No igen, egészen addig, amíg a tábor ötlete meg nem született. Jogászdoktor volt, városi úri családból való. Művelt ember, fegyelmezett, és vacsora közben Mozart kamarazene szólt... Amikor a tervből valóság lett, összeomlott; fölmérte, mibe is fogtam, és minek állok az élére. Képtelen volt azonosulni az én „egzaltált, avított, koszban-bűzben jótékonykodó” szerepemmel.

– És ön tíz év után, mai szemmel is úgy látja...?

Kicsiny öklével az asztalra csapott. – Hát tehettem volna mást? Akkor találtam magamra, gyerekeim egy műtét miatt nem lehetett, csinálnom kellett valamit. Cselekvésre kellett váltani, ami pattanásig feszült bennem...

„Tehettem volna mást?” Csak nem pótcselekvés ez a szakadatlan szolgálat, *valami más helyett?*

— Madre, azt mondta az imént, nincs rosszabb, mint a szétszakadt család.

– Család? – Újra begombolkozott. – Anyám mindmáig nagyon hiányzik – mondta kitérően. – Ő volt az egyetlen, akivel mindent meg tudtam beszélni. Sokat voltunk kettesben.

– És az édesapja?

– Találkozunk, él a kapcsolat, bár ezer a teendője. Igen pontos, szereti a rendet, nem hagyja másra, maga intézi a tábor ügyeit.

– Hogyhogy?

– Ő a fő támogató... Csurran-csöppen máshonnét is, de mégiscsak őtőle függ a létünk. Havonta meglátogat, ha gyöngélkedik is a szívével, ami mostanában elég gyakori, nem bízva másra az elszámolást.

„Mindig a munka. Mintha ebbe menekülne.”

– De hát nem lehetett volna magára is gondolni? A válás után rendbe tenni az életét? Elvégre nem aszkéta, hanem jótevő. Most is fiatal és szép.

„Lehetetlen, hogy ne hiányozna a férfi, a társ, a támasz, az érzélem...”

– Madre, lemondott arról, hogy hódítson? Hogy érezze magában a nőt? Hogy lássa egy férfi szemében a vágyat, kívánást, a szerelmet?...

Fagyos csönd volt a válasz.

A sevillai lapok többsége a címlapján adta hírül, hogy Francisco Cortez, az Anyajegyes néven emlegetett, határokon innen és túl ismert torero, hétszázkilencvenedik fellépése alkalmával (a viadal 14. percében) egy csodásan indított verónica bemutatása közben – azzal a finom mozdulattal, ahogyan Szent Veronika mutatja fel a Megváltó vonásait hordozó kendőjét – oly közel engedte magához feldühített ellenfelét (történetesen Cortez saját tenyésztesű, vadállatnak nevelt bikáját!), hogy az a bal szarvával felöklelte, és mély sebet ejtett a testén. Banderilleroi azonnal közbeléptek és végeztek az állattal, a viadort hordágyra téve a sebészsátorban ellátták a legszükségesebbekkel, majd mentőkocsi a közeli kórházba vitte, ahol tovább küzdenek az életéért. Szakemberek pillanatnyi végzetes dekoncentrációnak tulajdonítják a tragikus esetet.

Francisco Cortez öt napig feküdt kómában a kórház intenzív osztályán, a hatodik napon újabb műtétet végeztek rajta, s ez után, látva, hogy állapota stabilizálódik, a konzílium úgy döntött, áthelyezhető az osztályra. Különszobát kapott, testéből műanyag csövek csüngtek, ha magához tért, hányinger környékezte, hasán jókora kötést tapogatott ki, fehéreköpenyes alakok imbolyogtak előtte, emlékezete csak lassan szállította az információkat, az arcát törölgették, és egy ismerős női hang olykor a nevére szólította.

Borrascoso község plébánosa, Padre Pablo a vasárnapi szentmisén a kánai menyegző csodájának méltatása után szót ejtett az ismert bikaviadorról szóló hírekről is, mondván, napjaink szintűgy szolgáltatnak intő, figyelmeztető üzeneteket. A torero balesete Isten ujjá. Az Úr nem ver bottal, hangsúlyozta. A bikatenyésztő nagyvonalú, tiszteletre méltó ajánlatokat kapott, ám ő konokul ellenszegült a jónak. Önmagával eltele, megátalkodott az önző makacsságban...

Zágon Imre hallotta a telefonban apja hangját, aztán az anyja is beleszólt a másik készülékbe a hallban; tisztább volt a vonal, mint amikor Pécsét hívogatta Pestről. Persze szemrehányással kezdték, hogy újabb állomáshelyén úgy eltűnt, mint szürke szamár a ködben, eszébe se jut se szóban, se írásban életjelt adni. Hallgatta és tudta, még kettő uszkve három perc és megennyhül a szigor, de addig kár is közbeszólni.

Hallgatta, s a beálló szünetben annyit mondott, előletek úgy se lehetne eltűnni, még Tanganyikában is megtalálnátok.

– Mért, innét még oda is mész? – csattant föl az anyja, – azt már ne vállald, emberevökhöz menjen más, hallom a hangodon, megfáztál, ilyenkor a torkod is megfájdul, gargalizálnod kell, lehet ott kapni pemetefű cukorkát?

- Olvassuk a cikkeidet, így az apa, látszik, hogy a főnököd megbecsüli a sorozatot, nagyobb betűvel írják a neved, és a fotódat odarakják a végére. Nem nagy, háromszor két centis, de azért ez már rang.
- Istenem, hova nem vetődsz, kisfiam, lehet, hogy ez egy rendkívüli küldetés, még könyvet is írhatasz ebből az egészből, de van bennem egy érzés, bár már itthon látnálak, hazai földön...
- Na, ha már anyád a hazait emlegeti, jól meghúzták a nadrágszíjunkat és húzzák azóta is, hogy elmentél. Bajszos pénzügyminiszterünk azt mondta, 1996 a mélypont, innét már látszani fog az alagút vége. Hát én még nemigen veszem észre...
- Képzeld, a Zolikaéknál jelmezbált rendeztek a nyolcadik osztály végén, és az egyik gyerek egy óriási papírdobozban jelent meg a bálon, amiben a frigót vették, ez volt a jelmeze, csak a feje látszott ki belőle, és rá volt írva: Bokros-csomag. És ő lett a bákirály...
- Most itt változatlanul ez a téma, mennek föl az árak, a rövidkarajt hatszáz forintért adják, a párizsi kilója kétszáznyolcvan, ezek az új menők, a brókerek meg százmilliós ügyletekkel machinálnak. Ilyen most a világ.
- Nálunk Pécsen mindent a bolhapiacon vesznek, mi is kijárunk, mindent kapni, kolbászt, edzőcipőt, eszcájgot, szőnyeget, motort, szexlapot, Lenin-összest...
- Egyébként készülünk az olimpiára, nyilván ott is tapasztalni, én fogadtam a Böröcz szomszédal, hogy Egerszegi aranyéremmel jön majd haza.
- Egy ezresbe fogadtak, lenyakazom apád, ha nem nyer az a leány.
- És te voltaképp mit csinálsz ott Zaragozán túl, fiam? Egész más lehet ott az élet, meg a feladat is, ha egyszer oda ugrasztottak. Tudom, hogy a karrier sokat számít, nálunk is így volt a tetőfedő szakmában, de azért ésnél kell lenni, ha megszédülsz és túl messzire merészkedsz, lebillensz és kitöröd a nyakad.
- Jaj, ne fessd falra az ördögöt, képzeld, kisfiam, veled álmodtam az éjjel, egy jókora gyerekkocsit toltál itt nálunk a Széchenyi téren, és sose találod ki: ikreid voltak, Imriském, fiú meg lány kékben meg rózsaszínben, és olyan gyönyörűek, hogy megszólalt a zenekar és a rendőr szalutált nekik. Ezt el kellett mesélnem, szakasztott így volt álmomban, hogy nős voltál, úgyhogy jobb lesz mielőbb pontot tenni a küldetésed végére, mert ha sokat ügyködsz odakinn, itthon az összes eladó csaj elkél...
- És nem lesz olyan szerencséd, mint nekem volt, na isten áldjon, fiam...

HARMADIK RÉSZ
MADRE MIRANDA

Tizenegyedik fejezet

A tartományi rádióadó műsorát megszakítva közölte a hírt, melyet a sajtó és két tévéállomás is átvett: Don Antonio Ramón Vicente Fuentes volt parlamenti képviselő, állami és egyházi kitüntetések birtokosa, nemes célú bizottságok, egyesületek elnöke és fővédnöke, az Elesettek Táborának alapítója és fenntartója, életének 71. évében, váratlan fellépő szívroham következtében, rövid szenvedés után elhunyt.

... Feketélik a falusi temető, a gyászolók több száz főnyi tömege megtölti a sírhantok közeit, nobilitások is feltűnnek Mercedesekből kiszállva, s fedél alatt sorakozó karszékeken helyezkednek el.

Zágon a sokaságban áll egy megdőlt sírkereszt mellett, a komor arcokon némaság, nem annyira áhítat, inkább az úr hirtelen halálán érzett megdöbbenés. Ének csendül, többszólamú kórus, akár azon a születésnap misén, szívhez szóló dallam, kiengesztelődésre, megnyugvásra int, és Zágon arra gondol, milyen lágy, hajlékony a spanyol nyelv, illeszkedik a zenéhez. A plébános – akit puha kézfogású, szelíd, gondolkodó embernek ismert meg –, igazi romantikus búcsúztatót mond, nem annyira a paraszti hívők, inkább az előkelőségek nyelvén emlékezik meg a földbirtokosról, aki jólétet, derűt, gondtalan hétköznapiakat ajándékozott a népnek.

Ismét énekszó, tömjén és liturgia, majd szónokok járulnak a ravatal elé a pappal átellenben, a polgármester, az iskolaigazgató, egy egyenruhás tábornok; népviseletbe öltözött szép szál legény a birtok cselédeinek búcsúszavait hozza, majd idegen gyászolók papírról együttérzésüket tolmácsolják a családnak, s mindenek előtt Antonio úr Miranda leányának.

Zágon egy tamariszkusz árnyékába húzódik, homlokát törölgeti s karórájára pillant, amikor újabb vendég tűnik fel a lelkésszel szemközt a sírgödörnél; az újságíró felkapja a fejét, mert női hang szólal meg a szónokok kitaposott helyén. Fél arcát áttetsző fátyol borítja, az Igazmondó Szűzanya Társasága nevében búcsúzik a tisztelt és sokak által becsült Don Antoniótól. Nem apáca, bár a földig érő fekete ruházat erre emlékeztet. Fiatalos – nem: fiatal, szép mezzohang, gyakorlott előadó lehet, megírt szöveg nélkül, hatásosan beszél.

Úristen. Ez a hang. Mintha egy énekesnő beszédhangja volna. Zengő és tiszta. Mintha...

Zágonban megállt a verő.

Lehetetlen.

Miért volna ő, és miért volna itt?

De igen. Ezer közül megismeri. Ő az. Mit akar ezen a temetésen? Ám ha egyszer itt van... Boldogság nyilall belé, mit számít, mi szél hozta ide, előadja ő is a magáét, aztán találkoznak, mert egyszer a leghosszabb ceremóniának is vége lesz, ülnek egymással szemben, beszélnek, látja közelről, belenéz a szemébe – hiába írta azon a cédulán, hogy ennyi adatott, már nincs tovább! – faggatja, és ő kivillantja fogait, mosolyog talányosan, mint mindig...

Frasquíta Bermúdez.

A hegyek felől fújó szél meglebbenti a szónokló fátylát, – drága halottunk nagy tervet dédelgetett, amire föltette életét, vagyonát, ezt a merész álmodot foszlatta szét a hirtelen, könyörtelen halál. – A szavak eljutnak gyászhuszár, polgármester, parasztgazda, bankár, gróf, katonatiszt fülébe. – Micsoda grandiózus gondolat! És micsoda elszánt, célratörő jellem távozott tőlünk! Vajon méltó-e az égi üdvösségre?... Mi, akik körül vesszük koporsóját, valamennyien tudjuk rá a választ.

Csönd támad, az itt-ott feltörő sírás szinte egyszerre elcsitul. – Eltávozott testvérünkhöz szólok most, akit atyjaként tisztelt az egész vidék. A Rend volt élted vezérlő csillaga, fegyelmezett voltál és másokat is fegyelemre szoktattál. – A hang visszafogott, illik a tömjénfűsthöz, a kandeláberek rebbenő lángjához. Lehajtott fejek, az emberek a röögöt bámulják. – Híveid fölnéztek rád, mert valamennyien tetőled függtek, a jegyespárok áldásodat kérték, és jóváhagyásod a helyi bank...

Zágon tenyere nyirkosodni kezdett. Ez ismerős. Ez a gondolat az övé. Ezt a gyanút, ezt a sejtést ő küldte számítógépén a megbízónak. – A vallás apostola voltál, ám a templomban már nem a Mindenhatóhoz imádkoztak, hanem hozzád, mert tudták, errefelé tiéd az ország s a hatalom.

Fagyott csend. A hódoló beszédektől elpilledt közönség megmoccan, fejek fordulnak jobbra-balra, tekintetek keresik egymást. Az Igazmondó Szűzanya küldötte maga is megindultan, zsebkendővel itatja fel könnyeit. – Ezekben a percekben drága halottunk ott áll az égi ítélőszék előtt, ahol nincsen megbocsáthatatlan vétek, de elleplezett bűn sem. És az vesse másokra az első követ, aki nem volt részese igaztalanul szerzett javaknak...

Halk moraj. Zágon előtt egy négytagú család áll a tömegben. – Ki ez? – mondja félhangosan a húsz év körüli fiú. – Nem kéne...? – Nyughass – mordul rá az apja. – Tartsd a pófád.

Juanító, a falu bolondja nem messze áll egy sírkövön, és átérezve az esemény jelentőségét, folyamatosan szalutál. Juanító... az az esős délelőtt a konyhájában... Ivott, hadonászott és locsogott... Nálunk mindenki fogaskerek és mindenki forog... Mintaközség, valami nagy kicsiben... Sületlen fecsegés, egy idióta képzelgése, de ha mégis megbűjlik benne valami... Akkor itt, a tömegben akár fegyver is rejtőzhet...

És a szónok emeltebb hangon folytatja. – Megboldogult testvérünk bőkezűen megvásárolta a község lakóit, és lakatot tett a szájukra. Dolgoztak neki, minden ember a kijelölt helyén, a gépezet működött, és ez biztatást adott arra, hogy ami kicsiben sikerült, az megvalósulhat ennél sokkalta...

A moraj ezúttal erősebb, mintha a szél zúgna. Madre Miranda némán áll a vendégek előtti térségen, fehér arc, rövidre vágott őszes haj, fekete kosztüm. Zágon már nem a szónokot nézi, hanem őrá szegeződik a pillantása; egy férfi, a személyi titkára kérdően néz rá. Miranda arca mozdulatlan.

– Élted során alig akadt méltó ellenfeled, de az anyajegyes toreróban emberedre akadtál. A bikaviador birtokára vetettél szemet, kellett a terület, hogy a milliós zsákmány milliárdokra duzzadjon. A hallgatás öntörvényű birodalmát álmodtad a bikafarm helyére s benne – ezért volt minden: – egy nagy formátumú létesítményt, egy repülőteret.

Távolabb, a temető szélén feketéllő sorok megbomlanak, emberek sietve távoznak.

– Egy leszállóhelyet, amelyik kizárólagos fennhatóságod alatt áll. – A fátyolos nő előbbre lép. – Vajon miért született meg egy külvilágtól elzárt repülőtér terve? Talán utasforgalomnak szántad? De ha ez nem áll meg, akkor már csak egyetlen kérdés marad: vajon miféle áru, mifajta szállítmány érkezett volna erre a...

Éles csattanás hallatszik, s egy pillanattal utóbb egy másik. Pisztolycsőből kinyomuló felhőcske gomolyog, de tüstént elsodorja a szél. A karcsú, egyenes tartású szónok mondata megszakad, bal karja előrelendül, mintha intene, aztán lerogy, oldalt dől a kiégett fűvön.

A harangozó a kápolnában mit sem sejtve megkongatja a lélekharangot, Zágon magához tér, oda akar rohanni, két-három embert félrelök, térddel, könyökkel hadakozik, sikerül utat nyernie, de megelőzik, két megtermett férfi valahonnét Madre Miranda mögül a lövést kapott

idegenhez siet, lehajolnak, felnyalábolják. A közelállók ijedten szétrebbennek, Zágon látja, a parkoló gépkocsik felé igyekeznek terhükkel. A lelkész a ministránsokkal együtt eltűnt, a nép a sírkeresztek közt botladozva menekül, a kezekben szorongatott csokrok, virágkoszorúk elhajítva, az előkelők széksora már üres.

A temetetlen holt magára marad.

Annál a bizonyos félben maradt mondatnál a szertartást végző plébános kapta elő csipkés karinge alól a pisztolyt, és kétszer rálőtt a beszélőre. Zágontól kőhajításnyira játszódtott le a jelenet, tisztán látta. Képtelen gondolkozni, letaglózza a döbbenet, a hasító fájdalom: *a hozzá tartozó személyre* emeltek fegyvert. Arra, akit felismert ebben a jelmezben, és akivel találkozni akart, ha ennek az egésznek vége lesz...

Egyetlen gondolat tölti be: hol lehet Frasquíta, hova vitték, él-e? Minden egyéb eltűnik, érdektelen, a küldetése, a Tábor, a Corazón y Razón, az egész világ. Rohan a kiürült, szabadabbá lett térségen, egyetlen támpontja van, ha jól látta abban az eszelős pillanatban, a gyászolók első sorából bukkant fel az a két alak, aki a körülményekhez képest villámgyorsan eltűntette a színről az elképesztő botrány áldozatát és okozóját. Nyilván autóbá tették – ezt ő nem láthatta a tömegtől – és kórházba vitték, *ha érdemes*, ha még él. Fel kell kutatnia, fel kell hívnia a környék, a tartomány minden kórházát Zaragozától Huescáig. Hiába a várható hírzárlat, kötelességük információt adni, ő személyes ismerős, rokon, akárki – neki tudnia kell, látnia kell, mert közel áll hozzá.

A lelkész lőtt rá. Tehát ő a rejtőző „osztáparancsnok”. Ha igaz egy hebehurgya figura lázas meséje. Milyen világ van itt? Pisztolygolyóval vágnak el egy mondatot?

De milyen mondatot?

Lohol a poros úton a kocsija felé, csak messzire talált számára helyet, ez egy színjáték, egy dráma, véres tragédia, ahol Frasquíta Bermúdez előadóművész egy tétre- és verre menő jelenetben lépett fel, kezdeményező volt és főszereplő – a pap csak *a csattanót* produkálta –, tehát a várható történet is Frasquíta képzelte el, a meglepetést, zavarba ejtést, a feszültség növelését, a tömegszuggesztíót, a színtiszta provokációt, hogy beszédében eljusson oda, amikor a pillanat tűrhetetlenné válik, már nincsen tovább, és a z o k válasza kényszerülnek... Sokat kockáztat, sőt mindent, ezzel tisztában volt. A gyászbeszédből vádbeszéd lett, élete legnagyobb szereplése.

De miért emlegette a volt szerelmét? „A bikaviador, akiben Don Antonio emberére talált.” Cortez szerencsétlenül járt az arénában. Mi rejtőzik emögött? Személyes leszámolnivalója lett volna? Bosszút állni egy halotton?...

Csapdában érzi magát: hiába érdeklődne bármelyik kórházban Frasquíta Bermúdez felől, nyilvánvaló, hogy nem ismerik a nevét, táská, igazolvány nem volt nála, egyetlen adat tudható róla, a rejtélyes Igazmondó Szűzanya Társasága... Ennek ellenére Huescába autózik, eljut a városi hospital vezetőjéig, aki sajnálkozva közli, hozzájuk nem hoztak be 28 éves nőt lőtt sebbel. Tanácsára egy másik segélyhelyen is tudakozódik, a fiatal, segítőkész orvos föl hív három további intézményt a körzetben, és mindenütt nemleges választ kap. Ennél távolabbra nem vihették a sebesültet, mert kockáztatták volna az életét.

Zágon visszatér Borrascosóba, ezt egymaga képtelen megoldani, beszélnie kell valakivel...

Madre Miranda.

Hűvös, zárkózott, de ember, aki tiszteletet ébresztett benne.

Csakhogyn most lefoglalja a maga helyzete. Hogy tud egy ilyen temetés, egy ilyen bűneset után élni, dolgozni, létezni? Hívja az Elesettek Táborát, kétszer is mellé kapcsolják, aztán hosszan kicsöng, és ő szól bele, fölismeri a hangját! Zavartan bemutatkozik, a Madre hallgat, aztán szárazon annyit mond: Holnap. És leteszi a kagylót.

Előző alkalommal déli tizenkettő körül fogadta. Most is ekkortájt próbálkozik, a titkár elküldi, jöjjön vissza egy óra múlva. Bejárja a tábort, új érkezőket fogadtak be a napokban, a Balkánról jöttek, ott most, a volt Jugoszlávia területén véres háború folyik, egyre többen választják a menekülést. Németül szót lehet érteni velük, „Mutter Miranda” az egyetlen reményük. Letelik az óra, az iroda ajtaja nyitva, Zágon azért kopog és belép. A Madre halványkék blúzban ül az íróasztalánál és diktál. Számokat, tételeket, elintézendőket.

A kopasz könyvelő végre távozik, Miranda a naptárjára firkant valamit, s ahogy felnéz várakozó vendégére, erről mintha eszébe jutna *minden*. Az ablakhoz megy, és Zágon látja, zsebkendőjével a szemét törölgeti. Leül egy kerek asztalkához és megrázza fejét, mintha azt mondaná, ez nem igaz, ez lehetetlen. És a vendég érzi, nemcsak neki van szüksége társra, hogy megossza valakivel, ami a lelkét nyomja. De az együttérzésen áttör egy kérdés, mely szüntelen gyötri.

– Madre... az a nő hol van?

Szomorúan, szinte közömbösen feleli:

– Nálam. A segélyhelyen.

– Itt?... És él?

– Húsz percen belül műtőasztalon volt. Mindkét golyót kiszedték belőle.

– És?...

– Állapota stabil. Azt hiszem, így mondták.

... A bűn árnyékában dolgozott. Ezt mindvégig tudta. A falu vasfegyelemben élt... A lakosok tisztességes munkabérhez jutottak, de kötelesek voltak a vasárnapi misén a keresetük megszabott százalékát a perselybe dobni. A parókia számon tartja az adakozók bőkezűségét, és ha kell, végrehajtóként is fellép. A nyáj már reszket az ünnepektől, mert karácsonykor, pünkösdkor, úrnapkor, szeplőtelen fogantatáskor meg a többi szent napon duplán kell adakozni, ám senki se meri megtagadni a jótekönykodást. Most reszketnek, hogy mi lesz velük. Visszavedlenek a már elfeledett szintre, a csodafalu olyan lesz, mint a többi, a vendéglátás lezüllik, a turisták feléjük se néznek, asszonyok karon ülő pulyákkal segélyért állnak sorba...

A Madre fakó arccal néz maga elé.

— Mihez kezdek bűn nélkül? Nekem a bűn volt egy évtizeden át napról napra a megváltóm... Tudtam, hogy az apám pénzforrása nem a jól-rosszul vezetett földbirtok, mióta eszemet tudom, a családban a fejünk fölött lebegett egy titok, amiről kérdezni sem lehetett, apám napokra, sőt hetekre eltűnt üzleti ügyekben, de anyám olyan reszketve várta haza, mintha háborúba ment volna... Ösztönöm is azt súgta, ne firtassak semmit, ha neki fontos az Elesettek Tábor, és a számlára rendszeresen érkeznek a milliók, akkor ez közös ügy, ez neki megéri. Mindkét fél számára előnyös megállapodás.

„Jósággal álcázta a bizniszt. Önzetlen, áldozatos humanista tettel a sötét üzleti vállalkozást.”

– Minden ennek a függvénye lett. A válás után egyedül maradtam, és ő nem engedte, hogy új társat keressek. *Idegen*.

– Idegen?

– Növelné a kockázatot. Ez a mi kettőnk titka volt. Törvény. Ezért lettem Madre. Tíz éven át. Úgy mondta ezt, kiüresedő tekintettel, mintha magának beszélné el.

Az újságíró egy hosszú perc után szólalt meg. – Madre... Nem is érdekli, ki ez a nő, aki a tábor betegágyán fekszik, ki küldte, kinek a nevében vállalta ezt a szerepet?

Miranda a fejét ingatta. – Nem érdek. Nem érti? Számomra teljesen mindegy. Tudott valamit, és eljött az apám temetésére, hogy világgá kürtölje.

– Valamit? Ennél talán többet.

– Ezt akartam megakadályozni, amikor inkább ösztönösen, mint tudatosan, elraboltattam ezt az idegent, elvégre az élete forgott kockán. Nézzem, hogy elvérzik?...

– A tudatos ez lehetett, Madre. De az ösztönös azt súghatta, ezt a nőt el kell tüntetni a nyilvánosság elől, hogy ha élve marad, ne fejezhesse be azt a bizonyos mondatot. A szereplése közben felmérte, hogy veszély fenyegeti: ez a nő, legyen akárki, leleplezni jött egy évtizedes vállalkozást.

Holott Frasquíta kezében sem volt adu, ezt Zágon tudta: provokált, hogy a gyanúból bizonyosság legyen. Vagy sem.

És ráébredt, Miranda nem az apját siratta az imént, amikor az ablaknál állt, hanem a nyomorultak ezreit, akik nála találtak menedéket, s akiknek a sorsa ezentúl...

Megjegyzésére nem kapott választ, a főnökasszony felállt, és búcsúzóul kezet nyújtott. – Gracias.

Tizenkettedik fejezet

A temetésről a tartományi napilap két munkatársa, Bruno Soler meg Jolanta Vigo tudósított. A főszerkesztő, aki a Don Antoniótól kapott megbízás átvételekor kis híján kezet csókolt a földesúrnak, kiadta az utasítást: – Írjátok meg róla az igazat. Ehhez még szoknotok kell, de néha ez hozza a szenzációt. Az elhunyt – isten nyugosztalja – sok mindenért felel a Mindenható előtt. Ti a belétek rögződött tiszteleten fölülemelkedve erkölcsi kötelességeteknek tartjátok egy ellentmondásos személyiség portréjának hiteles bemutatását. Nem volt válogatós céljai elérésében. Előttünk is felvillantotta igazi arcát. Hitelrontást rendelni egy köztiszteltben álló, tartományi orgánumtól! Vele született folt a jellemén, nyugodjék békében. Tudtok ennél jobb rezümét?

Jolanta Vigo az elhunyttól átutalt hálapénzre gondolt és így szólt: – Főnök, maga ebben utolérhetetlen.

A főszerkesztő szivarra gyújtott, gonddal levagdosva a portorico végét, majd az öngyújtó végét a szivarhoz tartva megkérdezte: – Ti láttátok, mi történt?

– Hát persze, magyarázta Soler. – Ott álltunk a vendégek széksora mögött az árnyékban. A pap a sírgödör túlsó szélén állt, és vele szemben a búcsúztató szónokok. Ez a fekete fátyolos nő – ilyen jelenetet életemben nem láttam! – olyan szépen, olyan meggyőzően beszélt az Igazmondó Szűzanya Társasága nevében!, hogy csak lassan esett le a tantusz. Miközben elsíratta, belelopta a szövegébe az öreg Antonio válogatott disznóságait!

– Hm. És?...

– Csak álltak és hallgatták. Egy ideig a közönség is bevette!... És akkor, amikor ez az apáca vagy mi az ördög eljutott odáig, hogy drága halottunk, érted, főnök?, drága halottunk repülőteret akart építeni a bikafarm helyén, hogy oda valami különleges szállítmányok vagy mik érkezzenek...

– ... akkor a plébános – vágott közbe Jolanta Vigo –, amolyan puha, fehér, szemüveges pasas, előkapott egy pisztolyt a csipkés karinge alól...

– ...kis kaliberű pisztolyt, és maga elé emelve, célzás nélkül rálőtt erre a nőre. És aztán még egyszer.

– Kétszer lőtt rá?

– Kétszer. Tisztán hallatszott.

– És most hol van ez a nő?

– Nem tudni. Elvitték. Nyilván kórházba.

– Egy szervezet küldötte volt. Miféle társaság ez?

– Utánanéztünk. Ilyen nincs bejegyezve. Nem létezik.

A főszerkesztő megintcsak hümmögött. – Nocsak. Vegyük szemügyre a sztorit. A fő kérdés, hogy ki emelt fegyvert erre az illetőre.

– Hogyhogy ki? – bámult rá Soler. – A szemem láttára történt az egész!

Főnöke finoman elhúzta a száját. – Fi donc! Kell nekünk egy ilyen bizonyíthatatlan észrevétel? Fotózta ezt valaki?

– Aligha. Az egész jelenet pár másodperc alatt játszódott le.

– Na látod. Mi mendemondákat nem kürtölünk világgá. Kockáztatnánk több évtizedes makulátlan hitelünk.

– És akkor mi lesz a pappal?

– Orgánunk jó kapcsolatot ápol az egyházzal. Majd a püspök megmondja, ki lőtt.

Jolanta újólag tisztelettel nézett rá. Személyesen vette át a milliomos rendelését a bikaviador tönkretételére, a piszkos munkát órájuk bízta, s mikor Cortezt feldobta a bika, nem mindennapi summát kaszált érte, kettejüknek meg mindössze tíz-tíz percentet adott. Őneki mint nőnek egyetlen vigasz jutott: a szép emlék a Mennyei Oázis nyoszolyáján közpénzen egy fekete Orfeusszal.

– És a rendőrség? – hallotta a főszerkesztő érdeklődését.

– Ismeretlen tettes ellen indítottak nyomozást – felelte kollégája. – Tanú nem akad, ezek ott példásan tudnak hallgatni, a faggatásra két tucat azt mondta, annyira sírt, hogy patakozott a szeméből a könnyek, nem látott semmit, a többi meg nem figyelt föl a lövésre, mert a környék vadászterület, megszokta a füle a durrogást. A sajtó nyomására végül kiadtak egy kommunikét: egy intézetből szökött elmebeteg kihívó szereplésével néhány perces zavart keltett a Don Antoniót búcsúztató szertartáson, de a gyors közbelépés véget vetett az incidensnek.

– Korrekt, bólintott a főnök. A rendőrség ismét a helyén volt.

Zágon engedélyt kapott a segélyhelyen fekvő személy meglátogatására. Jelentkezett az orvosnál, az Madre Miranda felhatalmazásával annyit közölt, a kiskaliberű pisztolygolyók egyike áthatolt a bal vállcsúcson, a másik fennakadt a lapockacsont peremén. Ez utóbbit eltávolították, az infekciót a gyors beavatkozás révén sikerült elkerülni. A beteg állapota kielégítő, gyógyszeres kezelésben, lázcsillapításban részesül. – A vizithez nem szívesen járulok hozzá – fejezte be a doktor, – de a beteggel közölték, hogy látogatója lesz. Várja. Szerencsebb, ha beszél vele. De sokat árt, ha kifárasztja, felizgatja.

Sűrű függöny védi a napsugaraktól a kicsiny szobát. Az ágy a sarokban áll, Frasquítát melléig borítja be a takaró, bal vállát vastag pólya fedi. Két kinyújtott karja kiemelkedik a fehérségből, hálóinge nyakszegélyén piros betűk sorjáznak: Corazón y Razón. Szív és Ész.

Zágon közelebb lép és leül egy kis kerek zsámolyra az ágy mellé. Nézi ezt az arcot, sápadt, vértelen – de a bársonyosan sötét szem, a kissé zilált hajfürtök a párnán, a kifejező, érzéki szája...

– Tudtam, hogy eljössz. – Gyöngé, karcolós hangon ő szólal meg.

Zágont előnti az izgalom, a forró megindultság, és óvatosan megérinti a takarón nyugvó kezét. – Nem fáj semmi? – kérdi. Nem tud mást mondani, csak amit érez: – Szép vagy.

– Ó, Emerico...

– Az orvos azt mondta...

– Tíz centiméterrel a szív fölött talált el. A védőszentem vigyázott rám.

– Az a bizonyos, amelyikkel annyit vitatkozol... – Közelebb hajol és halkabban kérdi: – Frasca... Mondjad, mi volt ez? Miért csináltad?

Néhány hosszú másodperc után szólal meg. Lassan formálja a szavakat.

– Azt tudtam, hogy valakinél fegyver van. Tetőled.

– Tőlem?

– Küldted az anyagokat... Ebből állították össze a várható...

– De hát ez nem bizonyosság... Falusi szóbeszéd, füles, elcsípett mondatok... – - Mindegy. Bejött. Erre, meg a meglévő gyanúra épült az egész.

– De hát ez hazárdjáték, vagy bejön, vagy sem, tizenkilencre lapot húzni, és egy szál magad kockáztatsz... Felbukkansz és eljátszod...

– Nem érted? A gyanúból a két golyó lévén lett bizonyosság.

– Úristen... mikor fölismertelek... És ahogyan azt a gyászbeszédet felépítetted... Igazmondó Szűzanya Társasága... Mintha színházban lettem volna. Ekkora hatást én még életemben...

A beteg szeme megcsillan a félhomályban. – Igen?...

– Lefagytak, egymásra bámultak, megrémültek...

– Mesélj – suttogta –, mesélj...

– Amikor a csúcshoz érve Cortezhez jutottál, hogy drága halottunk a torero birtokára vetett szemet, foggal-körömmel meg akarta kaparintani, hogy a milliós zsákmány milliárdokra rúgjon...

Frasquíta feje picinykét fölemelkedett. – Tudtam, hogy a döntő közléshez érkezem. Ha valamikor, akkor most kell történnie valaminek...

– Számítottál rá, hogy itt beléd fojtják a szót...?

– Előzőleg inkább arra, hogy letepernek, betömik a szám és elcipelnek. Viszont *közben*, ahogy megéreztem az egészben a drámát, másra gondoltam.

– Másra?

– Fegyverre. Valahonnét. De hogy a szertartást végző pap tüzel rám... – Visszahanyatlott. – Erős, goromba ütést éreztem, mintha mellbe vágta volna. És aztán semmi. Itt tértem magamhoz.

A látogató nézi ezt az arcot, hallja pihegő lélegzetvételét, és minden felkavarodik benne. Ki ez a Bermúdez? Aki az egyéniségével, varázsos nőiségével rabul ejtette, pár hétre szóló ismeretség, mi közöm hozzá, kicsoda, egy kísérő, egy guide... Jó a szövege és formás a figurája... – Frasca. Csodállak, de nem vagyok képes felfogni... hogy ilyesmire vállalkoztál. Elmondánád?...

A fejét rázza. – Te mondd el.

– Hogy én?

Pillája megrebbe. – Si.

Alig hallhatóan beszél, Zágon odahajol a szépívű szájhoz, amelyet olyan szenvedéllyel csókolt *azon az éjszakán*, hogy minden szót, sóhajt felfogjon. – Mesélj – suttogja a beteg. – Mesélj...

– De hát...

– Te tudod a titkot. Író vagy.

Író vagy. Ó, Frasquíta Bermúdez... Az az est a Teatro Pequenóban!... Te találtad ki, te választottad azt a négy különleges nőszemélyt, hogy kipróbáld, hogy belebújj a bőrükbe, hogy egyaránt otthon érezd magad Salome meg Jeanne d’Arc lelkében, szenvedély meg áhítat, aztán a francia király nagyhatalmú ágyasában, meg a huszadik század pokolra szánt kémnőjében...

– Ó, én balga – mondja a félhomályban a látogató –, már ebből a választékból okulnom kellett volna, kivel kötődöm össze, és ki az, aki...

– Aki?... – suttogja a beteg.

– ...aki levesz a lábamról.

Elmosolyodik és elégedetten lehunyja a szemét.

És Zágon Imre mesél, felbuzdulva a biztatáson: fantáziája, kételye, sejtése veti felszínre a szavakat. – Kalandor vagy, Mata Hari, vakmerő hazardjátékos, elképesztő ötlettel színre lépő provokátor, akit golyó talál a temetésen, akárcsak a kivégző osztag előtt a kémnőt, csábító Salome vagy, egyetlen éjszakára szóló, adakozó szerető, meztelen maja... – A lehunyt szem kinyílik, a sötét szempár részegeződik a beszélőre –, egy örült színész, aki a hatás kedvéért vásárra viszi a bőrét, és legszívesebben újra meg újra eljátszaná ezt a nagyjelenetet...

– Na ugye. Beszélsz te helyettem is.

– Nincs tovább. Ennyi.

– De van. Escriitor vagy, mert csak írónak juthat eszébe olyasmi, hogy bikák ülnek a lelátón, és ember verekszik odalenn. Ez az örült novella... Mert nemcsak örült színész, örült novella is létezik... ez fontos volt. Akkor figyeltem fel rád.

– Hogy?...

– Külföldi, minden gyanún fölül áll, rokonszenvesnek mondható, jól beszél spanyolul, és tehetséges... Jelentettem a főnökömnek.

– Igen? Fölfigyeltél? Jelentetted annak a Raul satöbbinek...? Szóval ügynök vagy. Azazhogy ügynök is. Pénzért dolgozol, parancsot hajtottál végre, megfizettek, vállaltad.

A beteg nem felel, pihen, nyilván hogy erőt gyűjtsön. – Benne voltam, és benne vagy te is – szólal meg végül. – A Casa a te jelzéseidre is alapozott. Persze nem kérte ingyen. Tisztességes ajánlatot kapta. Kiadói szerződést... Használható hírszerző voltál. Bejutottál a Táborba. A cég azt kapta, amit várt. És ami rám tartozott, nekem továbbították.

A látogató elnémul, erre nincs válasza.

– Adnál egy kis vizet? – hallja a kérést. Tölt a kancsóból Frasquíta poharába, óvatosan fel-emeli a fejét, megitatja.

– Gracias. – Visszahanyatlik a párnára, piheg. – És volna még valami. Szüntelenül erre gondolok. Tudd meg, Cortezzel mi van.

– Cortezzel? Amit az újságok írnak. Még mindig kórházban van, kétszer megoperálták.

– Corteznek meg kell gyógyulnia.

Francisco Cortez. A fényes karriert befutott bikaviador. A szerelmi partner. Az életre szóló összetartozás.

A maja meg a maja.

És akkor Zágon Imrében megvilágosodik valami.

Ez a nő nem színész, nem ügynök, nem bármi más, egyszerűen csak bosszúálló. Mert csak így vállalhatta ezt a szerepet, csak ezért nézhetett szembe egy rá szögezett pisztollyal.

Mert a maja ezzel tartozik a vele szövetkezett férfinak.

Aki tönkre tette az ő emberét, annak a bűnét holtában is le kell lepleznie. Ha Cortez él – és élnie kell ott a kórházban! –, akkor megtudja ezt a történetet. És akkor megnyugszik Francisco Cortez – és megnyugszik Frascuíta Bermúdez is.

– De hiszen elhagytad, mert közétek állt a félelem...

– Corteznek meg kell gyógyulnia.

A látogató érzi, mennie kell. Búcsúzóul ráteszi kezét a takarón fekvő kézre, forró. Nem kétséges, utoljára találkoztak, *látja magát*, amint férfi létére a könnyeivel küszködik.

A maja angyal a misén, és ördög az ágyban.

Soha többé hozzá foghatóval nem hozza össze a sors.

Lábujjhegyen kifelé indul. Az ajtóban visszapillant.

Most az ágyban is angyal.

Borrascoso községben újságírók nyüzsgöttek. Szimatoltak, megszólítottak boldog-boldogtalan, és a titkot, az ismeretlen nő befejezetlenül maradt közlendőjét firtatták. A lakosság azonban ellenállt. Sokan bezárkóztak, vérebek csaholtak a kapuknál, akik meg sietős léptekkel a boltba igyekeztek, már előre rázták a fejüket, nem tudnak semmit. A napok teltek, a paparazzók, tévések átkozódtak, de Borrascoso – mint annyi éven át – hallgatott.

Zágon fülét megütötte a vendéglőben egy Juanítóról szóló különös hír vagy pletyka. Napok óta nem látta a falu bolondját, elautózott a tűzoltó szertárig, és egy *igazi* tűzoltótól megtudta, Juanítót valami televíziós emberek keresték és meg is találták a tanyáján, beültették a kocsijukba és elvitték.

„No lám. Mások is fölfedezték maguknak, akárcsak én?” A rejtélyre csakhamar fény derült, másnap Zágon maga is láthatta a főtéren a bábész gyerekek gyűrűjében álló közvetítő kocsit. A tévéstáb nem vesztegette az időt, a községházán annak rendje és módja szerint alkalmi stúdiót rendeztek be. Zágon mint „ide tartozó személy” különösebb gond nélkül besétált a házba, a nyüzsgésben ügyet se vetettek rá. Kígyóként tekergő kábelek, felszerelést cipelő munkások közt haladt, s végül a polgármesteri irodában ért célhoz. Juanító barátját egy fodrász meg egy sminkes társaságában látta viszont: minden jel szerint felvételre készítették elő. Zágon benyomult, hogy beszéljen vele, de elállták útját, hiába hivatkozott személyes ismeretségre, nem engedték beljebb. Magyarázatot kért, ekkor kiderült, az interjúalanyt elzárták a külvilágtól, testőr vigyázza lépteit, és a penzióban béreltek számára szobát.

Juanító a serénykedő fodrász munkája közben arra pillantott, nyilván felismerte az újságírót, komor arccal intett, ami egyaránt lehetett üdvöls és távozásra való felszólítás is.

A híres riporternő, akit már sokszor látott a képernyőn, barátian, sőt tisztelettel beszél vele. Juanító felfogta, hogy személye egyszerre nagyon fontos lett, ezek itt az ő szavát lesik, és mind őtöle függnek; a megvetett, lenézett útkaparó most az egész község fölébe kerekedik. Szakemberek sűrögnek körülötte, feszültség a levegőben, érthetetlen szavakat kiáltoznak, ő ott ül ennek az egésznek a közepén, egy szemrevaló menyecske tálcán kávé meg dzsúszot tesz elébe; ha őhöz szól, mindenki mosolyog, egy szakállas úr, akit főnöknek szólítanak, bemutatkozik, és egy csillogó órafélét közelít a homlokához. Juanító visszahőköl, az úr szabadkozik, ezer bocsánat, fénymérő a felvételhez...

Ez még csak mind előkészület, ez maga a csoda!... – de tudja, nem ezért invitálták ide. Lázás izgalmat érez, ám a gyönyörű riporternő bízik őbenne, kézen fogja és úgy vezeti az asztalkához, amelyiknél ők ketten beszélni fognak. Ülnek egymással szemben, lámpákat kapcsol-

gatnak, hol kihunynak, hol vakítón felvillannak, arcán viszketni kezd a festék, de nem nyúl hozzá... Nem meri mozdítani a kezét, tekintetével biztatást keres, és amikor egy dudaszóra fagyott csönd lesz, intenek és meghallja az első kérdést, hadonászva beszélni kezd, ahogyan az agyában torló gondolatok diktálják. Ezt a sok jószágot, a pénzt meg a szeretetet meg akarja hálálni, csak arra figyel, a szépséges kérdezője mire kíváncsi, és amit csak tud és amiről eddig hallgatott, készségesen elfűjja. Mesél Don Antonióról meg a községről, a lakosok tisztelték, mindennel törődött, még a fiatalssággal is, az egészségükkel meg a futball fölszereléssel, mert az is kaptak tőle... Óvta őket a méregtől, az volt neki a legfontosabb... – Hogyan?... – Igen, igen, hogy ne szokjanak rá semmire, mert a veszély mindenütt ott leselkedik, kérem, még házon belül is... – A hölgy elismerően bólint – ó, de érdekes, amit mond, többet tud itt mindenkinél, keresve se találhattunk volna becsesebb beszélgető partnert...

Juanító a dicsérettől szárnyakat kap, hadar, szájából nyálpermet hull, Don Antonio a kábulattól óvta a község valamennyi gyerekét, de persze a szülőket is!... Ha megtudja, hogy itt bárki magánakcióba kezd, szóval ragadós lesz a keze, annak fuccs, annak lőttek, de a családjának is!... Még szép, benne volt mindenki, azért élnek ilyen jól, csak engem hagytak ki a szemetek... De nem tudtak átverni, mert van itt ész – Juanító a homlokát ütögeti –, már a szagról megéreztem, hogy...

A riporternő mosolyogva biztatja, ilyen kitűnő szaglása van, drága Juanító? – Hát persze, de hát nem volt nehéz, a Bobo besegített... – A Bobo? – A kutyám, mert ebben a faluban olyan lett a spéci szimat, hogy az utolsó kuvasz is profi nyomrave...

Dadogni kezd, a büszkeség elillan, tanácstalanul bámul körül, maga remek ember, tudja, milyen hálásak vagyunk? – hallja a csengő hangot. – Már csak annyit mondjon meg, a megboldogult Don Antonio kivel tartott személyes kapcsolatot a községben? A polgármester úrral? A tanítóval? Vagy mondjuk... – fürkészőn a szemébe néz – a főtisztelendő plébános úrral?...

A vendég elakad, nagy szemet mereszt, én tűzoltó vagyok, mondja, a szertárban takarítok, a tűzoltó takarít és hallgat, Néró császár felgyújtotta Rómát, ha én ott lettem volna, megszervezem a vödörláncot...

Tizenharmadik fejezet

Madrid jelentkezett a mobil telefonján, a Casa ügyvezető igazgatóját kapcsolták. Ideje sem volt meglepődni, Raul Manuel José Alvarez a röpke üdvözlés után tömören, főnöki tónusban a lényegre tért. Elégedettek vagyunk, de a munkáját most kell betetőznie. Várjuk a szerződésben rögzített kötetet, lásson hozzá, az anyag a kezében van. Nem akármilyen teljesítmény, el kell ismernem, the right man on the right place: bejutott a szigorúan ellenőrzött táborba, sőt bejáratos lett, társalgott azzal a megközelíthetetlen nővel, a bizalmába férközött!... – A recsegő telefonhang végre kitisztult. – Szenyor Zagon, aranybánya van a kezében, hogy így mondjam, nincs az a fantázia, ami ezt a valóságos sztorit felülmúlhatná... Írja meg, és a menedzselést a Casa biztosítja... A „Bűnök a sötétben” sorozat huszonötödik, jubileumi darabja lesz...

Zágon közbekérdezett volna, de a gerente szokása szerint nem adott erre módot: – Legyen meglepetésszerű és legyen intim, rántsa le a megboldogultról a gyászleplet, s fejtse föl a titkot, hogy miért akart a pénztermő bikafarm helyére szállóhelyét telepíteni... Ragyogó!... – folytatta tőle szokatlan lelkesedéssel. – És persze szellőztesse a Madre családi ügyeit, ahogy fifikásan megtudakolta, viszonyát az apjával, a férjével, a válásukat és utána a tíz év kényszerű szüzességet!... Bomba, érti, bomba! Krimet fog írni és ingerlő csemegét, megmondtam magának, ha ezt a kellő stílusban előállítja, garantálom a rendkívüli példányszámot!

– Senor gerente – szúrta közbe gyorsan az újságíró –, gondolom, Madridban kell jelentkeznem, hogy a munkát... – Tudja, mit, hallotta a pergő választ, maradjon ott a terepen. Teremtessen háttérrel a történetnek, ez nélkülözhetetlen, ehhez meg az kell, hogy tájékozódjon, helyezze bele a sztorit a környezetébe... Még annyit, ha a felével kész van, látni akarom. Fogjon hozzá, és ha valami rendkívüli durranás közbe nem jön, a dokumentumregény 1997 sikerkönyve lesz...

Bulvármű megírására biztatják, amit utcasarki kioszkokban meg pályaudvarokon is árulnak. Kétségei támadtak, ez nem az ő asztala, idegen műfaj, ilyet sohase csinált...

De aztán eszébe villant egy kézzel írott cédula. Energikus női írás. Búcsúlevél, üzenet egy szerelmes éjszaka után. Mindennek mohón kell nekiesni, a munkának, a bornak, a szerelemnek...

És nem szabad félni sem Istentől, sem embertől!...

Vajon szándékosan üzent-e *éppen* ezt Frasquíta Bermúdez?...

Kézenfekvőnek látszott, hogy „a háttér kialakításához” a területi lap segítségét kéri; az El Verdad példányait maga is gyakran átfutotta a panzióban. Elautózott Zaragozába és az Ebro folyó partján hamarosan rátalált a címre. A csontos arcú, ezüst bajuszos főszerkesztő gépies mozdulattal nyújtott kezét, miben óhajt segítséget, kérdezte, és közben a karórájára nézett. Zágon magyarázni kezdte idejövetele célját, riportkönyvet ír közelmúltbeli eseményekről, melyek egy Borrascoso nevű községben játszódtak le, és ő...

A főnök szórakozottan bólogatott és egy mozdulattal félbeszakította. – Kedves uram, mielőtt bármit is tehetnék önért, kérem, mutassa meg az iratait. – Zavartan elnézést kért és előszedte útlevelét, nemzetközi újságíró igazolványát, a Magyar Bokréta személyazonosítóját, még a jogosítványát is, és sorban lerakosgatta az asztalra. Amaz hümmögött, mint aki nem sokat kezdhet ezzel a dokumentációval. – Ó, van itt még valami – találta meg Zágon a másik belső zsebében a Casa megbízólevelét.

– Estrella de Oro? Madrid? – A főszerkesztő vendégére bámult. (Meghökken! – idézte fel utóbb Zágón.)

– Si.

– Az Estrella de Oro RT küldte ide magát? Bocsánat, annak a cégnek a vendége? – Roppant felélénkült. – Na várjunk csak. Kezdjük előlről. Mondja csak el, mi járatban is volt abban a Borrascosóban?

Zágón annyit felelt, a határokon túl is ismert humanista intézmény, az Elesettek Tábora a témája, Madre Miranda főnökszony bemutatása, és persze az utóbbi idők idevágó eseményei. Mindehhez pedig némi háttérrajz, couleur locale szükséges.

– Háttér? Couleur? Amit csak óhajt. Naturalmente! – vágott közbe széles mosollyal a lapvezető. – Rendelkezésére bocsátom az El Verdad valamennyi évfolyamát. Ebből magába szívhatja a tartomány múltját, jelenét, faunáját, flóráját, és persze az igazságot. Legyen szerencsénk már holnap. – Melegen megrázta a kezét. – Nagyon örvendtem, tisztelt kolléga úr. Felettébb örvendtem!

... Magára maradva behivatta két megbízható beosztottját és beszámol a látogatójáról. – Álljatok rá – mondta. – Segítsétek a munkájában.

– Főnök – szólalt meg némi csönd után Jolanta Vigo –, jól értem, hogy az illető annak a bizonyos informatikai RT-nek a... szóval hogy éppen azok szalajtották éppen ide?

– Pikáns – értékelt amaz.

– Én erősebb kifejezést használnék – jegyezte meg Soler. – Mi a fenét keres itt egy vadidegen külföldi újságíró? Hogyan jutott eszébe éppen ez a hely, ez a téma? Szaglászni az Elesettek Táborában? Madre Mirandát megszólaltatni? Éppen ő? Nincs itt valami...?

– Vagy van, vagy nincs. De ami megbújik mögötte, mindmáig csak szállongó pletyka. Rémhír – hűtötte le a főnöke. – Óvatosan kell kezelni. Ha egyszer a jó pár *ha* ellenére igaznak bizonyul, ritka nagy dobás lesz a kezünkben. Ám hogyha blöff... – Szivarra gyújtott, hosszan pöfékelt vele. – Én szeretem a szenzációt, de ekkora darázsfszerekbe nem nyúlok. Nyúlkáljon helyettem más. Teszem azt ez a periodista hungaro. Nem tudtam kihúzni belőle semmit. Ti talán nagyobb szerencsével jártok...

A messziről jött vendég harmadik napja dolgozott a szerkesztőség klimatizált olvasójában, amikor két kolléga benézett valami adatot keresve. Udvariisan bemutatkoztak, Soler, mondta az úr, szólítson csak Jolantának, így a hölgy; spanyolos közvetlenség jellemezte őket, és Zágón azon vette észre magát, hogy már-már baráti beszélgetés részvevője. És a véletlennek, a sors kegyének köszönhetően kivételes információk birtokába jutott...

Siker!... Vadonatúj elem a megírandó kötethez. Bomba, mondta a telefonban Raul Alvarez. Hát most majd lesz bomba. Robbanni fog. Konkurencia, ízlelgette a szót. Konkurense volt a milliárdos halottnak. Don Antonio támadott és védekezett, és ez az Ellenfél – igen, nagy betűvel! – ugyanezt tette. Vetélytársról beszélt dona Jolanta – egyedül, mert társa időközben kiment –, rejtély, kiféle-miféle, de annyi sejthető, szólt halkabbra fogva, hogy a szálak Madridba vezetnek...

Szálak, Madridba. Akár egy nyomozás váratlan fordulata. Elszorult a torka. Miféle történet hull az ölébe? Miféle kincs? – Hazárdjátékos volt mind a két fél – suttogetta a hölgy. – Gondoljon a temetésre. Miért ne jöhetett volna a fővárosból az a különleges nőszemély? És akiknek

dolgozott, nyilván azok is ártatlan külsővel leplezik a bizniszt. Egy intézmény, egy cég, egy alapítvány... Ahogyan a mi Antoniónk, isten nyugosztalja, bújt egy jótékony tábor mögé...

– De hát miért nem írnak erről? – kérdezte ő. Átböngészte az El Verdad több évfolyamát, egy árva szó utalás sincs róla!

Ez is kivételes pillanat volt. Egy vallomás, mely kibukott az ötvenes újságíró száján, így bizalmas kettesben maradva. Kimondta egy sóhaj kíséretében.

– Espana es diferente. Mi itt fönn északon a tiszta erkölcs bilincsében élünk.

Bilincs, ezt a szót használta. A főnökük egy rögeszmés: sajtómorál kérdésében makacs, mint az öszvér. Nemegyszer gátja a munkának. – Ugye megbocsát, hogy így kiöntöm a szívemet?

– kérdezte. – Egyszer már össze is rúgtuk a patkót, mert követeltük a leadott anyag megjelenését...

– Hogyhogy? Elkészült?

– Hát igen. Ketten írtuk Brunóval. Bizonyítékokkal persze nem állhattunk elő, de a gyanú oly kézenfekvő volt, a felvezetés, a logika olyan meggyőző, hogy a kollégák is mellénk álltak. Állt a bál, de a főszerkesztő kötötte az ebet a karóhoz. Az a lap, amelyik El Verdad névre hallgat, nem közölhet „majdnem igaz”, „hátha igaz”, „szörmentén igaz” cikket. Legszívesebben megfojtottam volna...

Zágon felidézte a percet: átmelegedő szívvel hallgatta és azon tűnődött, vajon odahaza melyik redakcióban panaszkodnak arra a kollégák, hogy sanyargatja őket az igazmondás kérlelhetetlen parancsa.

Ekkor tért vissza Bruno. Pár udvarias szó, már-már búcsúzni készültek, további jó munkát, miegyéb, ha bármi segítségre szüksége van, jelezze bátran, szólt a férfi és kezét nyújtott, de dona Jolanta, mint aki hirtelen megvilágosodott, közbeszólt. – Un momento. Lehet, hogy meglepetést okoz... Igen, neked is, Bruno... Úgy látszik, egy öreg robotosnak is eszébe juthat még valami...

Minden szava belém vésődött. Egy csipetnyi dráma szereplője lettem.

– Ez a véletlen... hogy mi most találkoztunk... Szóval itt van a mi szemétdombra vetett anyagunk. A szívünk csücske. Mi lenne, ha senor Zagon segítségével... szóval a készülő könyve révén... megpróbálnánk megmenteni?

Bruno rábámult. Én is.

– Abból indulok ki – gesztikulált, akár egy olasz –, hogy ami nem megy át egy napilapban, az elférhet egy kétszáz oldalas könyv sokszálú történetében. És így életben tartható a cikkünk üzenete. Az alapos gyanú, az érvelés, a felderítés esélye... Egy sötét história beteljesítése.

Micsoda asszony!... Ez a sztori maga megérne egy misét. Hogy nem kérnének érte semmit... „Bruno, mit szólsz, felajánlanánk grátisz. Elvégre nekünk is elégtétel, hogy valahol végre megjelenhet... Gondolj a salamoni ítéletre. Az anya inkább lemondott a gyermekéről, mint hogy megöljék a kisdedit...

Akár egy novella. A barázdált arcú, ösztövé ember elfordult és végül rekedtes hangon annyit mondott: – Életem legjobb írása...

Elküldte a második részt. Napokig nem érkezett visszhang, holott az első után negyvennyolc órával megjött a hízelgő értékelés.

Kétszer annyi szöveg nyilván kétszer annyi munka, magyarázta meg, de aztán eszébe jutott, ha ez a kötet a Bűnök a sötétben sorozat jubileumi darabja, és 1997 sikerkönyve lesz, akkor nem kéne sokat pepecselni vele; ha stílári gondjaik vannak, egy spanyol anyanyelvű lektor átfésüli a szöveget és kész.

Nem elegáns, ha a szerző maga érdeklődik, de a nyolcadik napon nem bírta tovább és beütötte a mobilján a Casa igazgatói számát. A jelentkező női hang türelmet kért, majd közölte, senor Alvarez nem kapcsolható, és a vonal megszakadt. Zágon azonnal újra hívta, talán nem értették jól a nevét, a kötet, kezdte a lényeggel, a kötet második része, Emerico Zagon, az igazgató úr személyes megbízása, folyó hó kilencedikén továbbítottam... Nem nekem sürgős – folytatta szerzői önérettel –, betervezett mű, promóció, médiák, és ha időben nem rajtol a...

Hallotta, hogy leteszik a kagylót. Ha nincs ott a gerente, adjanak helyette mást. Újabb számmal próbálkozott, gépi hang felelt, a hívott fél nem kapcsolható. Mi az, hogy nem kapcsolható? Sorra vette a beprogramozott Casa-számokat, a gép udvarias közönnyel ismételte ugyanazt. Mi van ma, szünnap? Sztrájk? Vagy nemzeti ünnep? És akkor, tízedik alkalommal, végre: „Halló, tessék. Miben segíthetek?” És bemutatkozott.

– Van isten – mondta, inkább harsogta az újságíró. – Egy élő ember. Már úgy éreztem magam, mint egy Kafka-regényben. – És előadta jelentkezése célját.

Válaszul megtudta, hogy a könyvelés-számlavezetéssel beszél, és a tisztviselő legfeljebb annyit tehet, a számítógépen előhívja Emerico Zagon fájlját. Az is jó, rikkantotta Zagon, elvégre a pénzügyi adatok mindenre választ adnak, és megtörölgette verejtékes homlokát.

– Nos, meg is van – hallotta kisvártatva a barátságos hangot, ön csakugyan megtalálható a rendszerben, példásan fölfektetett adatokkal rendelkezik. – Még szép, gondolta, és eszébe jutott, hogy ha valahol, akkor itt már tükröződnie kell az Estrella de Oro válaszának, mert a világ nyugati részén úgy van, hogy a mű elfogadása után a jogdíj hetven százalékat átutalják a szerzőnek. Késnek az értesítéssel, de az adminisztráció már regisztrálja a folyamatot. Érezte, hogy sebesen ver a pulzusa. Mihez kezd ennyi pénzzel?...

– Nos, uram, örülök, hogy sikerül segítenem – hallotta. – Bántott volna, ha nem tudok információval szolgálni. Hogyne, kérésére pontos összeggel is. Itt van előttem a tartozik, illetve követel oszlopa.

– A részletekkel ne törődjünk, csak úgy globaliter – vágott közbe.

– Hát kérem, az ön követel rovatában semmi, a tartozik oszlopban viszont, egy, kettő, három, négy... összesen tizenkilenc tétel található. Ön ennyivel tartozik a Casának.

Némi csönd után Zágon nevetni kezdett. – Ez természetesen tévedés. Azazhogy félreértés. Elírás vagy ilyesmi.

– Nem hinném, mert a könyvelés alaposnak látszik... Hotelszámla, gépkocsi használat, napidíj...

– Hogy? Én itt hivatalos vendég vagyok... Kiküldetés... Hónapok óta...

– Sajnos, uram, én csak azt tudom mondani, amit látok...

– És mióta számlázzák nekem ezt a...

– Folyó hó kilencedike óta.

Bambán bámult maga elé. Kilencedike?... Kilencedikén küldte el a dokumentum regény második részét...

– És a követel rovatban nincsen semmi? Nekem érvényes szerződésem van! Ketten írtuk alá, én meg Raul José... a gerente személyesen...

– Un momento. Igen, már meg is van. Ön valóban szerződött cégünkkel és a dokumentum hátoldalán meg is ismerhetők a feltételek.

– A lényegét személyesen megbeszéltük. Ajánlatot tettek és én elfogadtam.

– Akkor nyilván elfogadta az alábbi figyelmeztetést is: *A szerzői tiszteletdíj az esetben folyósítható, ha a mű maradéktalanul közvetíti az elvárt eszmei üzenetet.* Utolsó előtti szakasz, 8/a bekezdés.

– Hátoldal? Ki a fene bogarász végig egy bikkfanyelven írt tetű szöveget? Apróbetűs, olvashatatlan...

– Petit kurzív szedés. Európában elfogadott betűtípus.

Mintha émelyegne a gyomra.

– Tudja, mi ez? Közöséges szerződésszegés.

– Fordulhat bírósághoz – az udvarias tónus nem változott –, de ez idegen állampolgár esetén fölöttébb körülményes, és hadd hívjam fel uraságod figyelmét hazám nemzeti érzületére, nincs az az ítélőszék, amelyik elmarasztalna egy tiszteletre méltó spanyol céget, ezer bocsánat, holmi külföldi haszonlesők ellenében.

Vörös volt és reszketett. – Akkor mint haszonleső kérdem: Most mi a hétszentség lesz?

– Amennyiben nyolc napon belül nem érkezik a megbízótól válasz, a szerződés automatikusan érvényét veszti. Ez az információ is fellelhető a hátoldalon. 11/c bekezdés, nonpareille antikva. Tartozásának kiegyenlítésére viszont 14 nap haladékos kaphat.

Zágon kezében remegett a telefon, szédült, de még elérte a tisztviselő halkabbra fogott búcsúszava:

– Uram, ezt most paragrafus nélkül mondom. Mentessülhet a számla kiegyenlítésétől, ha haladék nélkül elhagyja Spanyolországot. Espana es diferente, de van benne humanitárius érzület. Fogja fel gesztusnak.

NEGYEDIK RÉSZ
ITTHON A FŰ IS ZÖLDEBB

Tizennegyedik fejezet

Hazaérkezve, olvashatatlan aláírással rövid levelet kapott, ebben az elkövetkező naptári hó első napjával megszüntetik a Magyar Bokréta hetilapnál fennálló munkaviszonyát. Indoklást az értesítés egy nyolcjegyű számon kívül nem tartalmazott.

A levelet átadva Varjas Béla főszerkesztő szemében őszinte együttérzés tükröződött (meg az előzőleg magához vett két kupica szilvórium), a többi kolléga viszont némi elégtétellel nyugtázta, hogy „a spanyol grandot” lapátra tették. („Hispániában grasszál, mialatt mi itthon hasztalan próbáljuk überolni a Csók a Családnak lesbikus testhelyzetekről indított közéleti vitáját”).

Akár így, akár úgy, azzal mindenki tisztában volt, hogy az elbocsátás mögött a laptulajdonos, Winkler J. Ödön áll.

Zágon Imre ajánlott levélben kért személyes találkozót a tulajdonostól, két hétig semmi válasz, majd a szerkesztőségi titkár E-mailen értesítette, hogy W. J. Ö. úr a jelzett időpontban Virányos út 19. alatti irodájában várja.

Azon a bizonyos napon:

– Nem veszem vissza magát – közölte a belépővel a laptulajdonos.

– Nem is azért jöttem – felelte az újságíró, s noha nem kínálták helyel, leült.

– Akkor nyilván magyarázatot vár. Ez megilleti. Nos, megválok magától, mert csalódást okozott. Mikor kiválasztottuk, még reményekre jogosított. A megfelelő embert a megfelelő feladatra. Több jelölt volt, és maga győzött. Kiküldtem egy olyan helyre, ahonét milliomosként jöhetett volna haza. A hóna alá nyúltak, tejben-vajban fürösztyötték, pénz, paripa, nő – de maga az egészből nem fogott fel semmit. Amikor a látszat feladatok után megkapta az igazit, elragadta a hév, elragadta az ihlet. Magának az ihlet a rossz szelleme, kilúgozza magából a józan ész. Író úr, maga odakinn megbukott. Stílus, elegancia, megszállottság – ezzel a munícióval akar ma győzni? Ködben botorkál és végképp eltévelyedik. Évekig dolgozik a művén, a nyolcadik kiadó végre ráharap, „Kiadom, de tiszteletdíj ugyebár nincsen.” *Ugyebár*, ez a maga honoráriuma. – Mintha szánalom csillant volna a szemében. – Ember, hát létezik még egy ilyen szakma? Egy körúti szotyolaárus sem adja ingyen a portékáját! Maga, *Emerico Zagon*, azt hiszi, hogy művész, holott közönséges pancser. A Magyar Bokréta című hetilap azért tud felszínen maradni, mert nincs benne egyetlen tehetséges ember. De kezdik érteni, mi folyik itt. Hogy mi a lényeg, a törvény, mire megy ki a játék.

Zágon Imre felállt.

– Uram, volna egyetlen kérdésem. Annyit mondjon meg, mi az a „hispan kapcsolat”.

– Na most már tűnjön el innét – mutatott az ajtóra a laptulajdonos.

Zágon elhatározása hamar megszületett, mert szinte magától értetődő volt. Ha egyszer mint író megálázták, megbélyegezték, akkor mint író fog felelni. Kikutatja W. J. Ö. múltját, felfedi a mögöttesét, és regényt, ha úgy tetszik, dokumentumregényt ír belőle. Ez a válasza.

Néhány személyi adathoz viszonylag könnyen hozzájutott, dunántúli parasztcsalád, jómódú gazdálkodók, Zágon leutazott a *célszemély* szülőfalujába, Zalaszentőrára, és a kocsmában rátalált egy emberre, aki a nyolcvanas években a *Winkler Jani szippantó brigádjában dolgozott*. Mert már akkor piszkos nagy vállalkozókedv működött benne – így az informátor –, amíg a tagság a téesszen nyűtte magát, a Jani szippantó kocsit bérelt (előbb egyet, aztán kettőt, aztán

meg hármat!), zsebből fizetett emberei tavasztól ősziig járták a Balaton-partot és a vállalati üdülők százaiban oldották meg a csatornázatlanság égető gondját. És a gondnokok boldogan állták a cehet, hiánycikk lett a Jani!, és a szolgáltatást „Közérzetjavító járulék” címén könyvelték el...

A szálak innét a fővárosba vezettek, egy N. Margit nevű elhagyott élettárshoz, aki elég indulatot hordozott magában ahhoz („kisemmizett, átvért, bagóval kiszúrta a szemem, mikor faképnél hagyott”), hogy az üzleti ügyeiről beszámoljon.

Nyolcvankilenc után, az új világban ez az ember megérezte a nagy ugrás esélyét, eljött az ő ideje, szárnyakat kapott. Ausztriában számítógépre tett szert – itthon kinek volt még akkor? –, birtokába vette, elmerült benne, naphosszat *a hálón kóborolt*, adatokat gyűjtött, fájlokat készített, stratégiát meg taktikát, és egy szép napon lépett: üzleti kapcsolatokat teremtve – utazni kezdett. Felgyült tőkéjén Kijevben 2000 ejtőernyőt vásárolt (Krasznaja Armija 1988) és haszonnal értékesítette egy mozgásterét épp tágító közel-keleti országban.

Ekkoriban erős csábítást érzett, hogy több sikeres üzlet után nyisson egy dél-amerikai banánköztársaság felé (banán helyett gumiabroncsról lett volna szó), végül a profitját mégis nagyobb tétel kuwaiti bomber dzsekibe fektette – az árut szívesen fogadták a kommunista igát lerázó államokban, és bakancsot is rendeltek hozzá.

Hogy mi a hobbi? – folytatta rezignáltan az eldobott hölgy. – Gyerekkora óta rajong a természetért, a vizekért-erdőkért, úgyhogy nemrégiben hidroplánt vásárolt és egy eldugott tó fölött köröz vele. Sikerei nyomán elhagyta a paraszti hangzású János nevet, és a szerinte romantikusabb Ödönre váltott – fejezte be. – A milliomos „szippantókirályt” évek óta nem láttam. De ismerem jól. Az üzlet a szenvedélye, mohó és gátlástalan. Szüntelen nagyobb zsákmányra vágyik, és válogatás nélkül beszáll mindenbe, ami sikerrel kecsegtet. Szédült nagyravágyó, a TOP HUNDRED-re hajt, és ha ez megvan, cél a TOP TEN.

– De ehhez az utóbbihoz már egy rettentő nagy dobás kéne. Ez pedig rettentő nagy kockázattal jár.

– Ezzel tisztában van. Mégis ez tölti be az életét.

A hispán kapcsolat.

Winkler J. Ödön a madridi Estrella de Oro cég ünnepélyén mint very important person bukkan fel. „Közvetítő lehet Kelet felé. Hungria izgalmas piac... Barátunk fölöttébb fontos üzletfél... Elszántság és kockázat... A mesterlövésznek sem remeghet a keze...” – így fogadják.

„Nyitottak és merészek vagyunk... – így szól a válasza. – Arra szövetkezőnk az új magyar valóság dzsungelében, ami mindkét fél számára a leggyümölcsözőbb... Ha nő a rizikó, nő a profit...”

És az ünnepség végén miért utasította vissza olyan hevesen az újságíró ajánlkozását, hogy a tárgyalásain a tolmácsa legyen?...

És aztán itthon, amikor a belvárosi irodájában fogadta... („Nem veszem vissza”. – „Nem is ezért jöttem.”) Az indoklása, hogy miért is tette a hírlapíróját azonnali hatállyal lapátra: Maga használhatatlan... sejtelve sincs, mi folyik itt... Egy analfabéta veszélyesebb három fegyveres bankrablónál...

Ő, Zágon Imre eszközként szerepelt egy rejtett cél érdekében.

Nyilvánvaló: a madridi eljárás meg az itthoni (két kiebrudalás!) kapcsolatban áll egymással.

Mert Z. I. a naivságával, a *nulla*-helyzetfelismerésével a célegyenesben buktatta meg W. J. Ö. életreszóló vállalkozását.

Örülhet, hogy hagyták futni, és nem sodorta el egy rendszám nélküli autó...

Független, szabad írástudó. A regény kulcsa a kezében van.

Zágon Imre csak hat esztendővel később, 2002. augusztusában szerzett tudomást spanyolországi ismerőseinek további sorsáról. Az állástalan ember anyagi csődje, a napi kudarc és megszegyenülés messzire sodorta álmának teljesülésétől. Alkalmi munkákból tartotta fenn magát, míg végül nyelvtudását felhasználva N. turista iroda idegenvezetője lett. Egyik madridi útja alkalmával huszonnégy órára társnőjére bízta a csoportot; Zaragozába repült és ott buszra szállt.

A kérdések nem halványultak benne. Él-e Frasquíta Bermúdez? LáZRózsák piroslottak az arcán s gyöngyözött a homloka ott a Tábor betegágyán. Az orvos annyit mondott, nincs túl a veszélyen. Egyetlen kérdése volt: mi hír Cortezről? A *másik* érdekelte – a maját a majo.

Három ember sorsa járt az eszében – Borrascosóba érkezve csak egyikőjükkel sikerült találkoznia. Amit ettől az egytől megtudott:

Francisco Cortez a bikatenyésztő ranchóján él, bottal közlekedik és ha távolabb van dolga, sofőrje kocsin odaszállítja. Sötét szakállában sok az ősz szál, az anyajegyes arc megviselt, státusza feledésre ítélt viador, egy saját tenyésztésű toro örökre *eltiltotta* a szerepléstől. A szelleme és vállalkozó kedve viszont ép, a telep prosperál: kiváló vérvonalú, értékes állatai iránt ma is nagy a kereslet. És persze tanít: torero képző iskolája sok jelentkezőt vonz, amikor Zágon arra járt, egésznapos szemlén volt tanítványaival a farm déli körzetében.

És Frasquíta?... Ott állt, tőle két lépésnyire... Haját világosra szívtá a nap... Amikor kalauza segítségével rátalált egy bikaborjaktól tarkálló karám mellett, éppen két szerelővel pörölt valami itatószivattyú dolgában... Szép volt harmincöt évesen is, magas homlokú, sudár, és meglátva Zágont, összecsapta a kezét.

És aztán mesélt. Felgyógyult, bár bal tüdőcsúcsát átfúrta a pisztolygolyók egyike, és emiatt később – már kórházban – újabb műtéten esett keresztül. A hosszas betegeskedés alatt föl-mérte helyzetét, és döntésre jutott. Tisztában volt vele, hogy gyakorlatilag Madre Mirandának köszönheti az életét: amikor a temetési szertartáson a lövésektől a földre rogyott, Miranda emberei elsőnek *rabolták el*, elrejtették a külvilág szeme elől, a szigorúan zárt Elesettek Táborára senki sem gyanakodott. És hálás volt azért is, mert megmenekült a sajtóhiénák kérlelhetetlen rohamaitól; a világ végéig üldözték volna, hogy fejezze be azt a bizonyos, félben maradt mondatot. Hogy a halott kábítószer-szállítmányok fogadására épített volna repülőteret a bikafarm helyén. De ő már irtózott ettől a rá osztott szereptől, a kalandornő figurájától, amit az életben kellett játszania, s a színtértől, ahol a díszlet valódi, és a színpadi fegyver ölni tud.

Ő semmi mást nem akart ezzel a szereppel, csak a majóján bosszút állni.

Amikor már lábadozott és távozni készült, ajánlatot tett Madre Mirandának. Akkor már tudta, merre tereli további sorsát. Mert megteremtette társával a kapcsolatot. Szakított egész addigi létével, Madriddal meg ami ahhoz kötötte, és Francho farmjára költözött.

Két viharvert ember összekapaszkodott. Úgy fest, végérvényesen.

Amit a Madrének ajánlott, közös elhatározásuk volt Francisco Cortezzel. Segítenek Mirandán kilátástalan helyzetében: Don Antonio után a bikatenyésztő gazdaság biztosítja az Elesettek Tábora működését. Mirandának ez mindene: rátalált önmagára, bár már harmadik éve nem Madre, hanem senora Lucientes: felesége lett egy zaragozai vállalkozónak.

Frasquíta azért *a hivatását* olykor ma is gyakorolja: kisebb-nagyobb településeken, kultúr-otthonok deszkáin lép fel a publikumhoz alkalmazkodó programokkal. Nemrégiben meglepetés érte. Egyik szereplése után egy dél-aragóniai falu fogadóájában éjszakázott. A nyitott ablakon át egy gitáros fiú dalára lett figyelmes, aki a téren alkalmi közönségét szórakoztatta. Egyik nótája, olyan balladaféle, egy különös lányról szólt, aki gyászbeszédet mondott egy temetésen, és szavaival pokolra küldte a kiterített holtat...

Szájhagyomány lettem, folklór, mesélte másnap Francho Corteznek, és ezen mindketten elmosolyodtak...

Búcsút véve Frasquíától és az emlékeitől, az újságíró a falu főterén, a templom tövében várakozott a városba induló buszra. A csöndet az esti ájtatosságra hívó harangszó törte meg, és Zágonban legyűrhetetlen vágy támadt, hogy belépjen ebbe a kicsiny imaházba. Egy hátulsó oszlop mögül kémlelt az oltár felé, szólt a többszólamú ének (akárcsak Don Antonio hetvenedik születésnapján!), sorjáztak a lorettói litánia költői jelzői, Mária tiszteletes edény, Mária aranyház, a jobboldali padsorban a férfiak, a másikon az asszonyok, és amikor az ájtatosság végén a plébános, a fehérbőrű, szelíd arcú Pablo atya a hívek felé fordulva megáldotta őket, jobbával háromszor keresztet rajzolva rájuk, – az idegen *ugyanebben a kézben* maga előtt látta a papi ornátus alól előkapott fegyvert, a torkolattűzet és a csöve fölött gomolygó két apró füstpamacsot.

Kisietett és éppen elérte a megállóba gördülő buszt.

V É G E